

T H E
Andhra Pradesh Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

---

*Fiftieth day of the third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 23rd March, 1964.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

SALES TAX ARREARS

1198

* 1001 (4043) Q.—Sri G. Latchanna [Put by Sri P. Rajagopal Naidu) (Tavanampalle)] . Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the sales tax authorities at Eluru, West Godavari district attached the properties of Sri Uma Maheswara Rice Mill wrongfully for the arrears of sales tax due from Sri Narayana Raja Rice Mill ; and

(b) if so, the reasons ?

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy) (a) and (b): It is reported that the properties of Sri Uma Maheswara Rice Mill were attached for realisation of the sales tax arrears due from the defunct Sri Narayana Raja Rice Mill as it is the latter's partners that have joined in the new firm called Sri Uma Maheswara Rice Mill. But the properties were subsequently ordered by the Board of Revenue (BT) to be released to M/s Uma Maheswara Rice Mill Eluru.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : ఏ కారణాలవల్ల మరల రెవిన్యూ బోర్డు దానిని రిలీజ్ చేయమన్నదండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి : ఎరియర్స్ ఉంటే కొన్ని బస్తాల ధన్యమును ఎటాచ్ చేశారండి. చేసిన తరువాత మరి అపీల్ కు పోయినారా? డి. సి. గారు వచ్చి దానికి సెక్యూరిటీ తీసుకుని ప్రావర్టిని రిలీజ్ చేశారు.

Sri S. Vemayya (Buchchireddipalem) : May I know, Sir, the amount involved in the matter ?

Sri K. Brahmananda Reddy : Sir, the amount is roughly Rs. 26,937/-.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : అద్యక్ష, శ్రీ నారాయణరాజు గారికి ఒక వియ్యము మిల్లు ఉన్నది. దానిని ఎందుకు జప్తు చేయలేదండి మొట్టమొదట. ఆయనే కదా అసలు ఇవ్వవలసి ఉండింది. పార్ట్ నర్ షిప్ ఉండే మిల్లును ఎందుకు జప్తు చేయవలసి వచ్చింది. శ్రీ నారాయణరాజుకు స్వయంముగా ఒక మిల్లు ఉన్నది కదా. దానిని ఎందుకు జప్తు చేయలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి : స్వంతంగా మిల్లు ఉన్నదో లేదో నాకు తెలియదండి. కాని దానిలో ఈ పార్ట్ నర్ షిప్ కొత్త మిల్లులో చేరినారు.

Sri A. Venkateswara Rao : May I know, Sir, whether the said amount was recovered now ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి : ఆపీలులో ఉన్నది కాదండి? సెక్యూరిటీ తీసుకున్నారు. కొంత ఎమౌంట్ రియలైజ్ చేశారు. ఒక పార్ట్ నర్. రామమూర్తి గారు అనే ఒక పార్ట్ నర్ దీనిలో ఉన్నటువంటి పార్ట్ నర్ దగ్గర 1910. మళ్ళీ తరువాత 2,400 - ఆయన రామమూర్తి అనేటువంటి వారు ఒక పార్ట్ నర్ పే చేశారు.

శ్రీ మి. విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం) : ఘంటిగారు చెప్పిన సమాచారంబట్టి ఒక మిల్లు ఇవ్వవలసివుంటే మరొక మిల్లును ఎటాచ్ చేసివట్టుగా. ఇలాంటి మిల్లులో అదే పార్ట్ నర్స్ ఉన్నారు కనుక ఎటాచ్ చేసివట్టుగా కనబడటం జరుగదు. ఆ మిల్లు వద్దకి చేరుకున్నప్పుడు ఆ మిల్లు దగ్గరనుంచి ఎందుకు రాబట్టడానికి ప్రయత్నము చేయలేదు? ఏ మిల్లుకై నోట్సులు ఉన్నాయో ఎరియర్స్ ఉన్నాయో ఆ మిల్లు దగ్గరనుండి వసూలు చేయడానికి ప్రయత్నం ఎందుకు ప్రయత్నం చేయలేదు? అసలు ఈ మిల్లు ఈనాడు వర్క్ చేస్తున్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అది డిఫండ్ అండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : 52 ప్రశ్నలున్నాయి. ఈ రోజుకు దయచేసి అవసరమైనటువంటి సపి మెంటరీస్ మాత్రమే వేస్తూ ఉండండి.

EXEMPTION OF BOOKS FROM THE GENERAL SALES TAX

1199—

* 3188 Q.—*Sarvasri A. Sarveswara Rao (Eluru) A. P. Vajravelu Chetty (Kuppam) and S. Vemayya* : Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any proposal before the Government to exempt all books from the general sales tax ; and

(b) if so, the details thereof :

Sri K. Brahmananda Reddy : (a) & (b) : Government have issued a notification under section 9 of the Andhra Pradesh General Sales Tax Act exempting all books and periodicals from the levy of sales tax with effect from 1-4-1964.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరావు : అయితే ప్రతి సంవత్సరం ఈ పుస్తకాల మీద ఎంత డబ్బు వస్తూ ఉంటుందంటే, తరువాత ఆర్ బుక్సు అంటే కింప్లీట్ గా కాంప్రహెన్సివ్ గా కవర్ చేస్తుందా అని. ఇవి కాలేజీ పుస్తకాలు, పెద్ద పుస్తకాలు అని చెప్పారు. చెప్పినప్పటికీ ఇచ్చినటువంటి నోటిఫికేషన్ చాల ఏంబిగ్యూయస్ గాను, ఇబ్బందులతోను కూడుకొని ఉన్నది. అందుచేత ఆ బుక్సు అండ్ పీరియాడికల్స్ అన్నప్పుడు దానిలో ఏమీ అర్నప్డత లేకుండా ఇన్క్యూ చేశారా? అది ఒక కాపీ హౌస్ ముందు ఉంచుతారా? ఈ బుక్సు ఎగ్జంప్షన్ వల్ల గవర్నమెంటుకు ఎంత డబ్బు తగ్గుతుందో చెబుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అధ్యక్ష, ఇది కి దిఫాలుగా చేశామంటే. మొట్టమొదట గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా పబ్లికేషన్సు, రెలిజియన్ బుక్సు, స్క్రీప్ చక్సు, యునివర్సిటీ పబ్లిష్ చేసినవి ఇదివరకే ఎగ్జంప్ చేడ అండి. తమకు జ్ఞాపకం ఉన్నది. నేలుటాక్సు ఆక్టు అమెండుమెంటు వచ్చినప్పుడు ఇక్కడ విశ్వనాథంగారు ఇచ్చినటువంటి ఎమెండుమెంటును కూడ ఒప్పుకున్నాము మనం. పెక్ స్ట్రుబుక్సువరకు ఎగ్జంప్ట్ చేస్తామని, దానితో సంతోషపడకుండా వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్యగారు వగైరా ఇంకా ఇతర పెద్దలు అంతా అన్ని బుక్సు చేయమన్నారు.

ఇది ఆలోచించి మూడు 2½, 3 లక్షలు ప్రభుత్వానికి నష్టం అయినప్పటికీని ఇది బాక్సు ఆన్ లిటరేచర్ అనేటటువంటి వాదన ఎక్కువగా ఉన్నదండి. దానితో ఒప్పుకున్నా ఒప్పుకోకపోయినప్పటికీ మొత్తం పైన అన్ని బుక్సు అన్ని పీరియడికల్సు అన్నీ ఎగ్జెంట్ చేయడం జరిగింది. దానిలో అస్పష్టత ఏమీ లేదండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి) : దానిలో అస్పష్టత లేదు అన్నాడు కనుక థాంక్సు. ఒకవేళ పొరబాటుగా ఎక్సెప్షన్సు ఉన్నాయేమో నని నేను అడిగాను, లేవన్నారు, రీ-థాంక్సు.

PUBLICATION OF THE SALES TAX AMENDMENT ACT, 1963

1200—

* 3642 Q.—*Sri B. Srirama Murthy (Vijayanagarani)* : Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Sales Tax Amendment Act was published in the Gazette in the month of October, 1963 giving retrospective effect to the provisions of the Act from August, 1963 ; and

(b) whether the Government propose to reconsider the same in view of the fact that it is not proper to apply the provisions of the Act with retrospective effect without giving prior opportunity to the parties to know of the same :

Sri K. Brahmananda Reddy : (a) The Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Act, 1963 was published in the Andhra Pradesh Gazette dated 26th September 1963 giving retrospective effect from 1st August, 1963.

(b) No, Sir. The honourable member will however recall that the said Amendment Act was passed in the Legislative Assembly on 1-8-1963 and in the Legislative Council on 2-8-1963 and that the parties had several opportunities to know the provisions of the Act even earlier when the relevant Bill was under the consideration of the Select Committee etc.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఈ బిల్లు 1963 లో పాస్ అయితే 64 బిల్లు అని వ్రాశారు. అది ఎట్లా చెల్లుతుందంటే ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఏమి వ్రాశారు ?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : సేబ్బుటాక్సు ఎమెండుమెంటు బిల్లు మొన్న టి కెంబరు ఆ ప్రాంతంలో చేశాము. కాని దానికి ఏమన్నా 64 బిల్లు అని వ్రాశారు. అది ఎప్పుడూ పద్ధతి కాదు. అది ఎందుకు చేశారు. అది ఇల్లీగల్ కదా అని అడుగుతున్నాను ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : నాకు అర్థం కాలేదు. 64 బిల్లు ఏమిటి ?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్ష, బిల్లు చేసేటప్పుడు ఆట్టు అయ్యేటప్పుడు ఏ సంవత్సరంలో చేస్తే ఆ సంవత్సరం నంబరు దానికి ఇస్తాము. కాని ఇది ఏమి అయినదంటే ఆ వెంటనే మీరు ఏమన్నా గెజిట్ నోటిఫికేషన్ చేయ లేదు. చేయక గవర్నరు, తరువాత రాష్ట్రపతి పెర్మిషన్ కావాలనే పేరుతోటి దానికి ఏమన్నా ఛేన్జ్ చేశారు. మద్రాస్ లో ఉండగా ఏమి జరిగేదంటే టి లో ఆట్టు చేస్తా మనుకోండి టి ఆట్టు అని పేరు ఉంటుంది. కాని 64 నంబర్ సో అండ్ సో అని ఉంటుంది. కాని మనం అట్లా చేయలేదు. నెంబరు ఏమైనా మార్చేసి 64 నెంబరు ఇచ్చారు. అది ఇవ్వడానికి వీలులేదు. ఇది తప్పు. ఇల్లీగల్. అవిధంగా ఎందుకు చేశారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఎక్కడ, మేము ఏదీ చేయలేదండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : చూడండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అది ఎక్కడో ఊహలో ఉన్నదండి - నా దగ్గర ఉన్నది అధ్యక్ష, తమకు పంపిస్తాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : నా ఊహలో లేదండి.

Sri K. Brahmananda Reddy : Act No. XVI of 1963.

Mr. Speaker : You can go through it; a copy is there.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్ష, వచ్చింది నాకు తెలుసును.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు (నర్సంపేట) : అధ్యక్ష, ఈ మధ్య ఈ సేబ్బుటాక్సు గురించి సుప్రీమ్ కోర్టు వారి తీర్పు వచ్చింది. కొన్ని ప్రొవిజన్లు సర్ అండ్ వాయిడ్ చేస్తూ. అది బహుళ రెట్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్టు గురించే కావచ్చు. మరి ప్రభుత్వానికి తెలుసునా ఈ విషయం ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి : ఏమిటి సుప్రీమ్ కోర్టు తీర్పు. ఏ సెక్షన్లో. ఏ సందర్భమో ఏమీ లేకుండా చెబితే నేను ఏమీ సమాధానం చెబురానంది.

† 1201 — 472 (4899) Q.

PAYMENT OF SALARY TO THE STAFF OF TALUK HIGHER
SECONDARY SCHOOL, TENALI

1202—

* 513 (5076) Q.—*Sri G. C. Kondaiah (Nellore)* : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether any complaint was received to the effect that 69 teachers, clerks, attendents and peons etc., of Taluq Higher Secondary School, Tenali have not been paid their salaries since March, 1963 to this date ; and

(b) if so, what action Government have taken thereon

The Minister for Education (Sri P. V. G. Raju) : (a) No Sir. But Government came to know of it through a report in the press.

(b) The Regional Deputy Director of Public Instruction was asked to take necessary action.

శ్రీ జి. సి. కొండయ్య : తరచుగా ఈ ఆలస్యం జరుగుతున్నదని, టీచర్స్ సాలరీస్ పే చేయడంలో ఒక్కోసారి రి నెలలు ఆలస్యం జరుగుతున్నదని తెలుస్తున్నది. అటువంటిది జరుగకుండా చేయడంకొరకు ఏదైనా చర్య తీసుకొంటున్నారండి.

Sri P. V. G. Raju : Wherever information is directly sent by the teachers to the D. P. I., action is immediately being taken. I assured the House even during course of the debates that instructions had been given in this context.

Mr. Speaker : I think Mr. Visweswara Rao also brought it to my notice that in Vijayawada for about five or six months teachers have not been paid salaries in Gandhinagar high school.

†Not put and not answered in the House. Hence the question and answer are included in the proceedings at the end of question Hour.

Sri V. Visweswara Rao (Mylavaram) : S. K. P. V. Hindu High School, Gandhinagar, Vijayawada.

Sri P. V. G. Raju : But somebody must bring it to my notice. If the hon. member brings it, that is not sufficient. Teachers have to bring to our notice also.

Mr. Speaker : Any how, please make a note.

శ్రీ ఎం. పిచ్చయ్య (పాయకరావుపేట) : ఆరు నెలలు అంతేనే చాలా పెద్ద గడువుగా వున్నది. గుంటూరు, కాపల్ల తాలూకాలలో 22 నెలల నుంచి జీతాలు ముట్టనటువంటి ఉపాధ్యాయులు ఉన్నారు. ఆ విషయాన్ని గౌరవనీయ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు వచ్చాము. ఈ రోజువరకు వాళ్ళకు జీతాలు లేవు.

Sri P. V. G. Raju : I don't know to which school he is referring.

Sri V. Srikrishna (Mangalagiri) : Upporapalem in Pon-nuru Range in Guntur District, salaries have not been paid for 21 months.

Sri P. V. G. Raju : Naturally, no information is given. You are only giving it.

Sri V. Srikrishna : Day before yesterday only orders are issued to.

Sri P. V. G. Raju : Then naturally, why raise it in the House ?

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వర రావు : Theosophical Higher Secondary school, Eluru, లో 4 నెలల నుంచి జీతాలు ఇవ్వడం లేదు. అదికూడా మంత్రి గారి దృష్టికి, ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వచ్చాము. అయితే దాని ఫలితము ఏమో నాకు తెలియలేదు.

(No reply)

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : నేను డిసెంబరులో Oriental Schools కు ఇదివరకు జీతాలు ఇవ్వలేదని వారి దృష్టికి తీసుకు వచ్చాను. I brought this to his notice by call attention.

Sri P. V. G. Raju : It is all right, Sir. Sanction has been given; some amounts have been released in that particular context.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఆరు నెలలనుంచి వాళ్ళకు జీతాలు లేవండి.

Sri P. Anthony Reddy : Usually, this delay in payment of salaries to teachers will be due to non granting of grants by the Department. Will the Government, therefore, see that the grants are paid to the schools periodically at least every two months so that these delays may not happen.

Sri P. V. G. Raju : We have instructed the D. P. I. to make immediate release of grants to all the Regional Deputy Directors and so on. In the case of any particular school in question, members may immediately write to me and I shall have the matter looked into.

Sri T. Balakrishna (Satyavedu): May I know Sir, whether the Government is aware that due to non-payment of grants to the Higher Elementary School, he has brought an attachment of to attach the District Educational office and the Collector office at Chittoor, and if so, what is the action taken by the Government.

Sri P. V. G. Raju : Notice for any particular question. there are thousands of Schools.

ADMISSION TO SECONDARY SCHOOLS

1203—

* 397 Q—*Sarvasri A. Sarveswara Rao and T. V. S. Chalapathi Rao (Vijaywada-South) :*—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

whether any direction was given by the Director of Public Instruction in May or June, 1963 to the District Educational authorities to see that all pupils seeking admission into Secondary Schools are admitted and they should not be refused admission on grounds of lack of accommodation :

Sri P. V. G. Raju : No, sir.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : దీనిని experimental గా నైనా ఎక్కడైనా 1, 2 చోట్ల పెట్టి, దానివలన ఏదైనా ఉపయోగము ఉంటుందేనో చూస్తారా?

Sri P. V. G. Raju : What is the experiment here? The question is, whether any direction was given by the Director of Public Instruction in May or June, 1963, to the District Educational authorities to see that all pupils seeking admission into secondary schools are admitted. I said no such instruction has been given. What is the experiment here I do not know, Sir.

Mr. Speaker : Will the Government see that such direction is issued that all the boys are admitted? Your statement is no direction has been given.

Sri P. V. G. Raju : But all boys are being admitted because of the expansion that is taking place.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : ఇప్పుడు ఒక్కొక్క class లో prescribed number ఉంటుంది. అది ఒకబాధ. 40 ఉంటేనేగాని, మేము చేర్చుకోము. ఇంకొక్కడైనా పొమ్మని అంటారు, ఇంకొక section open చేయాలంటే, దానికి strength చాలదు. Accommodation చాలదు. అటువంటి difficulties ఉన్నప్పుడు, ఒక five వరకు margin ఇచ్చినట్లయితే, adjust కావడానికి వీలుంటుంది. ఆ విధంగా instructions ఇదివరకే పంపకపోతే, ఇప్పుడైనా పంపిస్తారా?

Sri P. V. G. Raju : No such thing is proposed, Sir, at the moment

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : మంత్రిగారు మళ్ళీ clarify చేస్తేకూడా మళ్ళీ 'No' అని చెప్పారు. అంటే అసలు పిల్లలను schools లో చేర్చుకోవద్దు అని చెప్పారా? పిల్లలను చేర్చుకోవడంలేదని చాలా పర్యాయాలు ప్రభుత్వరృప్తికి తీసుకురావడం జరిగింది. I form లో చేర్చుకోవడంలేదు. II form లో అసలు చేర్చుకోవడానికి వీలులేదు. ముఖ్యంగా పిల్లలకు ఎక్కువగా చేర్చుకోవడానికి space లేదని చెప్పుతున్నారు. కాని దానిమీద ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యతీసుకొన్నదా?

Sri P. V. G. Raju : The question is about direction that the Government has given, Sir. For that I said 'no'. I did not say, "No, Sir, we are not going to admit students into the classes." How can we combine both the things. "No" does not pertain to the admission to the schools; "No" pertains only to the direction, whether it was given or not.

Sri V. Visweswara Rao : My point is what action Government has taken with regard to this non-admission of the students into the high schools.

Sri P. V. G. Raju : Wherever there is rush, we are opening new sections. The Zilla Parishads are putting up proposals to the Government. Automatically, we are trying to increase the scope of admissions

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు : విద్యార్థులను ఎవరినికూడా తిరిస్కరించకుండా, schools లో చేర్చుకోవలసినదని direction schools కు పింపించినా లో లేదోగాని spokesman of the Government Press లో మాత్రం direction ఇచ్చారు. 1962-63 లో సరే. ఏదో అయింది అయిపోయింది ఈ సంవత్సరం అయినా సరే, విద్యార్థులను ఎవరినిగాని refuse చేయకుండా చేర్చుకోవాలనే direction ఇస్తారా ?

Sri P. V. G. Raju : The hon. member is right as far as schools in the city of Hyderabad are concerned. There was a rush and I assured the members in the House that all the requested admissions in the city of Hyderabad would be made. Therefore, some oral instructions were given and there have been no complaints in the city of Hyderabad. Outside also, no complaints have come to our notice so far.

Sri T. Balakrishnayya : May I know, Sir, whether the Government have issued any instructions to the headmasters of all secondary schools in the mofussils to hold any test for admitting the students into sixth standard to students who have passed fifth class.

Sri P. V. G. Raju : Not the subject matter of this question. Only day before yesterday I answered it Sir.

Sri Bh. Nagabhushana Rao : Especially from eighth class onwards, when students are to be given admission into optional subjects, the headmasters are refusing to give admission due to dearth of seats.

Sri P. V. G. Raju : I do not know. I have said in the city of Hyderabad no complaints have come to us; outside no instruction was given because the admissions have taken place smoothly.

SCHOOL BUILDINGS IN WARANGAL CITY

204—

* 1397 Q.— *Sri Bh. Nagabhushan Rao* : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the number of Government Schools having their own buildings in the Warangal city ;

(b) the number of Government Schools housed in private buildings ;

(c) the amount of rent being paid every month towards such buildings ; and

(d) whether there is any proposal before the Government to construct some school Buildings like that of zilla Parishads to save the high rents paid by the Government towards the rented school buildings :

Sri P. V. G. Raju :

(a) Nine schools

(b) 43 Schools.

(c) No. 2,873-49 Np. per mensem.

(d) No, Sir.

శ్రీ బి. హెచ్. నాగభూషణరావు :

దాదాపు 40 Government పాఠశాలలు ఉన్నాయి. ఒక్క- building కూడా ప్రభుత్వ ముదిలేదు. ఒకటే పాఠ building ఉన్నది. కాబట్టి accommodation తేక పిల్లలు చాల ఇరుకుగా unhealthy condition లో కూర్చుంటున్నారు. కనుక ఎట్లాగైతే జిల్లా పరిషత్తులకు కొంత grants ఇచ్చి, ప్రతి సంవత్సరము కొన్ని పాఠశాలలు కట్టిస్తున్నారో, అట్లాగే cities లో కూడా అటువంటి programmes ఏవైనా తీసు కొంటారా?

Sri P. V. G. Raju : Sir, there are 43 schools in Warangal and 9 schools are housed in our own buildings, Government buildings. That means, nearly 34 schools are housed in rented buildings. The total rent is Rs. 2,873/. The cost of building 34 schools will come to very nearly a crore of rupees, or possibly more. So, the rent is very low. Government can certainly

take more accommodation, if necessary, whenever instance of any particular schools is brought to the attention of the Government.

శ్రీ బి. హెచ్. నాగభూషణరావు : ఆ schools ఉన్నటువంటి rented buildings యొక్క owners దాదాపు 10 సంవత్సరాలనుంచి notice ఇస్తున్నారు, అయినప్పటికీ buildings కాళిచేయలేదు. ఈ rents అన్నీ ఎప్పుడో 20 సంవత్సరములక్రిందట fix చేసినటువంటివి. గవర్నమెంటు చాల forcible గా ఆ సౌకరాలను ఆ rented buildings లోనే ఉంచుతున్నారు. Vacate చేస్తే వేరే buildings దొరకడంలేదు కాబట్టి vacate చేయమని అంటున్నారు. ఈవిధంగా అంటూ public కు inconvenience కలుగచేస్తున్నాము. ఇటుసౌకరాలకు accommoda- tion కూడా సరిపోవడంలేదు. ఆ city చాలా పెరిగిపోతున్నది. అందుకని, either you should increase the rents to facilitate the public or build your own buildings and keep the schools in them.

Sri P. V. G. Raju : Sir, Government as a tenant will try to enforce its right to occupy buildings; as we are in occupation of these buildings as good tenants—

HIGHER SECONDARY EDUCATION SYSTEM

1205—

* 1908 Q.—Sri K. Rajamallu (Put by Sri S. Vamayya) : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Secretary for Education, Government of Andhra has said in the Conference of State Education Secretaries held in the last week of June 1963 in Delhi that the Higher Secondary Education system was a failure in Andhra Pradesh ; and

(b) if so, what are the reasons for failure of the same ?

Sri P. V. G. Raju : (a) It is not true that the Education Secretary, Andhra Pradesh said in the Conference of Education Secretaries held in June in Delhi that Higher Secondary Education system was a failure in Andhra Pradesh. He actually said that the Higher Secondary Schools were quite popular and many Zilla Parishads were asking for establishment of more Higher Secondary Schools in their

districts. But the State Government was not able to meet demand because of inadequate provision of Higher Secondary Schools particularly as the Central assistance given for the Higher Secondary Schools by the Government of India previously had been stopped. The Secretary, Education wanted the Central Government to revise the Central assistance as otherwise it will be difficult to implement the scheme of Higher Secondary Schools to any appreciable degree. The Secretary, Education further stated that the Multipurpose schools with courses such as technical and agriculture need not be opened now that facilities of Technical Educations such as Industrial Training Institutes, Junior Technical Schools and Polytechnics were available in larger measure. He had stated that concentration should be on establishment of Higher Secondary Schools with Science groups.

(b) Does not arise.

SCHOLARSHIPS TO THE STUDENTS OF HINDI

1206—

* 1592 Q.—*Sri P. Rajagopala Naidu* : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether Government of India is awarding scholarship in our State to encourage the students of Hindi ;

(b) if so, the number of scholarships awarded to Hindi students in our State during 1963-64 ; and

(c) the qualifications required by the Hindi Students to get the scholarship :

Sri P. V. G. Raju :

(a) Yes, Sir.

(b) 44 Scholarships have been allotted to this State for the year 1963-64.

(c) These scholarships will be given to the candidates who take "Hindi" as main subject in the Post Matriculation stage. Selection will be made by the Government of India from among the eligible candidates who apply for these Scholarships, giving preference to the following and to those who are in service and are sponsored by the State Government.

(i) For Ph. D.

Atleast a second class in M. A. is the qualification.

(ii) for M. A.

Atleast a second class both in the aggregate and in Hindi in B. A.

(iii) for P. U. C. and B. A./B. Sc.

Atleast 40 percent marks in the aggregate and second class marks in Hindi in S.S.L.C. or P.U.C. as the case may be.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : చాల హెచ్చుగా హిందీని ప్రచారం చేయాలి గనుక మన ప్లేటు ప్రభుత్వం ఏమైనా ఇవ్వడానికి ప్రయత్నిస్తుందా ?

Sri P. V. G. Raju :—These scholarships are being given by Government of India. We are specially giving no language scholarships in our State as yet.

SCHOLARSHIPS TO THE CHILDREN OF GOLDSMITHS

1207—

* 1601 Q.—*Sri P. Rajagopala Naidu* :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether Government have sanctioned any grant to provide scholarships for the children of Goldsmiths studying in our State, as has been done in Mysore State; and

(b) if not, the reasons therefor :

Sri P. V. G. Raju :—(a) No, Sir. But free education is given to the children of Goldsmiths upto XIIth class subject to the production of a certificate that the father has been thrown out of employment and has an income of less than Rs. 1,800/- per year. This has been modified to Rs. 1,500/- after the Budget.

(b) Does not arise.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : పింఛన్ కి employment లేకుండా పోతుందో అలాంటివారికి చేకూర్చాడు. పింఛన్ కాబట్టి వధువుకూడ ఉందిగా free గా ఎందుకు ఇవ్వకూడదు ?

Sri P. V. G. Raju.—The whole position has been revised. Only at the Evening Collegiate level, Government of India has suggested that the scholarships be given to 5% of the seats that are now being reserved for backward classes. There is a list of 25%. Only about 2 days back, Cabinet took a decision and a special officer has been appointed and the new policy is being implemented.

Sri V. Visveswara Rao :—Who is to issue the certificate that the father has been thrown out of service ?

Sri P. V. G. Raju :—That question does not arise any more because a lot of elaborate procedure has now been developed. Practically every goldsmith can go and claim that he is out of employment. As a matter of fact, free loans are being given to these goldsmiths ; the Industries Department is dealing with that particular aspect. All they have to do is merely to put in a form in the school saying 'I am the son of a goldsmith. Exempt me', Without going into the question, schools are admitting them and claiming rebate from the D. P. I.'s office later on.

SCHOLARSHIPS AND LOANS FOR HIGHER STUDIES

1208—

* 287 (3907) Q.—*Sri Vithal Rao (Adilabad)* :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) the total number of persons that were granted scholarships and loans by the Government of Andhra Pradesh for higher studies in technical and other courses in 1960-61 ; and

(b) how many of them belong to Harijans and Backward and other communities :

Sri. P. V. G. Raju :—

(a)		1960-61	1961-62
(i)	Scholarships ...	7,569	6,196
(ii)	Loans ...	215	299
(b) The communitywise breakup of the figures is given below :—			

Year	Scheduled Castes	Harijan Converts	Backward Communities	Other Communities	Total
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Scholarships					
1960-61	465	900	4,663	1,541	7,569
1961-62	381	624	3,286	1,705	6,196
Loans					
1960-61	1	...	53	161	215
1961-62	...	...	71	228	299

INTEREST FREE LOANS TO THE STUDENTS

1209—

* 607 Q.—*Sri Vavilala Gopalakrishnayya* :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

whether the Government are considering to issue any interest free loans or stipends to the poor and meritorious students for prosecuting their studies in and outside India as was done in Orissa State :

Sri P. V. G. Raju :—No, Sir. However interest free loans are given for Engineering, Medical, Agriculture and Veterinary studies in India to the students of more than average ability having aptitude for such education but owing to the lack of adequate means were unable to pursue the same. A copy of the Rules governing the grant of these loans was previously laid on the table of the House with reference to L. A. Q. No. 1329/ L. C. Q. No. 416.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఇతర దేశాలకు వెళ్ళేవారికి ఎవరి కైనా ఇచ్చారా ? Was any scholarship made to students who went outside or wish to go to foreign countries for study ?

Sri P. V. G. Raju :—I want notice. I do not think we have given grants to students for going abroad.

EDUCATIONAL CONCESSIONS TO THE PERSONS DEPENDING ON
MILITARY PERSONNAL

1210—

* 1789 Q.—*Sri C. D. Naidu (Chittoor)* :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state .

whether the Government propose to extend the educational concessions to the mothers and dependent sisters of military people as in Madras State ?

Sri P. V. G. Raju :—No, Sir.

Sri C. D. Naidu :—What type of educational concessions are given in Madras State ? Is the Government aware of them ?

Sri P. V. G. Raju :—We need not be aware of what goes on in other States. In our own State, we passed an order giving concessions to children of jawans and military personnel. G. O. was passed and as per that G. O. we are fulfilling our obligations.

THEFT OF 'MANGALASUTRAM' IN GUNTUR GENERAL HOSPITAL

1211—

* 2647 Q.—*Sri N. Venkataswamy (Put by Sri S. Vemayya)* :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the 'Mangalasutram' had been stolen from a patient on 21—9—1962 in Guntur General Hospital ;

(b) if so, whether the offence was detected ; and

(c) the result of the same ?

The Minister for Health and Medical (Sri Y. Sivarama Prasad) :—(a) It was reported to be missing from one patient named Smt. Punathi Ademma after her delivery in the hospital.

(b) and (c) The Police after investigation, have closed the case as undetectable.

This incident occurred in 1962. The same question has been asked in Legislative Council on 5th March, 1964.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అక్కడ రోగుల మెడలలో ఉన్న సగలు కాజేయడం జరుగుతోంది. ఉస్మానియా హాస్పిటల్ లో కూడా ఒకామె సీరియస్ గా ఉండి చనిపోవడం, మంగళ సూత్రం కొట్టేసేయడం జరిగింది. అప్పులు ఎవరూ దగర ఉండని సమయంలో సొమ్ములు కాజేయడం తరువాత అది detect రాలేదని పోలీసులు తోసివేయడం న్యాయంకాదు.

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ : దానికి సంబంధించి call attention notices ఉన్నవి. రోగికి జనరల్ ఎనేస్టీషియా ఇచ్చిన తరువాత తిరిగి తెలివి వచ్చేటప్పటికి, మంగళ సూత్రం పోయిందని చెప్పిందిట, మిగతా వగలతో బాటు మంగళ సూత్రం తీయక పోవడం మూలంగా, జరిగిలే జరిగి ఉండవచ్చు.

SUBSIDISED RURAL DISPENSARY AT THUMMAPALA

1212—

* 2998 Q.—*Sri P. V. Ramana (Put by Sri S. Vemayya):*—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Thummapala Panchayat (Subbavaram Samithi) of Visakhapatnam District requested the Government to sanction a subsidised rural dispensary to be opened at Thummapala; and

(b) if so, the action taken thereon :

Sri Y. Siavrama Prasad:—(a) Yes, Sir.

(b) The matter is under consideration of the Government.

శ్రీ యమ్. పిచ్చయ్య : ఆ హాస్పిటల్ కు aid ఇవ్వాలని జిల్లా పరిషత్తు కూడకొరింది. అందువల్ల దీనికివీలైనంత త్వరలో ఎక్కువ గ్రాంటువచ్చేట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ : దానితోబాటు ఇంకా శాంక్షన్ అయినవి ఉన్నవి. ఈ మార్చిలో బడ్జెట్ శాంక్షన్ అయిన తరువాత ఏప్రిల్ లో open చేసే ఏర్పాటు చేస్తాము.

PRINTING PRESS OWNED BY STATE GOVERNMENT

1213—

* 933 (1842) Q.—*Sri N. Venkataswamy (Put by Sri S. Vemayya):*—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) the number of printing presses owned by the State Government and the annual recurring expenditure of each Press for the years 1960-61; 1961-62; 1962-63; and

(b) the annual income derived by each Press :

The Minister for Industries (Sri M. N. Lakshminarasayya):—

	Expenditure		Income	
	1960-61	1961-62	1960-61	1961-62
1. Government Central Press Chenchelaguda	Rs.25,50,296-46	28,56,874-32	32,58,732-00	Rs.27,81,160-00
				25,52,677-00
				34,56,054-00
2. Government Secretariat Press	2,32,503-81	1,81,446-79	2,36,000-00	The outturn of the Secretariat Press is not valued. Hence figures of income from this press are not available.
3. Government Press, Kurnool	8,50,900-00	8,76,900-00	18,30,368-52	1,27,800-00
				2,22,000-00
				18,01,953-52
4. Government Text Book Press	9,98,329-18	12,72,226-98	12,17,063-37	13,70,113-42
				11,12,420-55
				15,39,822-74
5. Printing press of the Dept., of Survey & Land Records	60,388-15	60,445-68	72,155-21	19,887-94
				33,167-87
				20,506-94

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:- అధ్యక్ష, ఈ టెక్స్టుబుక్స్ ప్రెస్ వల్ల ప్రభుత్వానికి చాలా ఆదాయం వస్తున్నట్లు ఉన్నది. ప్రభుత్వం ఇది జాతీయంచేసినప్పుడు లాభనష్టాలతో సంబంధంలేకుండా, అసలుధరకే, చౌకగా వున్నకాలు ఇవ్వటముకొరకు జాతీయం చేస్తున్నామని చెప్పారు. ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పినదానినిబట్టి చాలా లాభం వస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. చాలా లాభంతో వ్యాపారం సాగించటముకొరకు అది జాతీయంచేశారా?

శ్రీ యం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య:- 1960-61 లో చాలా లాభంవచ్చింది గాని, 61-62, 62-63 లలో అంత లాభంలేదు.

RECOVERY OF DUES FROM MANGALORE

TILES FACTORY IN KATRENIPADU

1214-

*2018 Q.- Sri V. Srikrishna:- Will the hon. Minister for Industries be pleased to refer to the question No 2317 answered on 17-12-1962 and state:

the amounts so far recovered from Mangalore Tiles Factory in Katrenipadu Nuzvid Taluk, Krishna District?

Sri M. N. Lakshminarasayya :

a) An amount of Rs. 2,525 towards principal has been recovered so far.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:- అసలు మొత్తం ఎంతదబ్బు రావలసిఉన్నది? ఇప్పుడు రికవరీ చేసినదిపోతు, ఇంకా రావలసినది ఎంత?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య:- అసలు 77 వేల రు.లు వారికి 1951 లో ఇచ్చినాడు. సాంబశివరావు ప్రొప్రయిటర్ - కాశీనాథ్ సాబరీస్, కత్తెపాడు. కృష్ణాజిల్లా, వారు దానికి బర్నిపెట్టలేదని, దాని క్లోజర్ కు ఆర్డర్ ఇచ్చిందని వారు మళ్ళీ గవర్నమెంట్ కు రిపోర్టుచేసి స్టేట్ కర్క్ టెన్చుకొని చేయటం ఇంకా ఒక పెట్టక ఉన్నది. అందుకు మేము కలెక్టర్ నువోయి కలెక్ట్ చేయమన్నాము. కలెక్టర్ తో ఆర్డర్ చేసి ఆకన్ కు పెట్టినప్పుడు అయిన హెకోర్డుకు ట్టోయి రిటైన్ చేసినాడు. ఇప్పుడు ఆ టెక్స్టు బుక్స్ ప్రెస్ అయిపోయి కనుక మళ్ళీ దాని రికవరీ కొరకు మేము ఆర్డరు ఇచ్చినాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:- ఇదివరకు 1961లో యీ ప్రశ్నవచ్చినప్పుడు రికవరీ చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని సమాధానం చెప్పారు. వారు 70 వేల రు. పైచిల్లర ఇవ్వవలసిఉండగా, ఇప్పటికి 2 వేల రు. లే రికవరీ చేసినారేమి? హైకోర్టులో రిట్ డిస్మిస్ అయిన తర్వాతనే యీ రెండువేల రు. లు రికవరీచేశారా? వారికి ప్రాపర్టీస్ లేవా? ఎందువల్ల ఆలస్యం జరుగుతున్నది? కారణం చెబుతారా?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య:- ఇప్పుడే చెప్పాము - ఆ రిట్ డిస్మిస్ అయినది కనుక రికవరీస్ శీఘ్రంగా చేయవలసిందని కలెక్టరుకు ఆర్డర్లు ఇచ్చాము.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:- రిట్ ఎప్పుడు డిస్మిస్ అయినది? రిట్ డిస్మిస్ అయినతర్వాత 2 వేల రు. లు వసూలుచేశారా? 77 వేల రు. లకు వారి దగ్గరఉన్న ప్రాపర్టీ సరిపోతుందా?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య:- ఆ ప్రాపర్టీ సరిపోతుందో లేదోకాని ఆ ప్రాపర్టీస్ లేకపోతే రికవరీ చేయటానికి వేరే మెథడ్స్ ఉన్నవి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- వారికి 77 వేల రు. అప్పు ఇచ్చారు. వారికి అస్తి ఉన్నదో లేదో తెలియదుటండి. అస్తి లేనివారికి ఎట్లా అప్పు ఇచ్చారు? ధర్మనత్రంవలె అస్తిలేనివారికి అప్పులివ్వటమేనా ప్రభుత్వం పని?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య:- అస్తి ఉన్నవారికే ఇస్తారండి. వారికి అస్తి ఉండబట్టే ఇచ్చినారు.

శ్రీ డి. సీతారామయ్య:- ఏ నెక్యూరిటీపైన వీరికి 77 వేల రు. లు డబ్బు ఇచ్చినారు?

(No Answer)

HELMETS TO THE MINERS

1215.

* 2108 Q:—*Sri P. Satyanarayana—(Put by Sri S. Vemayya):*
Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Chief Inspector of Mines has advised the management of Singareni Collieries Company Ltd., to supply helmets free of cost, to certain categories of miners working underground.

(b) if so, whether the colliery management has supplied the same; and

(c) what steps are being taken by Government to implement the advice of the Chief Inspector of Mines?

Sri M. N. Lashminarasayya :—

(a) Yes, Sir.

(b) About 500 helmets have so far been supplied to the workers. The remaining workers also will be supplied with helmets, on receipt of further stocks, for which an order has already been placed by the company.

(c) Does not arise,

శ్రీ కె. రాఘవులు (జన్ గాం): ఇప్పుడు కొంతమందికి ఇనపబోపిలు ఇచ్చి కొంతమందికి ఇవ్వలేదు. అక్కడ పనిచేస్తున్నటువంటి అందరికీ ఇవ్వటానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : అక్కడ పనిచేస్తున్న 20 వేలమందికి ఇవ్వరు. ఎక్కడైతే అపాయం ప్రమాదం ఉంటుందో, అక్కడ పనిచేసే వారికే ఇస్తారు. ఇప్పుడు 500 మందికి నష్టయిచేసినారు మిగతావారికికూడ నష్టయిచేస్తారు.

శ్రీ కె. రాఘవులు: లోపల పనిచేసేవారికే వేసు అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : లోపల పనిచేసేవారందరికీ ఇస్తాము.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య: అక్కడ ప్రమాదకరమైన, ప్రాణాపాయకరమైన పరిస్థితి ఉంటున్నది. కాబట్టి అందరికీ తక్షణమే ఇవ్వటానికి ప్రయత్నం చేయాలి: లేకపోతే వారికి ఆ ప్రమాదకరమైన పనులు పురమాయించకుండా అవి నష్టయి చేసేంతవరకు వారికి వేరే పనులు పురమాయించాలి.

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య: ఇప్పుడు 500 మందికి ఇచ్చినాము: మిగతావారికొరకుకూడ ఆర్డర్ ఇచ్చినాము. నష్టయిచేయబడుతాయి.

EXPANSION OF SINGRENI COLLIERIES

1216

* 2814-Q—Sri K. Butchatah (Burgumphad):— Will the hon. Minister for Industries be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to expand the Singareni Collieries at present; and

(b) if so, at what cost and the details thereof.

Sri M. N. Lakshminarasayya:—

(a) Yes, Sir.

(b) The expansion programme of the Company during the Third Five Year Plan is to achieve the target of 5.65 million tonnes of coal at the end of the year 1965-66 as against the production of 2.65 million tonnes during the Second Five Year Plan at an estimated cost of Rs.12.5 crores. The finances are proposed to be met by increasing the authorised capital from Rs 4 crores to Rs.9 crores and the balance by way of loans to be obtained from Government of India. The share of the State Government's participation in the revised capital will be in the existing ratio of 60:40 and which would be provided by obtaining a loan of Rs. 3 crores from the Government of India and by converting the State Government's loan of Rs 54 lakhs into equity capital plus Rs. 6 lakhs from the State resources. The terms and conditions of loans from the Government of India to the State Government, and also to the Company have been agreed upon by the representatives of the Government of India, State Government and the company in their meeting held on 3-1-1963 at New Delhi.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : మూడవ ప్రణాళికలో ఆ కాలరీస్ లో ఉత్పత్తి లక్ష్యము అరు మిలియన్స్ టన్నులు మించి సాధించ బడాలని పేర్కొన్నారు. ఇప్పుడు ఐదు పాయింట్ చిల్లర చెబుతున్నారు. ఇంకా ఎక్కువ ఉత్పత్తి పెంచటానికి అవకాశం వున్న ఆ కాలరీస్ విషయంలో మూడవ ప్లానులో ఆ టార్గెట్స్ తగ్గించారా ?

Sri M. N. Lakshminarasayya : There will be a loss of one million tonnes of coal production by exhaustion. ఇది కలుపు కొంటే ఎక్కువ అవుతుంది. అది తీసివేసి నేను చెబుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : అది కూడ calculate చేసేటప్పుడు ఆ టార్గెట్ నిర్ణయించటం జరిగింది. మూసివేయబడిన మైన్స్ లో వచ్చే కొరతను కూడా లెక్క వేసుకొనే ఆ టార్గెట్ నిర్ణయించటం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఉన్న పరిస్థితి ఇదంది.

BRIDGE NEAR SINGARENI COLLIERIES

127—

* 3246 Q—*Sri K. Butchaiah* : Will the hon. Minister for, Industries be pleased to state :

(a) whether the Government is aware of the dangerous position of the bridge near Singareni Collieries Company Ltd. Kothagudem Khammam District .

(b) whether there is any proposal to hand over the said bridge to the Highways Department ; and

(c) whether it is proposed to reconstruct the bridge, if so, when ?

Sri M. N. Lakshminarasayya:

(a) The bridge is safe for the present road traffic.

(b) The bridge belongs to the Singareni Collieries Company Ltd., and there is no proposal to hand it over to the Highways Department.

(c) The work on strengthening and widening the bridge is in progress. Some heavy steel girders required for the work are under orders and the work will be completed as soon as the materials are received.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : అధ్యక్ష, వారికి హేండ్‌వర్ చేయటానికి ఇష్ట పడలేదు. కాని వారు హేండ్‌వర్ చేయమని కోరారా ? కోరితే ఎందుకు హేండ్‌వర్ చేయకూడదు ? వారు తక్షణమే దానిని బాగుచేయించటానికి ప్రయత్నం చేయటం లేదా ?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : హైవేవారు తీసుకోమన్నారు. అందుకోసం ఒక లక్ష రూపాయలు ఖాంక్షన్ కూడ అయినది.

శ్రీ ఎం. పిచ్చయ్య : వంతెన ప్రమాదకరమైన పరిస్థితిలో వుంది అంటున్నారు. అది పూర్తిగా మరమ్మత్తు అయ్యేంతవరకు ట్రాఫిక్ బండ్ చేయడం జరిగిందా ?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : అధ్యక్ష చావు నా నమాదానం వినలేదు. ప్రమాద పరిస్థితి లేదని అన్నాను. The bridge is safe for the present for traffic.

ANDHRA PRADESH STATE SCHEDULED TRIBES DEVELOPMENT
CORPORATION, VISAKHAPATNAM

1218—

* 1307 (2857-A) Q— *Sarvasri D. Kondala Rao (Chintapalle, and Ch. Mallikharjuna*: Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to State:

(a) whether it is a fact that a Committee was formed with Sri Anantaraman, I. C. S. to make enquiries regarding the working of Andhra Pradesh State Scheduled Tribes Development Corporation. Visakhapatnam;

(b) whether the committee submitted the report :

(c) if so, whether a copy will be placed on the table of the House ;

(d) whether the Andhra Pradesh State Scheduled Tribes Development Finance Corporation fixed the prices of the various forest products ; and

(e) if so, what are the governing factors to fix the price :

The Minister for Excise and Prohibition (Sri M. R. Appa Rao) :

a) & b) No Committee was formed. Sri K. N. Anantharaman, I.C.S., was appointed as special Officer for the purpose, who has submitted his report to Government.

c) The report has not been printed. A summary of conclusions made by Sri K. N. Anantharaman is placed on the Table of the House.

d) Yes, Sir.

e) The governing factors are :—

1. Cost involved in transporting the produce from the Shandy Centre to the whole sale market.
2. Charges payable in selling the produce in that market (incidental charges)
3. Dryage and wastage.
4. Forest Rentals.

5. Handling charges, godown rents, etc.
6. 10% margin for any fluctuations in the market.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE
ON THE SUMMARY OF CONCLUSIONS MADE BY
SRI K.N. ANANTHARAMAN, I.C.S., FIRST MEMBER,
BOARD OF REVENUE.

165. I am giving below my conclusions with reference to the terms of reference of the Enquiry seriatim.

I. HOW FAR IS THE CORPORATION FULFILLING
THE OBJECTS FOR WHICH IT WAS STARTED ?

166. The Chief objects of the Corporation are to market the produce of the Tribals, supply their domestic requirements and provide credit facilities to them.

a) The corporation has been purchasing from the Tribals all the Minor Forest Produce brought to the shandies, a part of the agricultural and horticultural produce and marketing the same. There is need and possibility to intensify and improve the activities in the present area of operation.

b) The Corporation has been procuring and supplying to the Tribals their daily domestic requirements. There is need and possibility to intensify the supply of all the domestic requirements to all the villages in the area of operation.

c) The Corporation has been advancing some loans but the advances are extremely in-adequate and the number of Tribals served is also very small. The Corporation has not tackled even a fringe of the problem.

167. On the whole I consider that the Corporation has not completely established itself in its area of operation. I would say that it has achieved its objective fully only when it is able to reach the Tribal at his home give him his daily requirements at moderate prices furnish him adequate credit and evoke in him unqualified appreciation.

2. WHAT ARE ITS PRESENT BUSINESS ACTIVITIES
AND TO WHAT EXTENT DO THEY BENEFIT THE
TRIBALS DIRECTLY AND INDIRECTLY ?

168. The Corporation has been buying on a monopoly basis tamarind, add leaves, myrabolums and other Minor Forest Produce and has been paying fairly good prices. In a few cases however the prices given to the Tribals were very low, specially for Tamarind. The Corporation should as already suggested have upto date information about the prices at each centre and should see that the Tribals get the maximum benefit possible. There is no need for aiming at huge profits. Though some Tribals and many plainsmen assert that the prices given by the Corporation are not adequate and that they are much lower than the prices in the market in the plains, I feel that the existence of the Corporation which furnishes a secure market to the Tribals for all their Minor Forest Produce provides a sort of insurance, against exploitation by the petty Sowcars.

169. I have mentioned earlier in the report that substantial amount could be earned by the Tribals if the processing of Tamarind and stitching of Adda leaves is done through them. The estimated amount that can be earned by the Tribals as wages is Rs. 4 lakhs on adda leaves and Rs. 3 lakhs on tamarind. An extra profit of Rs. 4,00,000/- on adda leaves and Rs. 4,50,000/- on tamarind will also go ultimately to the Tribals either as dividend or bonus, if they take up this processing work. Every effort will have to be made through all the Agencies which are working in the Agency areas to make the Tribals take up this work. As a matter of fact from the economic point of view of the Tribals the processing of these two commodities is just as important as the entire activities of the Tribals in gathering the Minor Forest Produce. During my tour I consulted women welfare organisers about the feasibility of Training the Tribals in these items of work. They were also quite optimistic about teaching the Tribals both the processes. The Tribal women is just as deft with her hands as her sister in the plains.

170. Besides these two items, processing of Ginger into 'Sonti', of wet turmeric into dry turmeric, manufacture of starch from tamarind-seed preparation of seekai powder from seekai, extraction of oil from Niger seed are some other items which can be easily taken up.

171. The Corporation is also selling in its sale depots the daily requirements of the Tribals—salt, Kerosene, Jaggery, food grains and cloths. In a marginal economy like that of Tribals almost 90% of the value of the Commodity sold to the Corporation by them would have to be spent by them for their daily needs. The great disparity between the value of commodities purchased from the Tribals and the value of the Commodities sold to them during the past three years shows that much leeway has to be made. The Corporation has also been buying agricultural and horticultural produce from the Tribals at a fair price. I found that the price offered for the agricultural produce is invariably 5 to 7½% over the prices offered by the merchants. The merchant is still able to attract the Tribals to him only because of the easy credit facilities given by him.

172. By and large, it has been admitted by most of the Tribals, the Corporation has been beneficial to the Tribals. On the whole the prices offered were fair and weights and measures used were fair. The activities of the Corporation have checked to a great extent exploitation by the petty Sowcars of the Tribals.

3. ARE THE ACTIVITIES OF THE CORPORATION ORGANISED AND CONDUCTED ON SOUND BUSINESS PRINCIPLES, AND ARE THE FUNDS ENTRUSTED TO IT PROPERLY SAFEGUARDED ?

173. The present organisation is certainly suitable for the purpose. But it cannot be said that a high pitch of efficiency has been reached. The activities have to be intensified. Better prices will have to be paid to the Tribals. There must be thorough and quick interchange of marketing intelligence and adjustment of prices at which commodities are purchased. Processing of the commodities should also be taken up in right

earnest. Mere coverage of extensive areas without intensification of the activities will defeat purpose for which the Corporation has been started.

174. The grants provided by the Government in the annual plan are drawn from the Treasury by presenting bills to incur expenditure on items like pay of establishment, construction of buildings, purchase and maintenance of vehicles etc.,. The expenditure has not been audited so far.

175. The funds of the Corporation comprising share capital, advances taken from Central co-operative Bank, etc. are deposited in the branches of Andhra Bank and Co-operative Central Bank. They are operated by the General Manager. The accounts relating to these funds were audited only for 1956-57. Audit has not been taken up for the sub-sequent three years. Without audit, I am unable to say whether the funds entrusted are properly safeguarded, or properly applied. The most important can on whether such care as a prudent man should exercise in dealing with his own money has actually been exercised has to be applied to each and every one of the transaction.

176. The General Manager has been delegated all the powers by the resolutions of the Board of Directors. This is certainly necessary in a business organisation as it would not be practicable to get orders on every matter from the Board of Directors. I would even go further and say that some powers should be delegated to the Branch Managers also. But it is equally essential that there should be a concurrent audit and subsequent scrutiny of the transactions. The scrutiny however should only be on broad details to see whether basic principles have been observed. I do not want the scrutiny to snub initiative in the officers but only to detect any malpractice.

177. At present the purchasing agents are acting directly in the shandies under the supervision of the Managers of the primary societies. There is not therefore such risk of any of these purchasing agents decamping with the money. But pur-

chasing agents will have to be entrusted fully with money when the activities of the Corporation intensify and they have to actually move round the villages advancing the monies and purchasing the produce as the petty Sowcar had been doing. We should then have to take substantial securities from the purchasing agents.

4. WHAT SHOULD BE THE GOVERNMENT'S POLICY REGARDING GRANT OF M. F. P. LEASES TO THE CORPORATION ?

178. It is absolutely necessary for the Corporation to have the monopoly purchase over the Minor Forest Produce. It would appear desirable that the Minor Forest leases are granted to the Corporation for a number of years—say 5 or 6 years at a time subject to periodical revision of rental. I am of opinion that the forest rental could be fixed on the average rentals of the previous three years of the forest unit.

179. I did not get the benefit of the views of the Chief Conservator of Forests in this matter but the District Forest Officers have emphasised the revenue aspect and the loss that the department would incur by granting the leases to the Corporation on the average rentals. I am afraid that the Revenue aspect is not the only aspect even to the Forest Department which is a commercial department. The improvement of the economic condition of the hillmen is a matter of vital importance to the Forest Department since the hill-men are resorting to the destructive habit of 'podu' only because of lack of any other income. I have emphasised the need for providing irrigation schemes to improve their economic resources and to provide adequate food. The activities of the Corporation which are intended to improve their economic status will be directly helpful to the Forest Department.

180. The loss if any to the Forest Department by adopting average rates should not weigh with the Government. Government have been generous in fore-going revenue when they feel that a particular institution or industry or section of people deserve help. The Sir Silk Factory for instance is getting 8 lakhs of gallons of alcohol without payment of the usual duty.

which is equivalent to Rs. 8 lakhs. The Department concerned whose general income is effected thus is the Excise Department. Government have introduced prohibition in Andhra which costs the Government some crores of rupees. The loss to the Forest Department by giving the leases on average rentals will not be more than Rs. 1 or 2 lakhs.

181. The system of monopoly which is likely to be abused by private individuals cannot be abused by the Corporation since all the profits are expected to go back to the Tribals. A monopoly is necessary to enable the corporation to utilise to the optimum extent the vehicles and buildings provided for it under the grants from the State and the Centre.

5. IS ANY UNDUE EMPHASIS BEING LAID ON SOME LINES
OF BUSINESS WHILE OTHERS ARE NOT BEING PAID
ENOUGH ATTENTION ?

182. At present the chief Minor Forest produce that are being handled by the Corporation are Tamarind, adda leaves, Myrabolums, Honey, Ginger,. It is only proper that the Corporation should attach great importance to these commodities. I was also glad to find that the Corporation was taking other produce like "Gontu Bairangi" etc. The Corporation is also buying agricultural and horticultural produce. Regarding agricultural produce, I have mentioned elsewhere in the report that Corporation should assess carefully the needs of the local population and store up the grains that are usually used as food by the Tribals. I found a little undue emphasis on the procurement of horticultural produce like pumpkins. Though the Tribals must be assured of a market and price for his produce yet we must also see that the results achieved are commensurate with the labour expended on the same.

183. It should not be forgotten that the Corporation is attempting to do the work of hundreds of the traders, small and big who are much more efficient than the employees, though efficiency of the traders is affected by their self interest. The relative importance that the Corporation should pay to the purchase and sale of different commodities should roughly be

determined by the prices of the commodities. Taking this important criterion, I find that one of the costly items "Pippalamudi" has not yet been tackled on a large scale. I understand that Rs. 10 lakhs worth of "Pippalamudi" is being exported to Bombay from Madugolu area by private merchants. This is a commodity which is used for medicinal purposes extensively. There are at present thirteen different qualities of this commodity with a price range of Rs. 13-2000 per maund. The Chief Factors taken into consideration in classification are the length of the inter-nodes and the thickness of the needs (knots). The smaller the internodes and the thicker the nodes—the higher will be the price. While dealing with this material due care should be exercised in seeing that a particular quality is not placed in a higher category than what is actually warranted, by careful consideration of the accepted criteria. Such mistakes might be either bonafide or actuated by corrupt motives. There should be sealed samples, kept in bottles at all buying centres for the guidance of the staff employed in purchasing. In all cases, the purchases should be made only by the Managers or under their supervision. There should be frequent examination and checking by an expert to see that mistakes have not been committed. The detection of a mistake even after the transaction will prevent atleast recurrence of similar mistakes.

184. The General Manager should submit detailed notes to the Board before embarking on any new venture covering fully the financial and technical implications.

6. IS THERE SCOPE FOR THE CORPORATION TO BECOME AN IMPORTANT SOURCE OF CREDIT FOR THE TRIBALS? IF SO WHAT STEPS SHOULD BE TAKEN BY THE CORPORATION TO GRANT LOANS TO INDIVIDUALS ON A MUCH WIDER SCALE.

185. It has been frequently mentioned in this report that the Sowcar in spite of the low prices he pays, the false measures he uses and the exorbitant interest he charges, is still liked by the Tribals because he advances money readily, sometimes too readily to the Tribals to meet his needs in the off-seasons. The

Corporation, can never replace fully the Sowcar because each sowcar has got only a limited zone of operation, a few villages and he is able to study completely the character of each Tribal before he advances the money, having been associated with him for years. More than that he is able to pay lot of attention to the collection of the loans.

186. The real answer to the question is the formation of Small Tribal Co-operative Societies who would attend to both the disbursement after due enquiry and collection. This suggestion was made by some experienced gentleman at Yeleswaram including Sri D. Gopal Rao, M.L.A.,. The fact that the Tribals are illiterate should not be a serious handicap. Sri Dhebar mentioned during his visit to the State along with the Tribal Commission that in certain areas the Cooperative Movement has taken very deep root in spite of the fact that the Tribals in those areas are as illiterate as in our agency areas. Ordinarily there should not be any difficulty in sanctioning loans to members of Cooperative Societies. I have mentioned already that the number of Members in the Primaries is low - and is only a fraction of the Tribals who have transaction with the Corporation have become members. Even they have taken only one share each. Therefore, urgent and effective steps should be taken to enlist as many Tribals as possible as members of the Primary Marketing Societies, explaining to them the advantages of joining as members specially from the point of view of eligibility to loans besides eligibility to get bonus. Wherever a tribal is already a member he should be persuaded to take more shares.

187. Meanwhile as an interim measure something will have to be done. I would recommend appointment of Assistant Manager and granting of small advances not exceeding Rs. 50/- to Tribals on the recommendation of the local Tribal leaders repayable in five to six weekly instalments in the shape of commodities. The entire price of commodity brought by the Tribal to the shandy should not be deducted but only half. The importance of local enquiry and personal touch the sowcar has relied on should also be appreciated and followed by us. Advances however should not made on too lavish a scale. The Tribals has a tendency to create a "panduge" for all occasions and to eat and drink off all that he has got.

7. IS THE WORKING OF THE CORPORATION OVER
CENTRALISED? IF SO HOW CAN THIS BE REMEDIED?

188. There has been complete delegation of powers to the General Manager. Those delegations are absolutely necessary. I have however suggested that there should be ascrutiny later of all the big transactions

189. A study of even a few of the files reveal that much valuable time was lost in business transaction by enquiries by the Manager at each stage. I, therefore, consider that delegation to the Managers of primaries on the same basis but to a lossor extent is also necessary. With the appointment of Marketing officer exchange of market intelligence, introductions as a mode of disposal of the stock the chances of misuses of powers will not be much. Even that can be prevented by constant servtyny. Adequate delegation and ample supervision should be the guiding principle.

8. HOW CAN THE WORKING OF THE
CORPORATION BE IMPROVD

- A) TO BENEFIT THE TRIBALS MORE.
- B) TO ENSURE STRICTER SUPERVISION (IF NECESSARY)
OVER THE EXPEDITURE OF ITS FUNDS.

190. A) To benefit the Tribals more, I have suggested that.

a) There should be the committees at every shandy to guard the interests of the Tribals and to advise the employees of the Corporation. The actual working would depend on the interest taken by the members of the committee on one hand and the attitude of the employees. There should be provision to nominate any person who is actually interested in the welfare of Tribals, and there should be also provision to remove summarily any person who is actually interested in the welfare of Tribals and there should be also provision to remove summarily any employee of the Corporation who shows persistent indifference to the recommendations of the Committee

b) Taking adequate cash and change to the shandies to ensure prompt payment.

c) The use of standard weights and measures with prominent emblem of the Corporation.

d) Provision of amenities like Drinking water, Shelter, Urinals for Tribal women and cleaning of shandies.

e) Maintenance of general Information note books in the offices of the Branch Managers and the General Manager divided into convenient sections. Fresh information should be added up as and when it is received, and employees should be well conversant with the contents. This would remove the criticism which is justifiable in some cases that the employees of the Corporation are blissfully ignorant of even the elementary principles of business preservation of commodities etc.

f) Starting of processing of the commodities to benefit the Tribals directly as they will earn wages and indirectly as Corporation will get more profits which will ultimately go to the tribals only.

g) Contact of Tribals at village and propaganda about the activities of the Corporation.

h) Granting advances upto Rs. 50/- to the Tribals recoverable in five or six weeks and security loans upto Rs. 200/-

i) Distribution of dividend and bonus to the Tribals.

j) Storage of agricultural produce purchased from the Tribals for sale in off season.

k) Sale of minor forest produce to local consumers.

l) Selections of quality and variety of domestic requirements needed by the Tribals, effecting economy by purchasing in bulk taking tenders or questions to enable sale of these items at fairly reasonable prices—cheaper than the merchants and opening of more sales depots.

m) Payment of higher prices to the Tribals by closely following the market trend of prices.

n) Disposal of commodities after due advertisement and publicity.

o) Supply of additional ~~share~~ capital and working capital.

p) Integration of Multipurpose Co-operative Societies with the Primary Marketing Societies in the area of operation of Corporation.

191 B I have also suggested the following measures to ensure stricter supervision over the expenditure and the funds of the Corporation :—

- a) Audit of expenditure incurred for the funds provided by the Government and the propriety of the expenditure.
- b) Concurrent audit of transactions of the Branch Managers and scrutiny of the business transactions of the General Manager over Rs. 5,000/- by the Board of Directors.
- c) Systematised programme of inspections verification of stocks and accounts in the godowns sale depots and purchasing centres of the primaries by the Inspecting officers.
- d) Annual inspection of the Corporation's Head office and primaries.
- e) Appointment of another Deputy General Manager to assist the General Manager in all spheres of business.
- f) Appointment of a Secretary in the cadre of Deputy Registrar of Co-operative Societies to ensure proper maintenance of accounts and drawal of money.
- g) Appointment of a Marketing Officer to advise the Corporation on storage grading marketing etc.
- h) Empowering Deputy Directors of Tribal Welfare as inspecting officers of the Corporation and requiring them to submit fortnightly reports to the General Manager, and to inform the Director of Social Welfare on the progress of expenditure.
- i) Nomination of the Agents to Government as Vice-Chairman of the Board of Directors of the Corporation.

- j) Upgrading the posts of managers of Primaries, to Tahsildar' Grade and appointment of Assistant Managers in the grade of Deputy Tehsildars to attend to the work relating to sanction of loans effectively.
- k) Appointment of Foresters to prevent smuggling from the forest lease units.
- l) Appointment of staff under Chairman to enable him to have effective supervision.

9. WHAT SHOULD BE GOVERNMENT'S POLICY REGARDING THE EXTENSION OF THE CORPORATION'S ACTIVITIES TO THE SCHEDULED AREAS OF TELANGANA REGION OR SETTING UP A SIMILAR BUT INDEPENDENT CORPORATION IN THE TELANGANA REGION ?

192. In my view there is an optimum size to the area of operation of a Corporation of this nature. At present the activities of the Corporation cover Srikakulam, Visakhapatnam and East Godavari Districts. The optimum size for the Corporation has been reached by now. I am not for immediately extending the area of operation of Tribal Corporation, to Telangana are without a detailed survey.

193. There cannot be any difference in opinion that a Corporation of this nature is also necessary for Telangana so that the Minor Forest Produce and Agricultural Produce could be bought at fair prices the daily requirements of the Tribals made available. But the more important reason is that though by and large the Corporation is beneficial to the Tribals the methods of working have to be improved as suggested in my report. Without improving these methods it is not advisable to extend its area of operation.

194. Perhaps with a little additional staff and assistance of the Collectors, I might be able to work out a scheme for Telangana region separately.

10. WHAT SHOULD BE THE CONDITIONS OF SERVICE RULES OF RECRUITMENT, TRANSFERS, PROMOTIONS PUNISHMENTS APPEALS OF THE OFFICERS WORKING IN THE CORPORATION WHICH IS NOT PURELY A GOVERNMENT INSTITUTION ?

195. There are two categories of employees in the Corporation, persons drafted from the other Departments and these recruited direct by the Corporation on temporary basis. The rules applicable for recruitment transfer, promotions, punishments and appeals to the Government servants as laid down in the Statutory rules already in force will apply to the employees of the Corporation that are drafted from other Departments like Revenue, Cooperative, Social Welfare and Forest Departments. They are being given special pay for the arduous nature of work in the Corporation. This no doubt will have to be continued ADHOC rules may be framed for the purpose of recruitment and promotions for the posts of the corporation keeping in view the details given in the report.

196. With regard to the temporary employees appointed direct by the corporation under the orders from the Board of directors of Chairman special by-laws have already been framed. It will suffice if they are implemented properly.

Sd/-

K. N. Anantharaman

D/26-1-61.

శ్రీ సి. హెచ్. మల్లికార్జున (యల్లవరం): ప్రతి సెంటరులో వెళ్ళి నప్పుడల్లా M. L. A. లను ప్రజలంతా అడుగుతూ ఉంటారు. వాటియొక్క పూర్తి అయిన జమాఖర్చులు తెలియవు. అందుచేత వట్టి ఒకటి యిచ్చే ఏర్పాటు చేయిస్తారా?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు: దీనికి ఒక కమిటీ ఉన్నది. ఈ కమిటీతో, వారు కూడ member గా ఉన్నాడు. ఆ కమిటీలో జమాఖర్చులు member గా కూడ తీసుకోవచ్చును.

శ్రీ సి. హెచ్. మల్లికార్జున: వారు అధిగృహే యిస్తారా?

శ్రీ పి. గున్నయ్య (కొత్తూరు) : Agency Corporation లో ౧౮ జమలు చదువుకొన్నవాళ్ళు ఉన్నారు. S. S. L. C. pass అయినవాళ్ళు ఉన్నారు. S. S. L. C. పోయినవారు ఉన్నారు. Third form చదువుకొన్న వారు ఉన్నారు. పనిలేక అనేకమైన యిబ్బందులు పడుతున్నారు. ఈ corporation కు ఉన్న van లలో cleaner గా నైనా పని యివ్వకుండా ఉన్నారు. ఇలాంటి ఉత్తరాలు నాకు అనేకం వస్తున్నాయి. పూజ్యులు మంత్రిగారు Agency ప్రాంతాలలో వారికి ఉద్యోగాలు యిప్పించే ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు : చేస్తాము.

శ్రీ ఎమ్. వి. రాఘవరావు (పత్తిపాడు) : Tribal Welfare Finance Corporation ద్వారా జరుగుతున్న అన్యాయాల గురించి శాసన సభలో చెప్పాము. దానిని గురించి ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్య తీసుకొని enquiry నిమిత్తమై కమిటీని పంపించగలదా ?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు : వారు అన్యాయాలు అన్నారు. అన్యాయాలు ఉన్నాయని నేను అనుకోవడంలేదు దానిని గురించి enquiry చేస్తాము.

SCHEDULED AREAS IN PRATHIPADU CONSTITUENCY

1219—

* 2266 Q.—Sri M. Veeraraghava Rao : Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) have the Government declared the 45 tribal villages in Prathipadu Constituency, East Godavari District as Agency village ; and

(b) if not, will the Government consider to give grants for the development of those villages pending declaration by the Government of those villages as agency villages ?

Sri M. R. Appa Rao :

a) 103 villages in Prathipadu Constituency in East Godavari District were recommended to the Government of India for inclusion in the list of scheduled areas and their orders are awaited.

- b) The question of giving specific grants for the development of these villages does not arise as scheme for the welfare of scheduled tribes are implemented for their welfare as a whole irrespective of their residence in scheduled areas of plains.

శ్రీ ఎమ్. రాఘవరావు : ప్రతిపాడు తాలూకాలో కొండ ప్రజలు నివసించే గ్రామాలను Agency క్రింద declare చేస్తే ప్రభుత్వం ద్వారా వచ్చే ఫలితాలు ఏమిటో వివరంగా తెలివిస్తారా ?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు : Agency లో include చేయాలని గవర్నమెంటుకు వ్రాశాము. 21-12-63 వ remind కూడ చేశాము. వెంటనే మళ్ళీ remind చేసి తొందరగా చేయమని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దీని ఫలితాలు చాల ఉన్నాయి. 22 ఫలితాలు ఉన్నాయి.

Sri S. Vemayya : Pending final orders from the Government of India, can the Government do any thing in the matter ?

శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు : Yes. Scheduled areas గా చేయవలసింది Government of India.

NEW SHOPS IN GOWLIGUDA

1220—

* 2462 (P.) Q—Sri N. Venkataswamy (Paruchuru) : Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether the Hyderabad Corporation has been constructing new shops on foot-paths in Gowliguda ; and

(b) what action has been taken on the representation made by the foot-path Merchants' Union to allot the shops to them ?

The Minister for Municipal Administration (Sri A. Venkataramayya :

(a) The Corporation has constructed new shops in the open space opposite to Gowliguda Bus Depot.

(b) The representation made by the Foot-Path Merchants' Union was considered by the Corporation and the union was informed that those who desire to have the shops may participate in the auction to be held for allotting them and that the shops cannot be allotted to the persons nominated by the Union.

(ఎ) గౌలిగూడలో బస్ డిపో ఎదురుగా ఉన్న ఛాక్లెట్లలో corporation వారు కొత్త దుకాణమును కట్టారు.

(బి) Foot path వర్తకుల సంఘం చేసుకొన్న విన్నపమును corporation పరిశీలించినది. దుకాణాలను తీసుకొనదలచినవారు, వాటిని కేటాయించుటకు వేలములో పాల్గొనవచ్చునని, దుకాణాల సంఘములు nominate చేసిన వ్యక్తులకు కేటాయించడానికి వీలులేదని సంఘానికి తెలియజేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. పి. చయ్య: ఈ దుకాణాలను పెట్టడానికి మొత్తం ఎంత ఖర్చు అయింది?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య: అది separate question.

شہری سلطان صلاح الدین اویسی! کیا ان دوکانات کو پکڑی کے طور پر ہراج کیا جائے گا جس طرح سلطان بازار کی دوکان کو پکڑی لیس کر لیا گیا۔

شہری الاپی و نیکٹ رامیا ان دوکانات کو پکڑی لیس کر ہراج کرنے کی ضرورت نہیں ہے
شہری سلطان صلاح الدین اویسی سلطان بازار کی دوکانات کیلئے ۵ ہزار روپیہ پکڑی لیس کر لیا گیا
شہری الاپی و نیکٹ رامیا سلطان بازار کا سوال دوسرا ہے۔ میں نہیں جانتا۔ کسی دوکان کیلئے پکڑی نہیں لی جاتی۔

ADMINISTRATIVE REPORT OF THE HYDERABAD MUNICIPAL CORPORATION .

1221—

* 2504 Q.—Sri B. Ramdev (High Court): Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether the Government is receiving from the Municipal Commissioner, the Administration report of municipal

Corporation of Hyderabad every year as required under Section 180 of Hyderabad Municipal Corporations Act, 1955 for placing it on the Table of the Legislative Assembly under section 181 of the said Act ; and

(b) if not, the reasons for not complying with the directives contained in the said Act ?

Sri A. Venkataramayya :

(a) and (b) : The Government have received the Administration Reports of the Corporation for the years, 1956-57 to 1961-62 from the Commissioner and they will be laid on the Table of the House as soon as sufficient number of copies are ready.

(ఎ. బి.) 1956-57 సంవత్సరం నుంచి 61-62 సంవత్సరం వరకు పరిపాలన వివేదికను కమిషనర్ ప్రభుత్వం వారికి పంపించారు వాటి ప్రతులు చాలినంత సంఖ్యలో తయారైన వెంటనే వాటిని సభా సమక్షంలో ఉంచడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బి. రామచేష్ : Table పైన పెట్టించగలరా : Under section 181 of the Municipal Corporation Act, it should be laid on the Table of the House.

Mr. Speaker : Yes. it should be placed on the Table of the House when it is ready.

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : పెడతాము

شرعی سلطانی صلاح الدین اویسی - اب تک کتنے برس سے مینوسٹیل کارپوریشن کی رپورٹ تیار نہیں ہوئی۔ جہاں تک مجھے معلوم ہے سات برس سے تیار نہیں ہوئی۔ میں بھی کارپوریشن کا ممبر ہوں مجھے معلوم ہے۔ پرسوں جو رپورٹ تیار ہوئی ہے وہ چار سال کی رپورٹ تیار ہوئی ہے۔
ضائد آپ کو معلوم نہیں ہے۔
شرعی الاپیٹ وینکٹ رامیا۔ مجھے سب کچھ معلوم ہے۔ کارپوریشن کا خود.....

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : Sorry, Sir, Corporation నుంచి ఒంటి పంతులు రాలేదు. అందువల్ల ఆలస్యం అయింది. కొంచెం గానే పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : Municipal Act లోని Table మీద పెట్టాలి. మనం వచ్చి దాదాపు 7 సంవత్సరాలు అయింది ఒక రిపోర్టు కూడా పెట్టలేదు. ఎంత violate చేస్తున్నదో అర్థం అవుతున్నది. Violation బదులు పెట్టేటటువంటి పొరపాటు దిద్దుకుంటారా ?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : ప్రభుత్వం అనేక పర్యాయాలు ఈ విషయంలో rules ప్రకారం corporation కు వ్రాయడం జరిగింది. 1½ సంవత్సరాలలోపల ప్రభుత్వం 11 reminders కూడా corporation కు పంపించింది Corporation దగ్గరనుంచి యంతవరకు రాకపోవడంవల్ల ఆలస్యం జరిగింది. దానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది.

Sri B. Ramdev : As far as I know, Sir, the reports have been prepared. Councillors కు కూడా ఇచ్చారు. Local Administration Department కు వచ్చినాయో రాలేదో తెలియదు.

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : 60-61 మాత్రం వచ్చింది. 1963 డిసెంబరులో 61-62 వచ్చినది. మిగతా reports యంతవరకు రాలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : కొన్ని వచ్చినాయని, అసలు రాలేదని అన్నారు. ఒక report వచ్చినది. ఆ report కూడా పెట్టలేదు. Report పెట్టడానికి కావలసిన సామర్థ్యం ప్రభుత్వంలో లేదా ? మునిసిపాలిటీని అడగలేదా ?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : ప్రభుత్వానికి సామర్థ్యం ఉన్నది. December లోనే వచ్చినదని మనవి చేశాను. Action తీసుకుంటున్నాము. ఆ report తయారు చేసి పెట్టడానికి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తూనే ఉన్నది.

ROAD TO SRI MALLIKHARJUNA TEMPLE
BELIANKONDA

1222—

* 1759 Q.— Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Will the hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state :

Whether the Government propose to lay a road to the Mallikarjuna temple on the hill of Bellamkonda in Guntur District in view of its importance as a historical and religious centre ?

The Minister for Religious and Charitable Endowments (Smt. T. N. Sadalakshmi) :— There is no such proposal at present.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఇదివరకు హోమిమంత్రిగా ఉన్న నరసింగరావుగారు అక్కడికి వెళ్ళి proposal పంపించారు. అది ఆలోచనలో వున్నది ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : అది ఎప్పుడు ?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : నరసింగరావుగారు కొన్నాళ్ళు మంత్రిగా వున్నారు.

Mr. Speaker : How many years back ?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : క్రిందటి Session లోనే గదా : ఈ legislature లో మనం ఉన్నాము. అంతకుముందు legislature లో వారు ఉన్నారు.

Mr. Speaker : I do not think she knows anything about it.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : Record లేదా ?

Mr. Speaker : It may not be within her knowledge.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : మన చీఫ్ మినిష్టర్ గారు కూడా అది చేయాలని అనుకుంటున్నారు నాకు తెలుసు బెల్లంకొండ దేవాలయం. కొండమీదకు రోడ్డు ఏర్పాటులో ఉన్నదో చీఫ్ మినిష్టర్ గారిని చెప్పమని కోరుచున్నాను.

శ్రీమతి టి. ఎస్. సరాలక్ష్మి : ఈ దేవాలయం schedule list లోకి రాలేదు వచ్చినతరువాత Endowment department ఏ మైనా ఆలోచిస్తుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : చీఫ్ మినిస్టరుగారు జవాబు చెప్పారా ?

(The hon Chief Minister appeared to rise in his seat)

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : వారు లేవబోయారు మీరు permission యిస్తే చెప్పరాదు.

Mr. Speaker : He makes us feel that he is about to say something ; but he is not.

URDU EDITOR OF "ANDHRA Pradesh JOURNAL"

1408—

* 2054 Sri Sultan Salahuddin Owaisi (Pathergatti) :—Will hon. The Cheif Minister be pleased to state :

(a) whether there is any proposal under the consideration of the Government to appoint a full time Editor for "Andhra Pradesh" Urdu monthly ;

(b) whether it is a fact that the Information Department advertised for applications for ths post last year ; and

(c) if so. the reasons for non-appointment of the Editor so far ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—

(a) There is already a full time Editor for the Urdu Edition of the Andhra Pradesh Journal in the Information and Public Relations Department. As the offier is equally proficient in Urdu and Hindi, it was proposed to post him as Editor (Hindi) and to fill up the resultant vacancy of Editor (Urdu) by direct recruitment on a temporary basis.

(b) Yes, sir

(c) Following the emergency, and also in view of the need for economy it was felt that the appointment need not be made for some time. Since the officer now working as Editor (Urdu) is equally proficient in Hindi also, he has been placed in full additional charge of the post of Editor (Hindi).

شری سلطان صلاح الدین اویسی۔ جتنے بھی حیدر آباد کے بک اسٹال ہیں ان کو
 بیہ شکایت ہے کہ اردو کے پرچے نہیں ملتے ہیں۔ یہ مارکٹ میں دیئے نہیں جاسکتے۔ لوگ
 کافی تعداد میں خریدنا چاہتے ہیں لیکن ان کو ملتے نہیں ہیں۔ کیا اس کے لئے ایجنٹس کو
 کال کیا گیا ہے۔

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అయిన అడిగినది వేరే విషయం. సర్దుకాలు
 దొరికిలేదు అంటున్నారు. అదేప్రశ్న అయితే దొరికితేటట్లు చేస్తాము.

ABOLITION OF P.U.C.

1409—

* 2112 Q.—Sri C. D. Naidu :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to abolish P.U.C. and convert it into Pre-Degree Course for two years as before and

(b) what is the difference between P.U.C. and VII form in study ?

Sri P. V. G. Raju :— :

a) No, sir.

b) The P.U.C. is only one year course conducted in affiliated colleges after S.S.L.C. whereas VII form is the final class of the Higher Secondary course, of 4 years after III Form or E.S.L.C.

శ్రీ సి. డి. నాయుడు : ఈ పి.యు.సి.కి సెవంత్ ఫారమ్ స్టాండర్డ్ లో,
 ఈ ప్రొఫెషన్ కాల్జేస్ లో నేర్చుకోవడంలో ఎటువంటి తేడా వుంటుంది ?

Sri P. V. G. Raju : There is a reservation for students going through this VII form for admission to professional colleges.

శ్రీ యం. లక్ష్మణస్వామి (కంకిపాడు) : P.U.C. కంటే యింటర్
 మీడియట్ మంచిదేమో అలోచిస్తామని ఆమధ్య మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగావున్నది.
 అలాగే ధాతోబాటుగా first BSc. లో admission కు examination
 వుంటుందికాబట్టి ఆ standard ప్రకారమే తీసుకొనే అలోచన వున్నదా ?

Sri P. V. G. Raju : Sir, the University Vice-chancellors have met and discussion has already taken place. In their meeting at Benaras lot of discussion took place. Other Governments are going into the matter. We are also considering the issue. But no hasty action will be taken in the matter.

DEPUTATION OF TEACHERS TO BANGALORE

1410—

* 3007 Q.—*Sri P. V. Ramana (Put by Sri. S. Vemayya)* :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

the number of teachers that were sent to Banglore to undergo training for teaching English to teachers of Andhra Pradesh in the year 1961-62, 1962-63 and 1963-64 :

Sri P. V. G. Raju : For the year 1961-62, and 1962-63 the information is 'Nil'. The first batch of 25 trainees has been deputed from this State to Bangalore on 7/10/1963.

Sri Varilala Gopalakrishnayya : Whether the information is 'nil' or the figures are 'nil' :

Sri P. V. G. Raju : The Information is 'nil' because the institute itself did not function in 1961-62 and 1962-63.

T. B. HOSPITAL IN THE AGENCY AREAS IN BHADRACHALAM TALUK

1411—

* 2669 Q.—*Sri Mohammad Tahseel (Bhadrachalam)* : Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

whether there is any proposal with the Government to establish a T. B. Hospital in the agency areas in Bhadrachalam Taluk :

Sri Y. Sivarama Prasad : No, Sir.

EXEMPTION OF SPECIAL FEES TO SCHEDULED CASTES
AND SCHEDULED TRIBES STUDENTS

1412—

* 35 (1966) Q.—*Sri G. C. Kondaiah* : Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) whether the Government are aware of any proceedings of the Regional Deputy Director of public Instruction Rc. No. 245-B1/1961, Anantpur dated 14-11-1961, regarding the exemption of special fees to Scheduled Castes and Scheduled Tribes students ;

(b) if so, whether the fees collected from the pupils were refunded ;

(c) whether the Government informed the school authorities in Nellore District for the above proceedings ; and

(d) whether these orders were communicated to the colleges also ; if so, whether the Colleges exempted the special fees as per the orders :

Sri M. R. Appa Rao :

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) Yes, Sir.

(d) Does not arise as the concession is given only to the students studying in recognised schools and not colleges.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ) : జవాబులో మంత్రిగారు 'yes' అని అన్నారు. అయినప్పుడు వారి వద్దనుండి ఫీజు వసూలు చేయడం అక్రమంగా. రిఫండ్ చేయడానికి ఇప్పుడైనా ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ యం. ఆర్. అప్పారావు : రిఫండ్ కూడా చేసేకారు.

HOUSE SITES TO HARIJANS IN PRATHIPADU CONSTITUENCY

1413—

* 100 (1060) Q.—*Sri M. Veera Raghava Rao* : Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) the number of villages in Prathipadu constituency, East Godavary, from which applications have been submitted by the Harijans to the Zilla Parishad for the assignment of house sites ; and

(b) whether the house sites will be assigned this year in case of the said applications :

Sri M. R. Appa Rao :

(a) Twelve Sir, out of which two villages viz. Gidajam and Rowtulapudi have been selected by the Zilla Parishad.

(b) No, Sir.

SALARIES TO THE TEACHERS OF SOCIAL WELFARE
HIGH SCHOOL, KORIMERLA

1414—

* 662 Q.—*Sri S. Vemayya* : Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) whether it is a fact that no payment of salaries was made to the teachers of special Social Welfare High School, Korimerla, Atmakur Taluk, Nellore District from March, 1963 onwards ; and

(b) if so, the reasons therefor :

Sri M. R. Appa Rao :

a) The salaries have been paid from March 1963 onwards.

b) Does not arise.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : ఇక్కడ చాలా ఆలస్యంగా జీతాలు యావ్వడం జరిగింది. ఎందుకు ఆలస్యం జరిగింది? దక్కాస్తుచేసి యాకమీదట ఆలస్యం జరగకుండా పూర్తిచేయండి.

శ్రీ యం. ఆర్. అప్పారావు : ఈ స్కూలును సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటునుండి 20-7-63న జిల్లాపరిషత్తుకు యిచ్చారు. అందువల్ల కొంత ఆలస్యం జరిగింది ఇకనుండి జిల్లాపరిషత్తు జనరల్ ఫండ్ నుండి యిస్తారు. ఆ తర్వాత రికవరీ చేయనున్నారు. ఇకముందు ఆలస్యం జరగదని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. వేమయ్య : ఇది గవర్నమెంటు సోషల్ వెల్ ఫేర్ హైస్కూలు బహుశా యిది ఒకటే అనుకుంటాను. దైరెక్టుగా యిక్కడనుండే అజమాయిషీ జరుగుతున్నప్పుడు జిల్లాపరిషత్తుకు యివ్వవలసిన circumstances ఎట్లా వచ్చాయి ?

శ్రీ యం. ఆర్. అప్పారావు : ఒకటి కాదు. చాలా వున్నాయి ఎరి మెంటరీస్కూల్స్ 7 వున్నాయి. జిల్లాపరిషత్తులు maintain చేస్తే బాగుంటుందని యివ్వడం జరిగింది కాబట్టి యికముందునుండి ఎటువంటి ఆలస్యం వుండదు.

HOUSE SITES TO THE HARIJANS OF AGAMOTKUR VILLAGE

1415—

* 687 (749) Q.—*Sri N. Srinivasa Reddy (Put by Sri V Visweswara Rao) :—*Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) whether the Harijans of Agamotkur village, Miryalguda taluk, Nalgonda District had made representations to the effect that they were prevented from constructing houses on the sites sanctioned to them ;

(b) whether the Government also received any representation from the Harijans of the said village ; and

(c) if so, the action taken in the matter :

Sri M. R. Appa Rao :—

(a) Yes Sir. Two representations were received by the Tahsildar Miryalguda.

(b) No, Sir.

(c) The Collector has reported that a compromise was reached between the Harijans and Bamedars, and 10 plots have been made from S. Nos. 197, 198, and 199 at the rate of 2 guntas for each family and distributed to the Harijans.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : ఆ రిజిట్రేషన్ యేమిటి ? నాని house sites కు ఇచ్చిన తర్వాత ఆ పట్టేదానికి అభ్యంతరం యేమిటి ? Compensation చుట్టూ లేదా, తీసుకుంటూనే అభ్యంతర పెడుతున్నాడా ?

శ్రీ యం. ఆర్. అప్పారావు : ఇంకొకరికి అమ్మినట్లుగా అభ్యంతర పెట్టారు. కలెక్టర్ కాంప్రోమైజ్ చేసి పది మందికి రెండు కుంటల చొప్పున hand-over చేశామని చెప్పారు.

HOUSE SITES FOR SCHEDULED TRIBES

1416—

* 2311— Q.—*Sri V. Visweswara Rao* :—Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) whether the Government propose to allot any amount for acquiring house sites for scheduled tribes ; and

(b) if not, the reason therefor ?

Sri M. R. Appa Rao :—

(a) No, Sir.

(b) There is no provision in the budget for this purpose.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : పెడ్యూలు ట్రైబ్స్ కు యిళ్లకట్టిస్తాము అన్నారు. ఇళ్ళ స్థలాలులేకుండా యిళ్లకట్టిస్తామని ప్రొవిజన్ చూపించడం సరిగావుండదు కాబట్టి యిళ్ళ స్థలాలు కూడా యివ్వడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా.

శ్రీ యం. ఆర్. అప్పారావు : ఇదివరకు ప్రొవిజన్ లేదు. దానిని గురించి ఆలోచిస్తూ డిస్కస్ చేశాము. సుందరయ్యగారు కూడా. ఇదివరకు పెడ్యూలు కాన్స్ట్రక్షన్ వున్నది, ట్రైబ్స్ కు లేదు దానిగురించి ఆలోచిస్తాం.

COMPLAINTS AGAINST THE COMMISSIONER, GUDUR MUNICIPALITY

1417—

* 2826 Q.—*Sri S. Vemayya* :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether the Government are in receipt of representation dated 29-8-1963 from Sri N. Sundarama Reddy regarding Mal-administration of the Commissioner, Gudur Municipality ; and

(b) if so, the action taken thereon ?

Sri A. Venkataramayya : (a) Yes Sir, (b) The matter is under investigation.

(ఎ) అవునండీ (బి) ఈ విషయం పరిశీలనలో ఉన్నది.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : ఈ కమిషన్ పై అక్కడి ప్రజలు ఆరోపణలు చేస్తున్నా ఎందుకు ఆలస్యం జరుగుతున్నది ? ఆ ఆరోపణల జిప్స్ ఏమిటి ?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : జాప్యం యేమి జరగడం లేదు మేమొరందం వచ్చి కొద్దిరోజులు మాత్రమే అయింది దానిపై వెంటనే చర్య తీసుకునే నిమిత్తం డైరెక్టర్ ఆఫ్ మునిసిపల్ ఆడినిస్ట్రేషన్ కు యివ్వడం జరిగింది. అక్కడ యిన్వెస్టిగాటర్ వున్నాయని వారివ్వడం జరిగింది ఇచ్చితీసుకొనడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : మంత్రిగారు చెబుతూ 'యామధ్యనే వచ్చింది' అన్నారు 29-8-63 వస్తే, యిప్పటికి 7 మాసాలు అయింది. మంత్రిగారి దృష్టిలో 7 మాసాలు కొద్దిచెముగా కనబడుతున్నదా, ఇంకా ఎంతకాలం అయితే మంత్రిగారు సరియైనదైము అని భావిస్తారు ?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య : రెండురోజులు పెట్టుకోవచ్చు, రెండుమాసాలు పెట్టుకోవచ్చు. వారు అన్నారుకాబట్టి నేను యిదిచెప్పవలసి వచ్చిందని మనవి జేస్తున్నాను.

INCOME DERIVED BY T.T.D.

1418—

* 2460 (W) Q.—*Sri P. Gunnayya* :—Will the hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state :

- the total amount of income derived by the T.T.D., in Chittoor District ; for the year, 1962-63 ;
- the amount of the expenditure ;
- the balance of the same ;
- whether it is a fact that the Government of India intends to take charge of the income of T.T.D., and
- if so, the programmes contemplated by the Government ?

The Minister for Religious and Charitable Endowments (Smt. T. N. Sadalakshmi) :—

(a) (b) & (c) : An answer is placed on the Table of the House.

(d) : The answer is in the negative, so far as the Government is aware.

(e) : Does not arise.

(ఎ), (బి), (సి) : జవాబు టేబులుపై వుంచబడినది.

(డి) : మన ప్రభుత్వానికి తెలిసినంతవరకు అటువంటిదేమియులేదు.

(ఇ) : ఉత్పన్నంకాదు.

ANSWER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

ABSTRACT OF RECEIPTS AND EXPENDITURE OF TRUMALA TIRUPATHI DEVASTHANAMS
FOR FASLI 1372 (From 1-7-62 to 30-6-1963)

RECEIPTS		EXPENDITURE	
	Rs. nP.		Rs. nP.
OPENING BALANCE.	16,60,161-18	Net total ordinary expenditure.	1,02,68,807-77
Net total Ordinary receipts.	1,70,42,193-27	Net total Capital expenditure.	65,78,954-24
Net total Capital Receipts.	14,33,357-55	Net total Debt Heads (Deposits and Advances).	89,16,474-27
Net Debt Heads (Deposits and Advances).		Bank Transfer.	80,71,858-79
Bank, Transfer.		CLOSING BALANCE.	17,25,785-25
TOTAL :	3,55,61,880-32	TOTAL :	3,55,61,880-32

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఈ receipts లో net total capital receipts 14 లక్షలు అన్నాడు. ఆ capital receipts యేమిటి ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : చాలా ఉన్నాయి. Table పై పెట్టించమంటే పెట్టిస్తాను. లేక చదవమంటే చదువుతాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఒకటి, రెండు. ఐటమ్స్ చదవమనండి. వాటి character అర్థమవుతుంది.

Smt. T. N. Sadalaxmi : Net Total, ordinary receipts, administration receipts.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : నేను అడిగిన ప్రశ్న అదికాదు. నేను ordinary receipts list అడగలేదు. Total capital receipts అనే వాటి మొత్తాలు యేమిటి —

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : 30 ఉన్నాయి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అవన్నీ చదివి House యొక్క time తీసుకోదలుచుకోలేదు. ఆ net total capital receipts అన్ని చెబితే సరిపోతుంది. తక్కిన details అక్కరలేదు.

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : Details అంటున్నారు. Capital అంటున్నారు. కావాలంటే కూడుకోమనండి, ఫివరాలు చెబుతాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : కూడి యివ్వాలి. నేను చేసుకోను. మీరు యిచ్చినదానిలో receipts, expenditure అనే items ఉన్నాయి. receipts లో కొన్ని head lines యిచ్చారు. Opening balance, Net total అక్కరలేదు. capital receipts గూర్చి నేను అడుగుతున్నాను. అదొక్కటి యిస్తే సరిపోతుంది. తక్కినవి అక్కరలేదు. House time అవసరంగా నేను తీసుకో దలచుకోలేదు.

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : అదృశ్య. తమ రేమంటారు ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు అంత చదవనవసరం లేదు వారు అడిగినంత వరకు చెప్పండి.

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : Net total capital receipts అని ఒకటి ఉన్నది. General administration receipts చదివితే మీరు వద్దం అంటారు. Net capital అంటే వచ్చే అంటున్నారు. దానికి నేనేమి చేయను ?

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మూడుగుల) : మంత్రిగారు నేనుకూడ లేను అంటే యిస్తే మీరు కూడుకోండి అంటున్నారు -

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : నేను 'కూడలేను' అని చెప్పలేదు. కూడగలుగుతాను.

శ్రీ ఇ. అయ్యప్పరెడ్డి : దీనిలో వ్యయం కోటి, రెండు లక్షల. అరవై అయిదు వేలు అని చూసారు. ఈ సాధారణ వ్యయం receipts లోకి విద్యా సంస్థలకు యిచ్చినది కూడా వస్తుందా? దేశం పలుమూలలోనున్న చొప్పీరిలపై ఖర్చు పెట్టి వది కూడా దీనిలోకి వస్తుందా? అలా వచ్చేటట్లయితే విద్యా సంస్థలకు ఖర్చు పెట్టిన మొత్తం అందాజుగా ఎంత శాతంలో వుంటుందో చెప్పగలరా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : విద్యా సంస్థకు సంబంధించి రెండు, మూడు items వున్నాయి. College of Sanskrit, Oriental Schools ఈ విధంగా వున్నాయి. separate గా చెప్పమంటే చెబుతాను. లేక మొత్తం యిస్తే మీరే చూసుకుంటారు. ఎడ్యుకేషన్ కాలేజిస్ కి రు. 9,08,895.48లు.

శ్రీ అయ్యప్పరెడ్డి (మిడ్నార్) : యూనివర్సిటీలకు ఎంత యిస్తున్నారు యీ వ్యయంలో?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీకి 3 లక్షలు యిచ్చాము

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : తిరుపతి దేవస్థానం యొక్క ఆదాయం 3 కోట్లు. ఖర్చు 3 కోట్లుగా వున్నది. తిరుపతి దేవస్థానం యొక్క అడ్మినిస్ట్రేషన్ రిపోర్టు ప్రతి సంవత్సరం Table పై పెట్టించడానికి మంత్రిగారు ప్రయత్నిస్తారా? అన్ని విషయాలు తెలుసుకోవడానికి వుంటుంది.

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ ఎం. లక్ష్మణస్వామి : తిరుపతి దేవస్థానానికి వచ్చే భక్తులలో ఎక్కువమంది స్త్రీలు వుంటున్నారు. ఆ శాఖకు స్త్రీయే మంత్రిగా వుండడంవల్ల కూడ ఒక ఉపయోగం వుంది. రాష్ట్రం మొత్తం మీద దేవస్థానం దబ్బు సంచి ఎక్కువ భాగం స్త్రీ సంక్షేమానికి - కాలేజీలకు, హెల్తుకు - ఉపయోగించడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : వేముల విలేజ్, ప్రకాశం మొదలగా వేయాల్సి.

Mr. Speaker : That is because you are engaged in conversation with the Education Minister.

Smt. T. N. Sadalaxmi : No, Sir, the Education Minister put me a question and I was answering him.

Mr. Speaker : Why should he put a question to you ; he has no business to put a question and you have no business to answer; when a member is putting the question you must hear.

శ్రీ ఎం. లక్ష్మణస్వామి : తిరుపతి దేవస్థానానికి వచ్చే భక్తులలో ఎక్కువ మంది స్త్రీలు ఉంటున్నారు. ఆ కాబట్టి స్త్రీయే మంత్రిగా వుండడంవల్ల కూడ ఒక ఉపయోగం వుంది. రాష్ట్రం మొత్తం మీద దేవస్థానం డబ్బునుంచి ఎక్కువభాగ స్త్రీ సంక్షేమానికి కాలేజీలకు, హెల్తుకు ఉపయోగించడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : కేవలం స్త్రీలకే అనే ఐటం లేదు.

COMMON GOOD FUND

1419—

* 2676 Q.—*Sri P. Shyamsundar Rao (Achanta) :* Will the hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state :

(a) the total amount of Common Good Fund collected from out of the revenue of the temples in Andhra Pradesh during 1962-63 ; and

(b) the purposes for which the said amount has been spent ?

Smt. T. N. Sadalaxmi :

a) Nil.

b) Does not arise.

LEASE OF TEMPLE LANDS

1420—

* 2873 Q.—*Sri G. Rama Rao (Gudiwada) :* Will the hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state .

whether there is any proposal with Government to lease out the temple lands which are under the control of the H. R. & C. E. Board, to the agricultural Labour Co-operative Societies in the State ?

Smt. T. N. Sadalaxmi :

a) The answer is in the negative.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : పేదలుగా వున్న అగ్రికల్చరల్ లేబరర్స్ ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుచేయాలి. దేవస్థానానికి నష్టం లేకుండా కూడ చూచుకోవాలి. కాబట్టి ఏవరెజ్ రెంటర్ బేసిస్ మీద ఆక్షను వేయకుండా ఫీల్డ్ లేబర్ సొసైటీలకు గాని, అగ్రికల్చరల్ లేబరర్స్కు గాని యివ్వడానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు ఆలోచించడంలేదు ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : బ్రిటీష్ కూడ ఒప్పుకోవలసివుంటుంది. సెక్యూరిటీ కూడ వుండవలసి వుంటుంది. అవన్నీ వుంటే ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా ఆలోచిస్తుంది.

శ్రీ జి. రామారావు : దేవుడి భూములమీద ప్రభుత్వానికి కూడ పెత్తనం వుంది. అధికంగా వెనుకబడి, వ్యవసాయంమీద ఆధారపడి వున్నవారికి ఆ భూములు కొలుదారి చట్టం ప్రకారం ఎందుకు యివ్వకూడదు ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : ఆక్టు ప్రకారం సెక్యూరిటీ వుండాలి. సెక్యూరిటీ లేకుండా దేవస్థానం ఆస్తి యివ్వడానికి వీలులేదు.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : సెక్యూరిటీ వుంటే తప్పకుండా ప్రభుత్వంవారు యిస్తారా ? బ్రిటీలు ఒప్పుకోవాలి కదా అని మంత్రిగా రన్నారు. సెక్యూరిటీ యిచ్చే పక్షంలో బ్రిటీలమీద ప్రభుత్వం అధికారం చెలాయించి ఆక్షను వేయకూడదు, సొసైటీలకు యివ్వాలి అని ఇన్ స్ట్రక్షన్లు పంపిస్తారా ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : బ్రిటీలకు కూడ కొన్ని హక్కులు వున్నాయి. వారుకూడ తప్పనిసరిగా ఒప్పుకొని తీరవలసిందే. అప్పుడే ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది.

YELLAMMA TEMPLE, MANNUR

1421—

* 3088 Q.—Sri K. Mara Reddy (Rajampet) : Will the Hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state ;

(a) the total property of Yellamma temple, Mannur Rajampet taluk, Cuddapah district ?

(b) under whose possession it is now ; and

(c) the steps taken by the Government to restore the property to the temple :

Smt. T. N. Sadalakshmi :

(a) Ac. 44-13 cents.

(b) The servicedars and pujaries are enjoying the lands.

(c) The Managing Trustee has been instructed to take possession of the lands by filing suits.

శ్రీ కె. రామారెడ్డి : ఈ దేవస్థానానికి దండిగా భూములున్నప్పటికీ అవి లోకల్ గా వున్న భూస్వాములు అనుభవిస్తున్నారని కాని దేవాలయానికి చెందదంటేదు. ఆ భూములను తిరిగి దేవాలయానికి స్వాధీనం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

VENKATESWARA COLLEGE AT NEW DELHI

1422—

* 3473 Q.—*Sri N. Venkata Swamy (Put by Sri M. Pitchayya) (Pekaraopet) :*—Will the hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state :

(a) when the Venkateswara College at New Delhi was started by the T.T. Devasthanams ;

(b) the number of students enrolled every year ; and

(c) the corresponding number among them from A.P. students enrolled ;

Smt. T. N. Sadalakshmi :—

a) From the academic year 1961-62,

b) 271, 273 and 361 respectively during the years 1961-62, 62-63 and 63-64.

c) 18, 16 and 31 respectively.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : ప్రతి సంవత్సరం యంత యివ్వాలని ఫిక్సెడ్ ఆమౌంట్ వుందా ? విద్యార్థులకు సహాయం కోరేది నిర్ధింతులకు వగైరాలకు ప్రతి సంవత్సరం ఇంక్రిజు చేస్తారా ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : కాలేజి పెట్టుకొన్నప్పుడు ప్రతి సంవత్సరం యింతడబ్బు అని యివ్వవలసివుంటుంది. ఎంత మొత్తమిక్వాలిటీ ఇన్ ఫర్ మేషనులేదు. కాని ఇవ్వవలసివుంటుంది.

ASSETS AND LIABILITIES CONSEQUENT OF ON THE
STATES REORGANISATION.

1423—

* 3523 Q.—*Sri E. Ayyupu Reddy* :—Will the hon. Chief Minister be pleased to state :

- (a) whether the all accounts division of assets and liabilities consequents on the States Reorganisation, with the States of Mysore and Madras Orissa and Maharashtra have been finally settled by our State Government ; and
- (b) whether any assest are still due to the State Government from any one of the above mentioned States:.

Sri K. Brahmananda Reddy :—“(a) and (b) : The State of Andhra Pradesh, Maharashtra and Mysore alone are concerned with the division of assets and liabilities of the former State of Hyderabad consequent on reorganisation of State. The division has been completed except in respect of a few items— (a) which are under correspondence with the Governments of Maharashtra and Mysore ; and (b) which have been referred to the Government of India for decision under section 92 of the States Reorganisation Act 1956.

An Inter-State Conference of representatives of the Governments of Andhra Pradesh, Maharashtra and Mysore is proposed to be held for resolving all the outstanding issues.”

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : ఇంకా కొన్ని ఐటమ్స్ పెండింగుగా వున్నాయి అంటున్నారు, వాటిలో మదరాసు విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పలేదు. మదరాసు గురించి గవర్నమెంటు ప్రెస్ కు సంబంధించి యింకా రావలసివట్లుగా పదేసదే చెప్పడం జరిగింది. అది కంప్లీట్ అయిందా ? ఇంకా ఆవుడ్ స్టాండింగ్ ఐటమ్స్ ఏమున్నాయో చెబుతారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అవుట్ స్టాండింగ్ అయిటమ్స్ పున్నాయి. మైసూరు, మహారాష్ట్ర గవర్నమెంటులతో సుమారు 22 ఐటమ్స్ పున్నాయి.

Mr. Speaker : Please say something about Madras.

Sri K. Brahmananda Reddy : Most of the assets relating to the division of other assets and liabilities with regard to the former Governments of Bombay and Mysore have been settled మదరాసుతో ఏమిలేనట్లుగా వుంది. అన్నీ సెటిల్ అయినట్టున్నాయి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : స్టేటు రి ఆర్గనైజేషను అని డైరెక్టుగా ప్రశ్న వుంది. మదరాసు అని అందులో లేదేమో. మహారాష్ట్ర, మైసూరుల నుంచి రావలసిన వాటిలో ఎంత డబ్బు ఇన్ వాల్వ్ అయివుంది? అర్. టి. డి. వ్యవహారంలో స్టోర్స్ అక్కడ వున్నది. రావాలి అనుకున్నారు. అది ఏ స్టేజీలో వుంది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాలో కన్నాల్లే షను జరిగేవి సెవరల్ ఐటమ్స్ పున్నాయి. మినిష్టరియల్ రెవెన్యూలో టిలో ఒక కాన్ఫరెన్సు ప్రపోజ్ చేశాము. అప్పుడు పొలిటికల్ డిస్ట్రబ్యూషన్ వల్ల పోస్ట్ పోస్ట్ అయింది.

We have taken up the issue in February, 1963; we are purusing the matter.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అవుట్ స్టాండింగ్-ఐటమ్ము స్వభావం ఏమిటో చెప్పగలరా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఆ ఐటమ్స్ ఛేబిల్ మీద పెట్టిస్తాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అది మంచిది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : Involved amount ఎంత?

Sri K. Brahmananda Reddy : For instance mines and sharing of monies payable by Tandur and Navandgi stone quarries అనేది వుంది. Division of agriculture machinery, earth-moving machinery; - there are so many items.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఆంధ్రప్రదేశ్ సెవరేట్ అయి నప్పుడు ఐటమ్ముగా ఒదిలేస్తే టైము అయిపోయిన తరువాత అదగడానికి వీలు లేదన్నారు. ఇప్పుడదే సిట్టయేషను వస్తోంది. 63లో ప్రపోజ్ చేసినది - ఇప్పుడు 64లో వున్నాము. టైము డ్రాగ్ ఆన్ అయిపోయేటప్పటికి లాప్స్ అయిపోతుంది. చిన్న అమౌంట్స్ అయితే ఫరవాలేదు కాని పెద్ద పెద్ద అమౌంట్స్ వున్నట్లు తెలుస్తోంది.

Mr. Speaker : After the Conference he will just consider what should be done afterwards.

QUALIFICATION OF LIBRARIANS,

1424—

* 2550 Q.— *Sarvasri Tenneti Viswanatham and P. V. Ramana (Kondakarla)* :— Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that while the qualifications for Grade. II and Grade, III Librarians and the work done by them are the same, their scales of pay are different ; and

(b) if so, will the Government propose to take steps to remove the enomoly :

Sri P. V. G. Raju :—

a. No. Sir, the qualifications prescribed for these posts are not the same.

b) Does not arise.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : క్వాలిఫికేషన్లు ఒకటేనని విన్నాను, ఆ డిఫరెన్సు ఏమిటి ?

Sri P. V. G. Raju : A new Committee has been appointed to go in to this; we are awaiting its recommendations.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : కమిటీ నేయడం బాగానేవుంది. క్వాలిఫికే షన్లు different అన్నారు. అది ఏమిటి ?

Sri P. V. G. Raju : That was the original order of the Government in 1955. According to the order of 1955 there were differences in qualifications. Now of course by experience a representation has been generally made. The matter was discussed in the State Library Committee also. An all-party Committee is now functioning. Mr. Vavilala Gopalakrishnayya, Sri Srikrishna and various other friends also are advising the Government. We are having a reconciliation. I think the matter will be solved.

FACILITIES TO THE STAFF OF LOCAL LIBRARY AUTHORITIES.

1425—

* 3044— *Sri P. V. Ramana* : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the facilities of free medical aid, gratuity, pension and provident fund were extended to the staff working in local Library Authorities ; and

(b) if so, when ?

Sri P. V. G. Raju :—

a. No. Sir

b. Does not arise.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : లోకల్ లైబ్రరీ అధారిటీలలో పనిచేసేవారు గవర్నమెంటు స్టాఫ్ అవుతారా ? లేక ఏ స్టాఫు అవుతారు ?

Sri P. V. G. Raju : Again the sub-committee is there. We have appointed a Committee to go into the service of these people only the other day. In Zilla Parishada also they were paid pensions, gratuity etc. Similar rules will be applicable here. Till now no such facilities have been given.

T. B. HOSPITAL AT MANGALGIRI.

1426—

*2945 Q:- *Sri M. Pitchaiah* : Will the Hon. Minister for Health and Medical be pleased to state ;

(a) The amount being paid per day to each patient for diet in the T. B. Hospital at Mangalagiri Guntur District; and

(b) whether Government propose to increase the same in view of the fact that the amount being paid by the Government to the patients per day is inadequate to obtain nutritive food in these days of high prices of food stuffs?

ANSWER.

Sri Y. Sivirama Prasad -

(a) Rs. 2/-

(b) No, Sir

శ్రీ ఎమ్. పిచ్చయ్య: రెండు రూపాయలని చెబుతున్నారు అది ఎప్పుడో నిర్ణయించినది. టి. బి. రోగికి ఎంత Rice కావాలి, ఎంత మాంసం కావాలి నిర్ణయించి, దబ్బు ఇవ్వడంకంటే ఆ food ఇస్తే చాలా బాగుంటుందనే విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్: ఇదివరకు ఒక్కొక్క patient రు 1-8-0 ఉండేది. 1-4-84 నుంచి రెండు రూపాయలకు పెంచబడింది. ఇంతవరకు చాలదం లేదనే representations రాలేదు. సరిపోతుందనే అనుకుంటాను. రెండు రూపాయలు లెక్క ఉన్నా మాంసము, eggs ఇంత quantity అని తెప్పిస్తారు.

COAL TO THE INDUSTRIES

1427—

2650 Q:— *Sri K. Butchaiah:* Will the Hon. Minister for Industries be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the Central Government has declined to allot the required quantity of coal to the Industries of our State from the Coal Mines of our State;

(b) whether it is a fact that it would be expensive for the industries in the State to get or import coal from any other State; and

(c) if so, the action taken by the Government in this regard to remove the difficulties of Importing coal from other States?

Sri M. N. Lakshminarasayya:

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) The State Director of Controlled Commodities has addressed the Deputy Coal Controller, Calcutta, for transferring 402 wagons per month on Panch & Chanda to Singareni Collieries Co., But that has not been agreed to by him for the reasons that the State quota has been fixed taking into account the requirement of different consumers requiring different varieties of coal and coke. However, the Deputy Coal Controller, Calcutta, has agreed to meet the additional demand from consumers linked with Singareni Collieries Co.

(శ్రీ ఎన్. వేమయ్య: ఈ కోటా మనకు రావడంలో ట్రాన్స్‌పోర్టువల్ల మనకు కొంత ఇబ్బంది ఉన్నప్పటికీ మిగతా సందర్భాలలోనైనా, godowns facilities లేవు కాబట్టి అవికూడా కలుగజేసుకుని కోటా ఎప్పటికప్పుడు తెచ్చుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

ఎమ్. ఎస్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఈ coal సింగరేణి coal, ఇదే మనకు సరిపోదు. ఈ coal కావాలి. సింగరేణి coal వేరే రాష్ట్రాలకు పోతుంది. కనుక ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

MANUFACTURE OF PENS AND PENCILS

1428—

*3632 Q:— *Sri E. Ayyupu Reddy*: Will the Hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether there is any factory in the State manufacturing pens and pencils ; and

(b) if not, whether there are any proposals to start one either in the Public Sector or in the Co-operative Sector ?

Sri M. N. Lakshminarasayya:

(a) & (b) : No Sir.

RESERVATIONS TO THE STUDENTS BELONGING TO BACKWARD CLASS

1429—

*148 (2575) Q:— *Sr P. Rajagopalanaidu* : Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to increase the percentage of reservations in giving scholarships, seats in educational Institutions for Backward Classes in view of the inclusion of Telagas and Kapus in Circar Districts and Setti Belijas in Rayalaseema, in Backward classes ; and

(b) if so, the percentage of increase contemplated :

Sri M R. Appa Rao : (a) & (b) The Government have decided that from next financial year, backwardness will be determined on economic criterion and not on caste basis. Hence the question of increase in the percentage for the other Backward Classes does not arise.

WIDENING THE ROAD AT RAMKOTE

1430—

*2368 Q:— *Sri B. Ramdev* : Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) the reasons for not acquiring the house situated in the centre of the main road near Navajeevan Balika Vidyalaya building at Ramkote, Hyderabad city which is causing hindrance in free passage of the traffic on the road ; and

(b) if acquired, the reasons for not demolishing it for widening of the road ?

Sri A. Venkataramayya : (a) & (b) The Member is presumably referring to the house bearing Municipal numbers 6118 and 6119 at Najib Bagh belonging to Sri Ahmed Ali Khidwai. This has been acquired by the Housing Board and demolished for widening the road.

శ్రీ రామదేవ్ : ప్రశ్న పంపినతరువాత పడగొట్టినట్లున్నది. మంచిది ఎప్పుడు acquire చేసారు; ఇంతకాలం demolish చేయడానికి పట్టడానికి కారణం ఏమిటి ?

శ్రీ ఎ. వెంకటరామయ్య : ఆ site గురించి రివెన్యూవారికి వ్రాయడం జరిగింది. తరువాత అవసరంలేదని Housing Board site అని గమనించి తెలుసుకొని 24 డిసెంబరున పడగొట్టారు.

EXEMPTION OF GANDHI BHAVAN FROM CORPORATION TAXES

1431—

*3476 Q :— *Sarvasri N. Venkata Swamy and A. Sarveswara Rao:* Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to exempt Gandhi Bhavan in Hyderabad from Corporation taxes; and

(b) if so, the reasons therefor ?

Sri A Venkataramayya : (a) & (b) The Managing Trustee has contended that the Gandhi Bhavan Trust is an organisation devoted to charitable and public purposes and as such, the Gandhi Bhavan is not liable for payment of property tax to the Corporation under the Hyderabad Municipal Corporations Act, 1955. The matter is under examination of Government.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు : ఆ భవనంలోనవున్న institutions ఏమిటి ? వాటినుంచి అద్దె ఎంతవస్తుందో చెబుతారా ?

శ్రీ ఎ. వెంకటరామయ్య : ఆ భవనంలో ఏ institutions వున్నాయో నోటీసుఇస్తే చెబుతాను.

శ్రీ సుల్తాన్ సలావుద్దీన్ ఓవాసీ : గాంధీభవన్ టాక్సు ఎంత కట్టాలి ?

శ్రీ ఎ. వెంకటరామయ్య : 18 వేల చిల్లర కట్టాలి.

TEMPLE LANDS TO HARIJANS OF KODURPAD VILLAGE

1432—

*3229 Q:— *Sri S. Vemayya*: Will the hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state :

(a) whether there are any proposals with the Government to assign temple lands to the Harijans of Kodurpad Village-Nellore District, who are in occupation of the lands now, for the purpose of house sites ;

(b) if not, the reasons therefor ; and

(c) number of Harijan families who are in occupation of the temple lands now ?

Smt. T. N. Sadalakshmi : (a) The answer is in the negative.

(b) Does not arise.

(c) Fifty families of Harijans and other communities.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : 50 కుటుంబాలు అక్కడ ఉన్నారని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. దానిని enquire చేసి ఇవ్వడంకంటే ప్రైవేటు నెగోషియేషన్స్ ద్వారా ఎండోమెంట్సు మంత్రిగారు సోషల్ వెల్ ఫేరు మంత్రిగారు అనుకుని immediate nominal price వేసుకుని పట్టాలు ఇప్పిస్తారా ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : ఎవరిది అప్లై కేషన్ కూడ లేదు. మమ్మల్ని అడిగినవారు లేరు. ఎవరికి ఇవ్వాలి ?

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : నేనే ఇచ్చాను. కావలసినన్ని pendingలో ఉన్నాయి ఆ information supply అయి ఉండదు. అది expedite చేసి ఇంట్లు కట్టుకోవడానికి అవకాశం ఇస్తారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ : మంత్రిగారికి ఇవ్వాలి కదా :

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య : ఇచ్చాము. District level లో ఉన్నాయి.

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : తప్పనిసరిగా పరిశీలించజేస్తాము. ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

ADMINISTRATION OF HINDU RELIGIOUS INSTITUTIONS

1433—

*3834 Q:- Sri A. Sarveswara Rao : Will the hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state :

(a) whether the Government of India have asked the State for its opinion regarding common legislation for all the States for regulating the administration of Hindu Religious Institutions; and

(b) if so, what is the view expressed by this Government?

Smt. T. N. Sadalakshmi:- (a) The answer is in the affirmative.

(b) Government generally agreed with the suggestion made by the Hindu Religious Endowments Commission.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు : ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన కొన్నింటిని కార్పోరేషన్ కు దఖలు చేస్తున్నారు. ఎడ్యుకేషన్ కేంద్రానికి దఖలు చేస్తున్నారు. ఇక్కడ positiveగా answer కనిపిస్తోంది. H. R. I. రికమెండేషన్లకు అనుకూలంగా చేస్తున్నాము అన్నారు. దీనివల్ల మనకు ప్రత్యేకమైన ప్రయోజనం ఏము కలుగుతుంది? మన క్రింద ఉంటేనే ప్రయోజనం కలుగుతుందనే అభిప్రాయం ఉంది.

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : ఈ రికమెండేషన్లు all India basis మీద ఉన్నవి. వారి రికమెండేషన్లు మేము agree అయినాము. ప్రయోజనం అనుకునే రికమెండేషన్లు చేశారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఇది యెందుకు ఆరంభమైనదంటే తిరుపతి దేవస్థానాన్ని మనసుంచి తప్పించాలనే ఉద్దేశంతో ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పడినప్పటినుంచి అటువంటి ఉద్దేశం వుంది. అందుకే All India temples అనే theory start చేసి all India legislation అని కమిటీపేసి రికమెండేషన్లు చేశారు. అది దృష్టిలో ఉంచుకుని కేంద్ర ప్రభుత్వంవారి రికమెండేషన్లు అని తొందరపడి accept చేయకుండా మరొకమారు పునఃపరిశీలన చేయడానికి ప్రభుత్వంవారు ఆలోచిస్తారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు చేసిన రికమెండేషన్లు చాలవరకు మద్రాసు గవర్నమెంటు రికమెండేషన్లునుంచి తీసుకున్నారు. మనం కూడా చెప్పాము. చాలావరకు అవే జన్మించాయి. విశ్వనాథంగారు ex-Minister కాబట్టి వారు చెప్పిన విషయంపై పునఃపరిశీలనకై వ్రాస్తాము. ఇదివరకే వ్రాశాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : కేంద్రప్రభుత్వంలోనికి ఈ institutions తీసుకోవాలనేది సి.పి. రామస్వామి ఆయ్యర్ కమిటీ రికమెండేషన్ లో వుంది. ఆంధ్రరాష్ట్ర వివాదం వచ్చిన తరువాత తిరుపతిని మద్రాసు రాష్ట్రంలో కలుపుకోవాలని ప్రయత్నం జరగడం మనకు తెలుసు. అది సాధ్యంకాకపోయినా దానిపై కన్ను వేశారు. అందువల్ల అది మన చేతులలోనుంచి కేంద్రం చేతులలోనికి పోయే ప్రమాదం వుంది. దానిపై ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నారా ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పిన ఉద్దేశం నాకు ఎక్కడా కనబడడంలేదు. ఎట్లాగైనా తిరుపతి తీసుకోవాలనే ఉద్దేశం కనబడడంలేదు. uniform setup తీసుకురావాలనే ఉద్దేశ్యమే కనబడుతోంది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : (గవ్వవరం) తిరుపతి దేవస్థానం ఏ పరిస్థితులలోను కేంద్రప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోకుండా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం క్రిందనే ఉండే బట్టు హామీ ఇస్తుందా ప్రభుత్వం ?

Smt. T. N. Sadalakshmi : Separate question.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : Separate question ఏమిటీ-తిరుపతి దేవస్థానం గురించి.

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : Specific గా అడుగుతున్నారు. హామీ ఇస్తారా అని.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : తిరుపతి దేవస్థానం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం క్రింద ఉన్నది. ఏ రూపంలోనైనా ఏ తారణంచేతనైనా కేంద్ర ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుంటే దానికి మేము అంగీకరించము, అది ఇక్కడే ఉంటుందని అందుకు బాధ్యత తీసుకుంటామని ప్రభుత్వం చెబుతారా ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : అది ఇక్కడనే ఉంటుంది ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా బాధ్యత తీసుకుంటుంది. కేంద్రానికి ఇవ్వము అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : దేవాలయం ఆంధ్రరాష్ట్రంలోనుంచి పోదు. మేనేజిమెంటు అవతలకి పోతుందేమోననే భయం వుంది. దాని సంగతి చెబుతారా ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి దృష్టిలో గోడలు, చెట్లు అయితే నాకు విచారం అనిపిస్తోంది. దేవాలయం అంటే దాని administration, management అని నా ఉద్దేశ్యము.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : మంత్రిగారు ఆలండియా ఆఫ్ గురించి చెప్పారు. మన దేశపు నందరినీ కేంద్రం వశంచేయడానికి ఆఫ్ షిద్దేశంపబడినదేమో చెబుతారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : అటువంటది ఏమీలేదు.

1434—

APPOINTMENT OF COMMISSIONER, DEPUTY COMMISSIONER
OF TEMPLE ENDOWMENTS

* 3601 Q :- *Sri J.L.N. Chowdary (Chirala)* : Will the hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state :

(a) on what basis the present Commissioner, Deputy Commissioners and Assistant Commissioners of temple Endowments are appointed; and

(b) whether it is not possible to appoint Retired Judges and District Munsifs for the above posts in view of their attainment of spiritual stage at that age ?

Smt. T. N. Sadalakshmi : The method of recruitment to the posts of Commissioner, Deputy Commissioners and Assistant Commissioners in the Hindu Religious and Charitable Endowments (Administration) Department according to rule 3 (a) of the Special Rules for the Hindu Religious and Charitable Endowments (Administration) Services is as follows :

1. COMMISSIONER :

(a) Promotion from Deputy Commissioners who have put in not less than three years of service as such whether officiating or substantive, OR

(b) recruitment by transfer from persons holding the post of District Judges in the State Higher Judicial Service, provided that no District Judge shall hold the post of Commissioner for a period exceeding three years, OR

(c) I.A.S. Officer in the senior scale ; OR

(d) Deputy Collectors holding senior scale posts in the Indian Civil Administrative cadre.

2. DEPUTY COMMISSIONERS :

(i) Promotion from persons holding the post of Assistant Commissioners who have put in not less than six years of service as such whether officiating or substantive : OR

(ii) recruitment by transfer from persons holding the post of Sub Judges in the State Judicial, OR

(iii) Deputy Collectors in Civil Service Executive Branch,

(iv) Assistant Secretaries to Government in General Service Part II Class IX provided that no such persons shall hold the post of Deputy Commissioner for a period exceeding three years at a time.

3. ASSISTANT COMMISSIONERS :

(a) by recruitment by transfer -

(i) from non-gazetted members of the Hindu Religious and Charitable Endowments (Administration) Department who have put in not less than six years of service whether officiating or substantive in the category of Upper Division Clerks or in the Higher category,

(ii) from approved probationers in the categories of Superintendents and Upper Division Clerks of the Andhra Pradesh Secretariat Service, who have put in not less than six years service whether officiating or substantive in the category of Upper Division Clerks and Superintendents and who have dealt with the subject 'Religious Endowments' in the Secretariat during that period for a total period of not less than two years in either category;

(b) by direct recruitment from :

(i) advocates who have been actually practising at the Bar for a period of not less than five years;

(ii) members of the executive staff of religious institutions including executive officers.

(b) : No, as retired officers are not eligible for appointment under the rules,

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య: డేబిలుమీద పెట్టిన దానిలో మొట్టమొదట కమీషనరు ఉద్యోగం ఉంది. కమీషనరు ఉద్యోగానికి డిప్యూటీ కమీషనరునుంచిరాని. I.A.S. లో Deputy collector నుంచి ప్రొమోటు చేయాలని ఉంది. గత పది సంవత్సరాలగా ఎప్పుడైనా ఒక డిప్యూటీ కలెక్టరునుగాని ఒక డిప్యూటీ కమీషనరునుగాని కమీషనరుగా ప్రభుత్వము ప్రొమోటు చేసినదా? లేకపోతే ఎందుకు చేయలేదు?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి: మన ప్రభుత్వం contract basis మీద వేస్తున్నది. ఇంకవరకు డిప్యూటీ కమీషనరుకు కమీషనరుగా ప్రొమోషను యివ్వలేదు.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య: రూలు ఉందికదా. రూలును ఉల్లంఘిస్తూ యిట్టం వచ్చినవారిని వేసుకుంటే డిప్యూటీ కమీషనరుకు ప్రోమోషన్ గాకుండా నిరాశ ఉంటుంది. అదేవిధముగా డిప్యూటీ కలెక్టరుకు ఉంటుంది. ఆ పద్ధతికి ఎందుకు స్వచ్ఛి చెప్పారో తెలుసుకోవచ్చునా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి: ఇదివరకు రూడా two terms మనం contract basis పై కమీషనరుని ఇచ్చినాము. ఇప్పుడురూడా ఇస్తున్నాం. అటువంటి ప్రొమోషలు వస్తే ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది.

శ్రీ యస్. వేమయ్య: ప్రొమోషలు ఎక్కడనుంచి వస్తుంది? ప్రొమోషలు నమవ్వకాదు. రూలులో ఉంది. డిప్యూటీ కమీషనరునుంచి కమీషనరుగా ప్రొమోటు చేయాలని, లేదా జడ్జిస్ రిటైరు అయినవారిని వేయాలి. లేదా డిప్యూటీ కలెక్టరుని వేయాలి అనే ఆ పద్ధతిని ఆవలంబించకుండా contract basis మీద ప్రభుత్వం ఎందుకు తీసుకువస్తున్నారు?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి: గవర్నమెంటు ఆ విధముగా feel అయి పది ఆ విధముగా చేస్తున్నది. వారు యిచ్చిన information పునఃపరిశీల చేస్తాను.

Shri P. Sundarayya: That is not the point Sir.

Mr. Speaker: That is what she says "that is what we want to do and that is what we are doing."

Sri P. Sundarayya: What is the way out? Sir. The Rules say that one of these peoples should be appointed. The Minister says that we have not done it so far and we are not going to do it. So the Government can destroy the rules they themselves framed and do whatever they like. If that is the position, tell us that we are not bound by the rules made by anybody in the world and we will do what we like. If that is the Statement of the Government, then we have to see. Is that the Statement of the Government? Is it that they are not going to observe the rules and do what they like....

మాకు ఈ రూల్స్ ఏమీ పట్టవు. మేము చేసినా మా యిష్టం వచ్చినట్టుగా ఉద్యోగాలు యిస్తాం అని చెబితేచెప్పండి.

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి :- ది హ్యూటీ కమీషనరుని కమీషనరుగా ప్రమోషను చేయడానికి అతనికి మూడు సంవత్సరాలు experience ఉండాలి. అప్పటిలో experience ఉన్నవారు లేరు. ప్రమోషనుకు తగకుండా ఉండడంవల్ల ఈ విధముగా చేసినారేమో. అందుచేత ఈ విషయం పునఃపరిశీలన చేస్తాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :- రూల్స్ లో కాంట్రాక్టు బేసిస్ మీద తీసుకోవచ్చునని ఎక్కడా లేదు.

(1) Promotion from Deputy Commissioners.

(2) Recruitment by transfer from persons holding the posts of District judge.

(3) I. A. S. Officers.

(4) Deputy Collectors ..

అని ఉంది. ఎందుకు రూలుకు ఖిన్నంగా contract basis మీద చేస్తున్నారు? రూలుకు విరుద్ధముగా నడిచేహక్కు ప్రభుత్వానికి ఉందా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి :- నాకు జ్ఞాపకం ఉన్నంతవరకు కమీషనరు గురించి సెంట్రల్ కమిషనులో రికమండేషన్లు వచ్చినవి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉండిన రికమండేషనే గవర్నరుగారు చీఫ్ మినిష్టరుతో సంప్రదించి కమీషనరును తీసుకోవాలని రికమండేషను ఉంది. మదరాసు ఆర్ట్ లో ఇదివరకు ఉన్నట్లుగా గత questionలో చదివాను. వారు ఇచ్చిన information తీసుకొని examine చేయిస్తానని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : కాంట్రాక్టు ఎంతకాలం ఇచ్చారు? ఎంతకాలం నుంచి ఉంటున్నారు.

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : కాంట్రాక్టు 3 సంవత్సరములు, extension మరొక 3 సంవత్సరములు యిచ్చినారు. మళ్ళీ అతనుకోరితే ఒక సంవత్సరం యిచ్చినారు. ఏప్రిల్ మాసములోగా contract అయిపోతుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : గవర్నరుగారు consult చేయాలన్నారు. మనం డెమోక్రసీలో ఉన్నామా? ఆటోక్రసీలో ఉన్నామా? గవర్నరు కేవలం constitutional figure-head. దీనికి మమీన సంబంధంలేదు. మమకుష్టాకు పోతుందేమోనని అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker : Why do you go into the constitutional issues. Don't drag her into the constitutional issues. Put her questions which she can answer by herself.

Mr. Speaker : Questions and answers are over.

WRITTEN ANSWER TO QUESTION

NIGHT SCHOOLS

1201—

* 472 (4899) Q.— *Sri K. Rajamallu (Chinnur)* : Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

whether the Government propose to establish night high schools on the lines of evening colleges to provide opportunities to Government Servants to prosecute night studies ?

A:- Yes, Sir. Already three night schools are running in Hyderabad city. If any proposals are received for the opening of Night Schools in big industrial towns in Districts also, they will be considered on their merits.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE.

RE: THE SALES OF SHARES IN THE AZAM JAH I MILLS

Mr. Speaker : There are three matters under Rule 74, the first one being by *Shri V. Visweswata Rao*, in which he has given notice regarding the Sales of Shares in the Azamjahi Mills,

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : అధ్యక్ష, ఈమధ్య పత్రికలలో ప్రభుత్వం వారు నిర్ణయించినట్లుగా వచ్చింది. అజంజాహిమిల్లులోని ప్రభుత్వ షేర్స్ అమ్మాదానికి నిర్ణయించినట్లు ప్రభుత్వంవారు ప్రకటించారు. ప్రభుత్వంవారు ఒక ప్రక్కన పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించాలని చెబుతూ ప్రభుత్వ రంగంలో అనేక సంపత్నాలుగా పనిచేసి షేర్స్ ఈరాజున అమ్మేయాలని ఎందుకు నిర్ణయించుకున్నారో అర్థం కాలేదు. అజంజాహిలో 72 లక్షలు ఉంటే అందులో 36.610 ప్రభుత్వానికి చాల కాలంనుంచి పనిచేస్తున్నది ప్రభుత్వం ఉద్యోగస్థులు ప్రభుత్వంచేత నామినేటు చేయబడిన వారు Bond of Management లో ఉండేపని చేయడం జరుగుతున్నది. ఇది వరకు లాభాలు వచ్చాయని ప్రకటిస్తు వచ్చారు. ఇంకా పరిశ్రమల అభివృద్ధిచేస్తే ఎక్కువ లాభాలు వస్తాయనే దానిలో సందేహంలేదు. కాని ప్రభుత్వ యాజమాన్యంలో ఉన్న పరిశ్రమలన్నీ కూడా ప్రయివేటు రంగానికి యివ్వడం ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం అటువంటిది చేస్తోందని అర్థం అవుతున్నది. రాజమండ్రిలో పూర్తి షేర్స్ ఉంటే కూడ తగ్గించుకోవాలన్నది. 64 % ఉన్నదానిలో 36 % తగ్గించి అమ్మేయాల నడం ఇదంతా చూస్తే ప్రభుత్వ విధానంలో మొత్తం పరిశ్రమల సన్నిధిని ప్రయివేటు రంగానికి యిచ్చివేయాలని ప్రభుత్వ యాజమాన్యం ఏ పరిశ్రమలు నడపడానికి ప్రభుత్వానికి ఉద్దేశ్యం లేనట్లుగా అర్థం అవుతోంది. లాభంవచ్చే పరిశ్రమ ప్రభుత్వం నిర్వహించాల్సిన అవసరముంది ఇంకా కొంత పెట్టుబడి పెడితే దీనిని అభివృద్ధి చేయడానికి అవకాశం ఉంది. 70 లక్షల రూపాయలు ఆదనంగా పెడితే బాగా లాభం వస్తుంది. సుమారు 25 లక్షలు వస్తుంది. అందుచేత లాభాలు రావడానికి అవకాశం ఉన్న పరిస్థితులలో ప్రజలకు ఉపయోగపడే పరిశ్రమను తీసుకొనివెళ్ళి ప్రయివేటు రంగానికి అమ్మాలనేది సరియైనది కాదని ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవడానికే నేను మీ ముందు పెడుతున్నాను.

Dr. M. N. Lakshminarasayya : It is true that the Government have recently decided in principle to see en bloc Government's holding of equity shares in the Azam Jahi Mills, Warangal. It is a Joint Stock Company in which the erstwhile Government of Hyderabad held 36 per cent of the shares. The capital of the Company consists of 72,000 shares of the face value of Rs. 100/- each. The former Government of Hyderabad held 26,380 shares making up 36.6 per cent of the total shareholding. There is no Preference share capital in the Company.

Calling attention to Matters of
Urgent Public Importance
re : the sale of shares in the
Azamjahi Mills

2. During the last one year, 4669 additional shares were brought from the market at prices ranging from Rs. 62/ to Rs. 72/- through the State Bank of Hyderabad. This was done in pursuance of an earlier decision by which Government wanted to acquire 51 per cent of the shareholding in Companies which were being managed by them—Together with the recently acquired shares, Government's shareholding in the Azam Jahi Mills amounts to 43.10 per cent.

3. The Company made a profit of Rs. 9.03 lakhs during 1960-61, a profit of Rs. 2.55 lakhs during 1961-62 and a loss of Rs. 18.11 lakhs during 1962-63.

4. Besides the investment in the share capital an unsecured loan of about 12 lakhs was given to the Company in the year 1953. The loan bears interest at 5 per cent per annum. The Government have also sent the use of G. P. Notes of the face value of Rs. 15.71 lakhs to the Company. The shares have been pledged by the Azam Jahi Mills with their Bankers as security for certain loans. Though the Company is not a Government company, it has been found in practice necessary for the Government to stand guarantee for the loans raised by it. Government have thus stood guarantee for a loan of Rs. 160 lakhs.

5. While thus the Government were obliged to extend considerable financial support to the Company, the only return derived by them is in the shape of dividend on the equity holding. As stated earlier, during 1962-63 the Company incurred a loss and in the two preceding years a dividend of only 3.5 per cent and 6 per cent respectively was received.

6. The reasons for the loss incurred by the Company were examined. It was found that the margin of profit available to the Company on the products which it can manufacture, viz., coarse and medium varieties, has diminished very much. The spinning of finer counts is not possible as the machinery is not designed for them and also because of insufficient water-supply

Calling attention to Matter of
Urgent Public Importance
re : restraining the labourers
for bringing head-loads of
fuels from the forest in
Adilabad District

23rd March, 1964 433

for humidification which is necessary for spinning finer counts. The machinery is old and the productivity of the machines in both the spinning and weaving sections is low. To step up productivity, a programme of modernisation has to be embarked upon which will perhaps entail a capital expenditure of about Rs. 60 lakhs. The company has no reserves to finance the renovation programme. As such the Government will either have to provide the finances themselves or stand guarantee for further loans to be raised by the Company. Without modernisation, the working of the Mill is not likely to show any improvement.

7. For the foregoing reasons, the Government considered that it will be desirable for them to dispose of their shares in the Company and invest the amount realised thereby in other developmental programmes which need money urgently. The decision of the Government is that the sale of the shares should not involve any loss; further the purchaser has to take over other liabilities of the Company, viz., the loan advanced by the Government to the Company and Government's guarantee for the loans raised by the Company, from Banks etc.

8. Government have received enquiries from some parties about the proposal sale. An opportunity will be given to these parties and others likely to be interested to state the terms and conditions on which they would be prepared to buy Government's holdings in the Company. After all the offers are received, a final decision will be taken.

RE : RESTRAINING THE LABOURERS FOR BRINGING HEAD-LOADS OF
FUELS FROM THE FOREST IN ADILABAD DISTRICT.

Sri Vittal Rao : Mr. Speaker, Sir, since the last fifteen years hundreds of families belonging to the poorer sections have been bringing headloads of fuel from the forest to lead their lives. This is common practice specially in Utnoor and Nirmal Taluks. Recently the Government have prohibited the bringing of head-

Calling attention to Matters of
Urgent Public Importance
re : restraining the labourers
for bringing head-loads
of fuels from the forest
in Adilabad District

loads of fuel from the forest. The Government are aware that Adilabad district is a very backward area, with not a single factory running throughout the year, owing to which the hundreds of families are facing unemployment and they are forced to face starvation. I therefore request the Government to cancel the orders and the previous practice may be allowed.

Sri P. Narasa Reddy (Nirmal) : The House is aware, Mr. Speaker, Sir, that the Adilabad district is famous for having thick forests. In the surrounding taluks and municipal towns, we find not only reserve forests but Beruns. Previously, in the erstwhile Hyderabad State, they had, in view of the peculiar circumstances they issued orders prohibiting persons entering into the forest or berun to collect the dry twigs or sticks. Now in that way the convention was going on for the last several years. I think it was for more fifteen years, mostly poor women and boys of 10 or 12 years engaged themselves for about four or five hours a day in collecting the twigs which are useless and which cannot be called a major or minor product of the forest and they carry the headloads to nearby towns for selling. For this labour of 4 to 5 hours, they hardly got about 12 annas or a rupee. Recently, the Government has issued orders that such collection of twigs or branches by labourers is discontinued and whoever collects would be prosecuted.

Now, Mr. Speaker, Sir, so far as these twigs and branches are concerned, we had also represented this matter to the concerned Forest Officers. Their contention was that in this manner most of the wood is being cut illegally and taken to the Market. My submission is they are misinformed and their ingenuity seems to be to harass the poor labourers who hardly collect the dried up branches, rather than make endeavours to catch people who sever valuable timber worth thousands of rupees. Now, this I submit is nothing but to harass the poor labourers who are residing in the taluk and major towns of Adilabad districts and by

Calling attention to Matters to
Urgent Public Importance
re : restraining the labourers
for bringing head-loads
of fuels from the forest
in Adilabad District

23rd March, 1964 435

this I do not think there would be any saving to the Government. On the contrary, I would say that it is only restraining the poor labourers from earning their livelihood. I would submit that hardly the Government or the officials concerned can show any case whatever where the illicit felling of timber was committed by these labourers. So far as my knowledge goes in the taluks of Adilabad, Utnoor and Nirmal there are no cases where there were charge sheets or compromises involving the labourers who had illegally cut the trees. It would be great hardship for them to restrain them. Recently in Nirmal and Adilabad towns processions were taken out by these labourers saying that they are put to all these hardships and that they requested the Government and the concerned officials, namely the Chief Conservator of Forests, to reconsider this and write to the Government.

Now, Mr. Speaker, Sir, we are quite aware that in the towns also the manner of getting fuel for household purposes is not as it is in Hyderabad where electricity can be used. Still it is cow-dung or this type of fuel that is being used by the people in the towns. In spite of the fact that the coupe people or the contractors are directed to sell this timber for fuel purposes, they do not cater to the needs of the neighbouring towns, but usually give it on a contract basis to people in Hyderabad. Therefore, I would submit that on several grounds, this order that headloads should be restrained is quite severe because it is a great hardship on the poor people to earn their livelihood. The Government would kindly reconsider their decision and vacate the orders.

శ్రీ ఎ. భట్టాచార్య : సార్, గవర్నమెంట్ కౌన్సిల్లో చందల్ కుటుంబాలు ఆకర్షణ వస్తువని చెప్పడము కొందఱు స్వాంత్య కైదు తీసేయడానికి వ్యవహరిస్తున్నాను. పార్లమెంటుకు మెంటువారి దగ్గర వున్న తెలుగు అశు నడిశీలన చేసి ముస్తాను మారు 30 రూపాయల వరకు గాని పిల్లలు గాని పోయి అడవులలోని ఎండుకట్టను తీసుకొనివచ్చి అతిలావాద్ టౌనులో అమ్మే అలవాటు వున్న మాట వాస్తవము. అదిలా వాళ్ళు మౌనుకు కాలవ పని వంతు చేరకుతు గాను పార్లమెంటు దిపార్టుమెంటు దిపోలను ఇప్పుడు సేయించినది కంట్రా

Calling attention to Matters of
Urgent Public Importance
re: the total absence, of
Coarse rice in the shops
of the twin cities

క్షర్లకు పనికిరాని కఱ్ఱను వంటచెరకుక్రింద అమ్మడానికి ఆ డిపోలు run చేస్తున్నారు. అందువల్ల అదిలాబాదు టౌనులో కర్రదొరకలేదనే వాదము సరియైనది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. లేబరర్లు అందరిని కోఆపరేటివ్ సొసైటీక్రింద ఏర్పడమని encourage చేస్తున్నది. చిన్న కోఆపరేటివ్ సొసైటీ ఏర్పాటుచేసుకొంటే, ఈ అడవివారికి ఇచ్చి తద్వారా work చేయించుకొని, లాభముపోందే దానికి వీలుంటుంది. గవర్నమెంటు పాలిసి తమకు తెలుసు. ఆ ప్రకారము కోఆపరేటివ్ సొసైటీగా form అవడానికి labourers నిరాకరించారు. అదిలాబాదు చుట్టూవున్న అడవులు టేకుచెట్లతో కూడిన అడవులు. ఈ అడవులలోవున్న మంచిచెట్లను కొట్టివేసి 4 రోజులతరువాత ఎండుకర్ర అనిచెప్పి తీసుకొని రావచ్చును. దానివల్ల మంచిచెట్లను కాపాడడము కష్టమవుతోందని ఫార్మెస్టు డిపార్టుమెంటు అనుభవమువల్ల తెలుస్తున్నది. అందువల్ల ఈ పద్ధతి వారిచేత మాన్పించినాము. అదిలాబాదు టౌనుకు అక్కడున్న ఆ డిపోల ద్వారా వంటచెరకును సప్లయ చేస్తున్నాము. కోఆపరేటివ్ సొసైటీలుగా ఏర్పాటు చేస్తే వారికి ఒక coupe ఇచ్చి, జీవనోపాధి కల్పించడానికి వీలువుంటుంది. మంచి చెట్లను కొట్టివేసి 4 రోజులతరువాత ఎండుకర్ర అని తీసుకుని రావడమువల్ల అడవి సర్వనాశనమయ్యే పరిస్థితి కలుగుతోంది.

ఫారెస్ట్ డిపార్టుమెంట్ గవర్నమెంటుకు సిఫార్సుచేశారు. అసిఫార్స్కు అంగీకరించటం జరిగింది. ఇప్పుడుకూడా వారందరూ కోఆపరేటివ్ సొసైటీలు ఏర్పాటుచేసుకొని తద్వారా అక్కడ పనిచేసుకొంటామంటే అక్షేపణలేదు. దీనికి ఉత్తర్యులు ఇప్పిస్తామని హామీఇస్తూ నెలవుతీసుకొంటున్నాను.

RE : THE TOTAL ABSENCE OF COARSE RICE IN THE
SHOPS OF THE TWIN CITIES

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్ష, ధరలు చుక్కలు అంటు తున్న ఈ పరిస్థితిలో హైదరాబాదులోని పరిస్థితిమారి దారుణంగావుంది; మాప్రాంతంలో బస్తా 11 రూపాయలు అమ్ముతుంటే ఇక్కడ 11, 12 రూపాయలకు కోర్స్ టయ్యం అమ్ముతున్నారు. హైద్రాబాదుకు 120 రూపాయలవరకు వుంది, ఇక్కడ రెండు సమస్యలు వున్నాయి. దావ్యం దొరకటంలేదు ఒకటి, దొరికేవి హెచ్చుధరలకు దొరుకుతున్నాయి రెండోది. విన్నగాక మొత్తం ప్రభుత్వం దీనిగురించి ఆలోచించిన తరువాత అక్కడక్కడ కొన్ని బస్తాలు కదిలించివట్లు తెలుస్తున్నది. కాని అబస్తాలు ఎక్కడకు వెళ్ళాయో తెలియదు. డిపోలలో వేరని అంటారు. అంద్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన

Calling attention to Matters of
Urgent Public Importance
re: the total absence of
Coarse rice in the shops
of the twin cities

23rd March, 1964 437

తరువాత ఇక్కడకు ఇనంపెక్కువగా వస్తున్నారు. అందరికీ బియ్యం తినటం అలవాటు అయింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఇచ్చిన లెక్కలబట్టి షుద్ ఆర్టికల్స్ కి సంబంధించి 20% పెరిగిందని తెలుస్తున్నది. మనలెక్కలబట్టి ఎకనమిక్ రెవ్యూలో 61 లెక్కలు మాత్రమే ఇచ్చారు. ఆ తరువాత లెక్కలులేవు. దీనినిబట్టి వారు ఎంత ప్రాప్తిగా వున్నారో తెలుస్తున్నది. నెల్లూరులో పెద్ద స్కేర్నిటి వచ్చినప్పుడు మంత్రిగారు శ్రద్ధవహించి ఎస్సీపోర్టు అయ్యేవాటిని వెంటనే 20 రోజులు ఆపటంవల్ల ధరను కంట్రోల్ చేయగలారు. ఇక్కడ అంతకంటే ప్రధానమయిన సమస్య - ఛాన్యంధరల కంటే అసలుదాన్యం దొరకటంలేదు. గవర్నమెంట్ చెకింగ్ లేనందువల్ల బ్లాక్ మార్కెట్ లో విపరీతమైన ధరలకు అమ్ముతున్నారు. హైదరాబాదుకు సంబంధించి అయినా ప్రభుత్వం వెంటనే శ్రద్ధతీసికోవాలి. ఇదివరకే కొన్ని చౌకడిపోతున్నాయి. ఆ డిపోజిట్ ఛాన్యంవున్నదో లేదో చూడటమేకాదు. మేము సప్లయ చేస్తున్నామని మంత్రిగారు చెబుతారు. సప్లయ చేయిస్తే చేయవచ్చు. కాని అది మార్కెటులోనికి వెళ్ళకుండా బ్లాక్ మార్కెట్ లోనికి వెడుతున్నది. కందులధర రెండునెలల క్రిందట కిలో 0.80 వున్నది ఇవాళ 1.20 న. పై. అయింది. అందువల్ల ప్రభుత్వం శ్రద్ధతీసి కోకపోతే పరిస్థితులు యింకా విషమిస్తాయి. యింకా నష్టపడటం జరుగుతుంది. కనుక ప్రభుత్వం వెంటనే తగుసౌకర్యాలు కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. బలరామరెడ్డి: గోపాలకృష్ణయ్యగారు హైదరాబాద్ సిటీలోకోర్స్ బియ్యం దొరకటంలేదనే అందోళనను వ్యక్తపరిచారు. వ్యాపారస్తులు ముఖ్యంగా చిల్లరవ్యాపారస్తులు హెచ్చుధరలకు అమ్ముటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. 10 రోజుల కిందట వారివందరిని సమావేశపరచి కోర్స్ బియ్యం 60 నయాపైసలకు మించి అమ్మకూడదని చెప్పటం జరిగింది. దానికి వారు అంగీకరించి అలా అమ్మలేమని హామీ ఇచ్చారు. హామీ ఇచ్చిన తరువాత కొంతవరకు సరకు హైదరాబాదు మార్కెటులో దొరకటం వున్నప్పటికీ పక్కడినమాట శాస్తవమే. నేను స్వయంగా విచారించి తెలుసుకున్నాను. ఏదైనా థానిఫి ఎదుర్కొన్నటానికి కేవలం వ్యాపారస్తులమీద ఆచారపడి వుండటంవల్ల మోల్ షేట్ వ్యాపారస్తులతో ఒడంబడికకు వచ్చాము. హైదరాబాదుచుట్టూ 30, 20 రైస్ మిల్స్ వున్నాయి రెండు రోజులక్రిందిట వారిని సమావేశపరచి రోజుకు 750 బస్తాల కోర్స్ బియ్యం రిటైలర్స్ కు 69 రూపాయలకు ఇచ్చినాను 62 రూపాయలకు అమ్మేట్లు చూడాలనే నిర్ణయానికి వచ్చాము. వాడు దీనికి కట్టుబడ్డారు. కలెక్టరు హైదరాబాదులో 120 shops select చేశారు. వాటిపేర్లు నా దగ్గర వున్నాయి అవి sugar supply చేసే shops వాటికి ఒక్కొక్కదానికి రోజుకు

8.7 బస్తాలవొప్పన ఇవ్వాలని ఏర్పాటుచేశారు. ఇవాళ ఉదయం 10 గంటలనుండి ఆ shops బియ్యం అమ్మటానికి ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. అంతేకాక 77 ఫైర్ ఫైర్స్ షాపులు పనిచేస్తున్నాయి. వాటికి కావలసినసరుకు సప్లయ్ చేయటానికి కట్టడిట్టాలుచేయ బడ్డాయి. 2.8 రోజులక్రితమే సరుకు రిలీవ్ చేశాము. ఈ షాప్స్ లో 48.49 నయాపైస లకు ధాన్యం దొరుకుతుంది. హైదరాబాదులోని మర్చెంట్స్ నడిపే 120 షాప్స్, ఫైర్ ఫైర్స్ షాప్స్ 79 మొత్తం 199 షాప్స్ కూడా 1.2 రోజుల్లో అనుభవాన్ని బట్టి చాలవని అనుకొంటే మర్చెంట్స్ నడిపేవాటిని 150 కు పెంచటానికి రూదా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసికొంటుంది. దానిగురించి సందేహంలేదు. 1.2 రోజుల్లో ఈ కొరతను తగ్గించటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుంది. ఆ ప్రకారం జరుగుతుందిని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఎన్ననే హోల్ సేల్ మర్చెంట్స్ కలుసు కొన్నప్పుడు లావుబియ్యం దొరకకపోవడంవల్ల సన్నబియ్యంధర పెంచటానికి ప్రయ త్నిస్తున్నారని తెలిసింది. దానిని అరికట్టటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. వారు అలా అరి కట్టలేకపోతే ప్రభుత్వం తగుచర్యలు తీసుకొంటుందనిచెబితే వారు సన్నబియ్యం న్యాయమైనధరకు అమ్మటానికి అంగీకరించారు. ఈరోజు నాల్గంటలకు తిరిగి ఇక్కడవున్న హోల్ సేల్ మర్చెంట్స్ ను సమావేశపరచి resolution ద్వారా వారు షాప్స్ లో న్యాయమైనధరకు అమ్మించేటట్లు నిర్ణయం తీసికొంటుంది. ఏమైనా ఈ కొరత 4,5 రోజులలో తీర్చబడేగాక న్యాయమైనధరకు అమ్మించటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందికూడ. దీనిగురించి సందేహించవలసిన అవసరంలేదని మనవిచేస్తూ వెలపు తీసికొంటున్నాను.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR THE YEAR 1964-'65

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS

DEMAND No. XXII - INDUSTRIES - Rs. 2,13,93,700/-

DEMAND No. XLVII - CAPITAL OUTLAY ON INDUSTRIAL
DEVELOPMENT - Rs. 3,69,06,600/-

శ్రీ పి. రాజగోపాల నాయుడు : అధ్యక్ష, మన ప్రభుత్వం అంత అసమర్థమైన ప్రభుత్వం ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేదు. మనం ఘూడు పంచవర్ష ప్రణాళికల కాలంలో చూసుకొంటే ఇండిస్ట్రీస్ సంబంధించి మనకు రావలసిన కోటా రాలేదు. షియర్ల పంచవర్ష ప్రణాళికలో మనకు ఫస్ట్ కలిగింది. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో

చాలా నష్టం కలిగింది. మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కూడా న్యాయం కలిగించలేదు. దీనిని గురించి సభ్యులందరూకూడ ఎన్నోమార్లు చెప్పినారు. పవర్ అండ్ ఎలెక్ట్రిసిటీ తీసుకుందాము. ఎలెక్ట్రిసిటీకి డబ్బులు లేవు. ఈనాడు రూరల్ ఎలెక్ట్రిఫికేషన్ కు దమ్మిడికూడ పెట్టడంలేదు. ఎందుకని పెట్టలేదు అని అడిగితే చెబుతూ ఉన్నది న్యాయంగా అన్ని రాష్ట్రములకు పంచిపెట్టలేదు. మీకు ఇరిగేషన్ కు ఎక్కువగా ఇస్తున్నాము కాబట్టి మేము పవర్ కు తక్కువగా ఇస్తున్నామని చెబుతున్నారు. ఆన్యాయం ఇన్ డస్ట్రిస్ కు డబ్బు ఇవ్వడంలో లేదు. ఎందువల్ల వారు చేయడంలేదు. ఎందుకు ఈ మాట ఇప్పుడు ఇంత గట్టిగా చెప్పవలసి వచ్చిందంటే 4 వ పంచవర్ష ప్రణాళిక రూపొందించేప్పుడు మన గవర్నమెంటు ఏమీ ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఈనాడైనా సరే మనకు న్యాయం కలిగేటట్లుగా ప్రయత్నం చేస్తున్నదా లేదా అని చెప్పేది చూచుకోవాలి. అందువల్ల మంత్రిగారు ఈ సభకు తెలుపాలి. 4 వ పంచవర్ష ప్రణాళిక తప్పనిసరిగా మనకు న్యాయం కలిగేటట్లుగా చేస్తాము. లేకుండేటట్లుంటే కేంద్రంతో మేము పోరాడేదానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము అని చెప్పి హామీ ఇస్తేనే తప్ప లేకుంటే ఆంధ్రదేశానికి ఇంతవరకు కలిగినటువంటి విపరీతమైన నష్టమేకాక ఇకమీదట కలిగే నష్టానికి తప్పనిసరిగా ఈ ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించవలసి వస్తుందని నేను చెప్పదలచుకున్నాను. అందువల్ల ఈ ప్రభుత్వం ఇప్పుడైనా కూడాను శ్రద్ధచేసి కేంద్ర ప్రభుత్వంమీద, ప్లానింగు కమిషన్ మీద ఒత్తిడి తెచ్చి మనకు న్యాయంగా రావలసి నటువంటి కోటాను, డబ్బును మొత్తం తీసుకొని రావలసి చెప్పి నేను కోరుతున్నాను.

రెండవ విషయం ఏమిటంటే మన రాష్ట్రం సక్రమమైనటువంటి అభివృద్ధి పొందడంలేదు ఇండస్ట్రిస్ కు సంబంధించి. కార్పొరేషన్లు కూడాను మరి అది చేస్తామన్నారు, ఇది చేస్తామన్నారు. సరే. కాని ఒక ప్లానుద్వారా మొత్తం పరిశ్రమ లన్నిటివికూడాను అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడంలేదు అనేది తెలుస్తూనే ఉన్నది. ఎక్కడో అక్కడ ఒక ఇన్ డస్ట్రిని పెడుతున్నాము, ఇక్కడ ఒక ఇన్ డస్ట్రిని పెడుతున్నాము అనేది మొత్తంమీద భారీ పరిశ్రమలు ఐతేనేమి, స్కాల్ స్పేల్ ఇన్ డస్ట్రిస్ ఐతేనేమి గృహ పరిశ్రమలు ఐతేనేమి వాటికి సంబంధించిన ఒక కోఆర్డినేషన్ అనేది కాని దానికి సంబంధించిన ఒక ప్లానుగాని తయారై ఉండలేదు. ప్లాను అనే మాట ఉన్నది. ప్లాన్ అంటే ఏమిటి? ఎక్కడో తమకు తోచినటువంటి చోటు తోచినటువంటి ఇన్ డస్ట్రి పెట్టాము కాని ఇక్కడ ఎక్కడెక్కడైతే కరువు ప్రాంతాలున్నాయో ఎక్కడెక్కడైతే ఎక్కువగా పార్షియల్ ఎంప్లాయిమెంటు ఉన్నదో దానికి సంబంధించినట్లుగా చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనిక వహించడంలేదు. సాధారణంగా మనకు ఇంగ్లండులోగాని, అమెరికాలోగాని మరి ఇతర, రష్యాలోగాని ఇతరత్రాగాని మనం చూచుకున్నప్పుడు ఏ దేశంలో చూచుకున్నా ఇన్ డస్ట్రియల్ డివీషన్ అన్నీ

కూడాను మొట్టమొదటగా చేసేది ఏమిటంటే అసలు మనం మొత్తంగానే ఒక ప్లాను తయారుచేసి ఆ ప్లానులో ఎక్కడెక్కడైతే అసలు ఏ ఏ ఏరియాస్లోనైతే పార్షియల్ ఎంప్లాయిమెంటు కాని సీజనల్ ఎంప్లాయిమెంటు గాని ఉన్నదో అక్కడ ఇన్డస్ట్రీస్ పెట్టి వారి కందరకు ఎంప్లాయిమెంటు కలిగించే రీతిగా ఈ ఇన్డస్ట్రీస్ అంతా డెవలప్ చేసుకుంటూ వస్తున్నారు. కాని మన రాష్ట్రానికి ఉన్నటువంటి ఇన్డస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంట్ పాలసీ ఏమిటని చెప్పేసి నేను అడుగుతున్నాను. అసలు భారీ పరిశ్రమలు అన్నారు. భారీ పరిశ్రమలకు మనము కేంద్ర ప్రభుత్వంవారి దయాదాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడవలసి వస్తున్నది. వారు తమ యిష్టమువచ్చినటువంటి రాష్ట్రాలకు తమకు ఎవరైతే, కేంద్రంలో ఎవరికైతే పలుకుబడి వున్నదో ఆ రాష్ట్రాలకు మాత్రమే కావలసినన్ని ఇండస్ట్రీస్ అన్నీ తీసుకుపోయి పెట్టుకుంటున్నారు కాని, మన రాష్ట్రానికి కావలసినటువంటి భారీ పరిశ్రమలు యివ్వటంలేదు. అక్కడ మన ప్లానుకు అది సూటు కాదు. మన రాష్ట్రంలో మనం చేస్తున్నదైనా సరే, అసలు మరి మనం ఏమీ చేయడంలేదు. రెండవది ఏమిటంటే ప్రైవేటు ఇండస్ట్రీని ఎక్కువగా పెంపొందించ చేయడానికి కూడాను మనకు కావలసినటువంటి పరిస్థితులు కల్పించటంలేదు. ఇంతవరకు మనం చూస్తూనే ఉన్నాము. వారికి కావలసినటువంటి ఎలక్ట్రిసిటీని యివ్వడంకాని, లేకుండా ఉన్నట్లయితే కావలసినటువంటి సౌకర్యాలు కల్పించడంకాని, మనం చేయడంలేదు. రెండవది ఏమిటంటే ప్రత్యేకంగా ఎవరైతే వారు చిన్న, చిన్న పరిశ్రమలు ఒక వెయ్యి, పెద్ద పరిశ్రమలు పెట్టుకున్నట్లయితే వారికి లాభాలు అన్నీ వస్తున్నాయని మీరు అనుకుంటే స్కాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ మెంట్ చేయడానికి అయినా సరే, పంజాబులో ఎలాగైతే చేస్తున్నారో ఆ పద్ధతులలో మనం ఒక ప్లాను ప్రకారం చేస్తున్నామా, యిప్పుడు ఉన్నటువంటి మంత్రి గారికి ఇందులో బాలా ఇంట్రస్టు ఉన్నదని నాకు తెలుసు. అయినప్పటికీ ఒక ప్లాను తయారు చేసేదానికి ఏమన్నా పూనుకోవాలని చెప్పి నేను ప్రార్థన చేస్తున్నాను. మరొకటి ఏమిటంటే అందరూ చెబుతూ వుంటారు. సాధారణంగా పబ్లిక్ సెక్టర్ మినిష్టర్ ఎక్కడయినాసరే ఉపన్యాసాలు చేస్తూ చెప్పేది ఏమిటంటే మేము మీకు ఎలక్ట్రిసిటీ యిస్తున్నాం. మీరు ఎందుకుగాను పరిశ్రమలు పెట్టుకోరు అని చెప్పి అంటున్నారు. అలాగే ఇండస్ట్రీస్ మినిష్టరుగారుగాని, ఇండస్ట్రీస్ డైరెక్టరుగారుగాని ఎక్కడైనా చెప్పినప్పటికీ తప్పనిసరిగా ప్రజలందరూ కూడాను కోఆపరేట్ చేయటంలేదు. వారందరూ కూడా పరిశ్రమలు పెట్టుకోవండి అని అంటున్నారు. ఈ ఆంధ్రదేశంలో ఉన్నటువంటి ప్రజలయొక్క కానూకు ఏమిటి అని వారు యోచించాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్థికంగా వారు ఏ కానూకు కలిగి వున్నారు. వారికి

ఉన్నటువంటి సత్తా ఎంత? వారు ఏవిధంగా పరిశ్రమలను కూడా అభివృద్ధి చేయ గలుగుతారు అని చూచుకున్నప్పుడు వారికి చాలా తక్కువ స్థాండర్డు వున్నది. బోంబే స్టేటులో కాని, ఇతర స్టేటులలో ఉన్నట్లుగాని మనకు ఏమీ ఎక్కువగా అదా యాలు లేవు. కాని ఉన్నటువంటి డబ్బును మోబిలైజ్ చేయాలంటే వందా, రెండు వందలు, వేయి, రెండువేలు, ఇలాగ మోబిలైజ్ చేయగలమే కాని, మరి ప్రజల నుండి హెచ్చుగా లక్షలు, లక్షలు రూపాయలు మోబిలైజ్ చేయగలిగినట్లుగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో వీలుకాదు. ఎందువల్లనంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయక దేశము. కాని మరి యీ పారిశ్రామిక రాష్ట్రంగా యింతవరకు తయారు కాలేదు కాబట్టి సామాన్యమైన ప్రజలనుండి డబ్బు ఏలాగ మోబిలైజ్ చేయడం అనేది మనం కనుక పెట్టుకున్న ట్లయితే కోటానుకోట్ల రూపాయలు మనం మోబిలైజ్ చేయవచ్చు. ఎవరో ఒక పది లక్షలు లేకుండా పోతే 20 లక్షలు పెట్టి ఒక ఫ్యాక్టరీ పెట్టినప్పటికీ అది ఒకరికే లాభంగా ఉంటుంది. కాబట్టి గ్రామాలలో ఉన్నటువంటి గ్రామీణ ప్రజలకు సంబంధించి ఇండస్ట్రీస్ కనుక డెవలప్ చేసేటట్లయితే చాలా సులభంగా వుంటుంది. మన వారు చెబుతూనే వున్నారు మరి జపాన్ మెథడ్ లో ఇండస్ట్రీస్ అంతా తీసుకొనిరావాలని చెప్పి కాని మరి మనం వారి పద్ధతులు ఒక్కమారు ఏదైనా ఇండస్ట్రీ పెట్టినట్లయితే మొట్టమొదట ఎక్కడ ఏ వస్తువులు దొరుకుతాయి. ముడి సరుకు దొరుకుతుందని చెప్పి అడుగుతున్నారు. అక్కడ ముడి సరుకు కనుక దొరికేటట్లయితేనే అసలు దానిమీద ఆధారపడి మనం ఇండస్ట్రీస్ పెట్టవచ్చునని. ఎంత పాత పద్ధతులు అని చెప్పి నేను అనుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే అసలు ముడి సరుకు దొరికినా, దొరకక పోయినా అనేక రకాలైన పరిశ్రమలు పెట్టడానికి వీలున్నది. జపానులో ముడిసరుకు దొరుకుతుందా, దొరకదా అనే పద్ధతులు ఆలోచించడంలేదు. అక్కడ వాళ్ళు బెక్కుటయిల్స్ అంతాకూడాను అక్కడ ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు అంటే వాళ్ళకు ముడి సరుకు అక్కడ లేనేలేదు. వాళ్ళ ఇండియానుంచి తీసుకొని వస్తున్నారు వత్తి అంతాకూడా. అలాగే ఇతర వేళాంనుండి అంతాకూడాను ముడి సరుకులు తెచ్చుకుంటున్నారు. తెచ్చుకొని అక్కడ చిన్న చిన్న పరిశ్రమలుగా తయారు చేస్తున్నారు మొత్తాన్ని అంతాకూడాను. అవన్నీ కూడా డెవలప్ చేసేటట్లయితే వీలుంటుంది. ఎక్కడెక్కడయితే ఎలక్ట్రీసిటీ వున్నదో అక్కడ వారు సామాన్యమైనటువంటి పరిశ్రమలను నెలకొల్పుకొనేదానికి ఏదైనా కాలనవ్వుటయితే లిటరేచర్ మన దగ్గర లేదు. ఇక్కడ ఇండస్ట్రీయల్ సర్వీసు వున్నది. వారిని ఏమన్నా కనుక అడిగేటట్లయితే ఒక లక్ష, రెండు లక్షలు, ఐదు లక్షలు, పది లక్షలు ఇలాంటి స్కీములు చెప్తూరే కాని ఏదో పది వేలు, 20 వేలు రూపాయలు - గ్రామాలలో ఉన్నటువంటి వాళ్ళు నూరు రూపా

యలు, రెండు వందలు రూపాయలు పెట్టి మొత్తంమీద ఒక పరిశ్రమను నడుపుకొనే దానికి వీలులేకుండా చేస్తూ వున్నారు. ఈ విషయాన్ని మంత్రిగారితో కూడా నేను చర్చ చేసినాను వారు కూడాను దయతో అంగీకరించినారు యీ విషయమై పరిశీలన చేస్తామని చెప్పేసి. నేను మొట్టమొదటగా చెప్పేదేమంటే ఇప్పుడు స్కాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ కు సంబంధించిన లిఖితచర్ తయారు చేసినారు. అలాగే ఎలక్ట్రీసిటీ ఉపయోగించి కూడా గ్రామములో అందరూ కలసి ఏదైనా కనుక ఒక పరిశ్రమ నడుపుకోవా లన్నట్లయితే ఏ విధముగా నడుపుకోగలరు. దానికి సంబంధించి సహాయాన్ని విరివిగా చేయడం లేదని చెప్పి దానికి సంబంధించి ప్రత్యేకంగా అవసరం అయితే ఇప్పుడు జపానుకు ఒకరిని పంపించి ఉన్నారు శ్రీరామకృష్ణ రెడ్డిగారు అనే ఆయనను. ఆయనద్వారా కాని, లేక మరొకరిని పంపి రాని మరి అవిధమైనటువంటి పద్ధతులలో ఇక్కడ తప్పనిసరిగా మరి పరిశ్రమలను గ్రామములో తయారుచేసేదానికి ప్రయత్నం చేయాలి. అవేకాకుండా పట్టణాలలో పరిశ్రమలు పెట్టి వివిధంగా పెట్టి వట్లయితే అక్కడ గృహవసతి లేకుండాను, కాష్టు ఎక్కువ అయి మరి ధరలు కూడాను ఎక్కువ అవుతున్నాయి. కాబట్టి యీ డీ సెంట్రలైజ్ చేసిన మీద సాధ్యమైనంతవరకు గ్రామీణ ప్రజానీకానికి అంతాను ఎంప్లాయిమెంటు దొరికేటట్లుగా యీ పద్ధతి మార్చాలని చెప్పి నేను కోరుతున్నాను అద్యక్ష. శ్రీ విశ్వనాథంగారు ఒక విషయం చెప్పినారు ఎటుంటంటే ఎన్నో కార్పొరేషన్లు పెడుతూ వున్నారు. ఎన్నో కమిటీస్ పెడుతూవున్నారు ఇండస్ట్రీస్ సంబంధించి. పెట్టినప్పుడు సభ్యులుగా ఎందరినో నియమిస్తున్నారు. అలాగా సభ్యులుగా నియమించేటప్పుడు అపోజిషన్ కు ఏమాత్రం కూడా తావు లేనట్లు చేస్తున్నారు, ఇది చాలా మంచి సాంప్రదాయం కాదని చెప్పి నేను మంత్రిగారికి ముఖి చేస్తున్నాను, వారైనా సరే కనీసం వారి డిపార్టు మెంటునైనా సరే ధైర్యంచేసి అపోజిషన్ కు కూడాను తావు యిచ్చేటట్లయితే అందు వల్లను ఇది కూడాను పైలెట్ ప్రాజెక్టులాగా యిది ఎంతవరకు సక్రమంగా ఎంత వరకు మరి ముందుకంటే అభివృద్ధిని సాధించగలుగుతామని తెలుస్తున్నది. కాబట్టి వారు కనీసం ఆ విషయమైనా గమనించాలని చెప్పి నేను కోరుతున్నాను. మైనింగ్ కార్పొరేషన్ పెట్టుకున్నారు. అది చాలా మంచిదే. ఇతే యీ మైనింగ్ కార్పొరేషన్ ఎక్స్ప్లోరేటరీ ఏక్స్ విటీస్ అంతాకూడా రాష్ట్రం మొత్తంమీద చేస్తే మంచిదని చెప్పేసి నేను అంటున్నాను. ఒక జిల్లా తర్వాత ఒక జిల్లా చేసినా జిల్లాపర్వాలేదు. అన్ని లలో కూడాను అంతా ఎక్స్ప్లోరేషన్ కనుక చేసినట్లయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తం మీద యింతవరకు ఏ ఖనిజాలను అభివృద్ధి చేయటానికి వీలులేకుండా పోయిందో వానిన్నిదీని కూడా అభివృద్ధి చేసేదానికి వీలున్నది. ముఖ్యంగా రాయలసీమలో యీ విషయమై ప్రయత్నం చేయాలని చెప్పి నేను కోరుతున్నాను. చిత్తూరు జిల్లాలో నాకు

తెలిసినంతవరకు కాళహస్తిలో, పుత్తూరు తాలూకాలో యీ ఇనుపరాయి ఉన్నదని చెప్పి తెలుస్తున్నది. పుత్తూరు తాలూకాలో బలవపురాయి విస్తారంగా వున్నది. వాటన్నింటిని మనం టేప్ చేయలేదు. అలాగే కుప్పం దగ్గర కోలారు గనులకు దగ్గరగా మరి కుప్పంలో బంగారం కూడా దొరుకుతుందని చెప్పి చాలా చోట్ల చెవుతున్నారు. దానిని గురించి ఇంతవరకు మనం ప్రయత్నమే చేయలేదు. అలాగ అంతా కనుక ఎక్స్‌ప్లోర్ కనుక చేసేటట్లయితే ఎక్కడయితే మంచి గనులు ఉన్నాయని చెప్పి తెలుస్తూ వున్నదో అక్కడ తప్పనిసరిగా కనుక ఎక్స్‌ప్లోర్ చేసేటట్లయితే వాటిని అభివృద్ధిని చేసేదానికి వీలుంటుంది కాబట్టి అలాగ ఎక్స్‌ప్లోర్ చేయాలని చెప్పి నేను కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా యీ కరువు ప్రాంతాలు గురించి ఇంతకుముందు కూడా నేను చెప్పినాను. ఎందువల్ల యీ కరువు ప్రాంతాలను నేను మెన్స్ చేస్తున్నాను అంటే దేశంలో యీ కరువు ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి వాళ్ళకి వేరే ఆక్యుపేషన్ కనుక మీరు క్రియేట్ చేయకపోతే సాధ్యం కాదు. అందువల్ల నాల్గవ పంచ వర్ష ప్రణాళిక మరి తయారు చేసేటప్పుడు యీ కరువు ప్రాంతాలలో ఏవిధంగానైతే ఏవిధంగా ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ చేసేటట్లయితే ఈ పార్షియల్ అనెంప్లాయిమెంట్ వచ్చినప్పుడు సీజనల్ అనెంప్లాయిమెంట్ వచ్చినప్పుడు ఎప్పుడయినా సరే ఈ కరువు కాటకాలు వచ్చి అప్పుడు కనుక పూర్తిగా ఒకటి, రెండు సంవత్సరాలు నెంప్లాయిమెంట్ వచ్చినా సరే ఆ రైతాంగం కూలి జనం అంతాకూడా బ్రతకడానికి వీలుంటుంది కాబట్టి ప్రత్యేకంగా ఆ ప్రాంతములకు బేక్ వర్డ్ ఏరియాస్ గా వుండే వాటికి, ఫామిన్ ఏరియాస్ గా ఉండేటటువంటి వాటిలో ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంటు కోసం ప్రత్యేకమైన ప్రణాళిక రూపొందించి మరి పెద్ద మొత్తం ప్రణాళికలోకూడాను దానికి ప్రాధాన్యత యివ్వాలని చెప్పి నేను కోరుతున్నాను.

Industrial Estates విస్తారంగా వెడుతున్నారు. అది మంచిదే. అది ఒక అభివృద్ధిదాయకమైన విషయమే కాని, Industrial Estates పెట్టినప్పుడు, ఎఫ్ డెవలప్ మెంట్ వాటిని కాడుగకు తీసుకొంటున్నారో ఏ యే వస్తువులను అయితే ఉత్పత్తిచేయాలని చేస్తున్నారో, ఆ విషయంలో ఒకసందేహం వస్తున్నది. అక్కడ కూడ నేను చూచినచోట్ల ఈ controlled commodities కోసం, Industrial Estates ను ఉపయోగింపుకొని వాటిని అంత ఎక్కువ ధరలకు ప్రత్యేకంగా అమ్ముకొంటున్నారు అనే అపవాదు ఒకటి ఉన్నది. అదిచాలామట్టుకు నిజంగా ఉన్నది. కనుక దీనికి ప్రత్యేకంగా ఒక ఆఫీసరునువేసి ఇది enquiry చేయిస్తే మంచిది. సనత్ నగర్ విషయంలో మంత్రిగారు ఒక ప్రశ్నకు సమాధానము ఇస్తూ చెప్పినారు. అసలు ఈ విధంగా జరగడంలేదు, ఇది తప్పుఅని, As a matter of policy, ఆ విధంగా చెప్పితేనాకు అభ్యంతరంలేదుగాని, మంత్రిగారు దీనినంత

చూడాలి, opposition నాకు చెప్పుతున్నాను. దీనికేదో సమాధానం ఇస్తాము అనేది కాకుండా, నిజమైనటువంటి పరిస్థితులను గమనించవలసి అవసరం ఉన్నది. ఈ Industrial Estate ద్వారా ఏదో black marketeers ను అభివృద్ధిచేసేదానికో, వారికి దోహదం ఇప్పించేదానికో కాకుండా విజంగా Industries ను అభివృద్ధి పరచడానికి చూడాలని వారితో మనవిచేస్తున్నాను, ఇక ఖాదీ బోర్డు ఉన్నది. అసలు ఈ Industries Department ఒక policy ని అనుసరిస్తేమంచిది. కోటాను కోట్లుగా కొన్ని guarantees ప్రభుత్వంతో ఉన్నాయి. దానితోసాటు, కొన్ని Industries కొన్ని లక్షలు, కోట్లు రూపాయలు అప్పులు ఇస్తున్నారు దాని లోటుగా, మరి వాటిని వసూలుచేయడంలో కూడా జాప్యం చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా అప్పులు ఇవ్వడంలోను, వాటిని collect చేయడంలోను ఒక policy ఉంటే మంచిది. అప్పులు ఇచ్చేటప్పుడు, అసలు security ఉన్నదా లేదా అనేది చూడ కోవాలి. అసలు opposition సభ్యులే కాకుండా, కాంగ్రెస్ సభ్యులు ఒకరినొకరు దీన్నిగురించి mention చేశారు. సాధారణంగా ఎప్పుడైనా సరే, ప్రభుత్వము అప్పులు ఇచ్చేటప్పుడు, తిరిగి అది వస్తుందా లేదా అనేది చూడాలి ఈ పెంకులు factory, ఇలాంటి factories కు అంతాకూడా అప్పులు ఇచ్చారు. ఇంతకుముందు ఒక పక్షమే కాకుండా వచ్చింది. దానిమీద time లేకుండా supplementaries లేదు దానికి వీలులేకపోయింది. కాని, ఆ supplementaries గనుక పేసి ఉన్నట్లయితే దానివిషయం బోధపడి ఉండేది. Security అనేది లేకుండా, వేలకొలది. లక్షల కొలది ఈ factories మీద ఇచ్చేస్తే మళ్ళీ దానిని వెనుకకు తీసుకోదానికి వీలులేకుండా ఉన్నది. నేనుఒక example చెప్పుతున్నాను. మానియోజక్ వర్గములో వలచెనువు అనే గ్రామములో ఒకసామాన్యమైన రైతుకు 500 రూపాయలు అప్పు ఇచ్చినారు. Agriculture Department వాళ్లు manures కోసం. అది ప్రభుత్వము ఏదేళ్లు అడగనేలేదు. అప్పుడు అతను ఇంతవరకు ఒక instalment కూడా అడగలేదే అని చెప్పి, ఆ ఆఫీసుకు పోయి ఏమయ్యా నేను ఏమైనా డబ్బు కట్టవలెనా అని అడిగితే నీ కాగితమేలేదే అన్నారు. మళ్ళీ ఏమి జరిగిందో గాని ఆ కాగితం దొరికిం దేమో తటాకం సంవత్సరం ఏమి చేసినారంటే రెండేళ్ళు ఆయనపోయి అడిగినా కూడా లేదని చెప్పినవాళ్ళు. ఇప్పుడు తటాకం మాకు డబ్బు ఇవ్వాలి అని ఆ Revenue Inspector గోల చేసినారు. అప్పుడు ఆయన ఏమయ్యా నేను అడి గితే, మాకు మీ ఈ కాగితమే కన్నడలేదని చెప్పారే, ఇప్పుడు 7 ఏళ్ళ తరువాత వచ్చి అడుగుతున్నారు నేను ఎట్లా ఇచ్చేది, నాకు కొంత time కావాలంటే, అసలు time ఇవ్వడానికి వీలు లేదని జప్తుచేశారు. చెరుకు కోస్తున్నటువంటిచోట డబ్బు ఇవ్వ వలసిఉంటే అది ఏడు ఏళ్ళ మరచిపోయినా, మరల ఎప్పుడో కలలో మేల్కొన్న

ట్లుగా తటాకన మేల్కొని మాకు డబ్బు ఇవ్వాలని చెప్పి తక్షణమే జప్తులు చేయాలని, ఆ విధంగా అయితే కోటానుకోట్లు రూపాయలు వసూలు చేయవలసినచోట శాశ్వతం ఎందుకు చేయాలని.

తరువాత ఖాదీబోర్డు autonomous unit గా ఊరేగుతూ ఉన్నది. అందువల్ల దానిమీద control ఉన్నదా లేదా ఈ సభకు అని ఒక పెద్ద charge కూడా ఉన్నది. అసలు దేశంలో తప్పనిసరిగా ఇది లేకుండా పోలేదు. కాని ఈ ఖాదీబోర్డువారు ఏ విధంగా industries ను start చేస్తున్నారు అనేది చూచినట్లయితే ఇదంతా ఒక జమీందారీలో ఎలాగుఅయితే పంపకాలు అందరికి జరుపుకొన్నారో పూర్వము జమీందారుల్లోగాని, నవాబు సంస్థానంలోగాని ఎలాగైతే పంపకాలు జరిగినాయో, ఆ విధంగానే జరుగుతున్నాయని ఇవ్వన్నీ political distribution చేస్తున్నారు. నాకు తెలుసు చిత్తూరు ఉప ఎన్నికలలో సొసైటీలు ఇస్తామని హామీ యివ్వబడినాయి. సొసైటీ అనే పేరట ఇచ్చారుగాని అక్కడ ఆ తరువాత ఆ సొసైటీలులేవు ఏమీలేవు. డబ్బు ఇవ్వడం చెప్పితే, ఎవరికో ఒకరికి ఇచ్చారు. ఇవ్వకూడదని నేను అనను సొసైటీ ఇచ్చినతరువాత అక్కడ పని జరుగుతుందా లేదా అనేది చూడాలని నేను మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. 21 లక్షల రూపాయలు మీరు ఇంకా వసూలు చేయవలసి ఉన్నది. Subsidies ఇవ్వవద్దు ఖాదీబోర్డు వారికి మీరు recommend చేయకుంటే subsidies ఇస్తున్నారుగాని వారందరూ కూడా అప్పులు అడుగుతున్నారు మిమ్ములను. Loans subsidies కూడా తీసుకొని subsidies ఏమో తినేస్తున్నారు Jaggerly Societies అని పెట్టారు. అవి పెట్టితే వారిని వ్యాపారం చేయమని చెప్పారా? లెక్కలు వ్రాసేస్తాను. ఇంత డెల్టా తీసినాము, ఇంత డెల్టాము అమ్మినాము, ఇంత నష్టము వచ్చింది 8 వేలు నష్టము వచ్చింది, 10 వేలు నష్టము వచ్చింది, మాకు ఇవి తీసివేయమని, ఏమిటి ఇది? Security ఏమైనా తీసుకున్నారా? వీరు సొసైటీలో చేరినారని ఏదో కుటుంబం వారు, 10, 12 మంది చేరి ఒక సొసైటీ పెట్టి ఈ విధంగా వేలకొలది రూపాయలు తీసుకొనేదానికి ఎందుకు scope కలుగుతున్నది? కనుక subsidies తీసివేసి village Industries కు, అవి ఏవైనాసరే, వాటిని మీరు అప్పు ఇచ్చినట్లయితే, దానికి సక్రమమైనవాళ్ళు వస్తారు. మరి ఈ గానుగవాళ్ళు అభివృద్ధి చెందాలంటే దాని కొరకు అందరుకూడా గానుగవాళ్ళు అయిపోతారు. అదేవిధంగా కుమ్మరివాళ్ళు సొసైటీలు పెట్టినా ఇటుకవాళ్ళు అయిపోతారు. ఈ విధంగా ఏ సొసైటీలు పెట్టినా, ఇతర కులాలవాళ్ళు వాటిని అక్రమించుకొని అసలు village industries నిమిత్తమే లేకుండాచేసిపారేస్తున్నారు. ఎందువల్ల ఈలాగు జరుగుతున్నది? ఈ village industries పెట్టినప్పుడు ఆ వృత్తితో సంబంధం లేనివాళ్ళకు ఎందుకు అప్పులు

ఇస్తున్నారు, దీనినంతా మంత్రిగారు విచారణ చేయించడమే కాకుండా ఆదాయ
ఇచ్చిన తరువాత, సంవత్సరం లోపల వాళ్ళు ఆ పని చేయకపోతే, summary
recovery పెట్టి Revenue Recovery Act క్రింద ఆ డబ్బు వసూలు చేసే
టట్లు subsidies ఇవ్వకుండా చేసినట్లయితే, భాదీబోర్డు సరిగా పడుస్తుందని ఆ
విధంగా మంత్రిగారు చర్యతీసుకోవలెనని సునవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, మన Industries
Department లో చాలా గొప్ప industries జరుగుచున్నాయి. వాటియ పరిశ్ర
మలు విఫలము. ఉద్యోగాలు ఎంచుకోవడం అక్కడి ఉన్నటువంటి పరిశ్రమలు ఎవ
రెవరు తీసుకొంటే బాగుంటుందని దానికి మంత్రిగారి ముద్ర ఎలా చేయబడుచున్నా
అనేది ఒకటితప్ప, industrial policy అంటే ఏమిటి ఎవరికీ తెలియదు. దానికి
ఒక ఉదాహరణ చెప్పతున్నాను. Andhra Paper Mill ను అమ్మివేస్తామని
అంటున్నారు. ఎందుకు అమ్మివేస్తున్నారు అంటే Joint Stock Company
పెట్టదామని. ఈ విషయంలో రెండు వై విధ్యమైనటువంటి reports చూపిస్తాను.
ఒకటి Third Five year plan Annual plan 1964-65 part II. రెండవది
మూడు రోజులక్రిందట మన సభాపేదికమీద ఒక statement ఇచ్చారు. దాంట్లో
ఏమిచెప్పారంటే "He has made a suggestion that the mill may be
turned into a joint stock company and may be helped by the
Government through conversion of Government expenditure into
equity shares." తరువాత ఏమి చేస్తారయ్యా అంటే, అమ్మివేసి, ఇతరులకు
ఇస్తుంది. ఇచ్చిన తరువాత మళ్ళీ కావాలంటే గవర్నమెంటు "If they wish to
regain the control of the paper mills after a further date, say,
about 15 Years hence by acquiring such additional shares as
might be necessary to make it a Government company."
ఇప్పుడు మొత్తము shares మనవి. ఇప్పుడు అమ్మివేసి మళ్ళీ కావాలంటే, 15 సం
వత్సరాలకు మళ్ళీ తీసుకొంటారట. దేనికి ఇస్తున్నారయ్యా ఇదంతా అంటే. అది
దాంట్లోనే ఉంచుతారు అని చెప్పారు. మొన్న ఏమి చెప్పారు అంటే, reappraisal
రాకముందు "There is a proposal under consideration of the Govern-
ment for converting this project into a company. If this
materialises the amount provided for it in the plan will be utilized
for the establishment of co-operative spinning mills, co-operative
sugar factories, etc. for which there is no adequate provision in the
plan." మీరు ఈ plan వేసుకొన్నప్పుడు ఏమైంది? మళ్ళీ ఈరేళ్ళ ఏమైంది? ఒక వద్దతి
అంటూ లేదా? అది ఎట్లా అమ్ముతాము అనే ఇబ్బందైన తప్పితే మరేమిలేదు, ఇప్పుడు

జాహి మీల్ను అమ్మినారు. క్రిందట తడవ ఒక report ఇచ్చినారు. దాంట్లో అన్ని కంపెనీలు లాభాలతోటి సడుస్తున్నాయని అన్నారు. అప్పటినుంచి ఒక research చేస్తున్నది. ఏమీ research అంటే, అన్ని industries నష్టముతో నడుస్తున్నాయని చెప్పడానికి research కనుక ఇట్లాంటి reports చూచినట్లయితే, ఒకవేళ ఎవరైనా పొరపాటు పడతారేమో. Profits అగుపడిన, అవి less profits గాని original profits కాదు. కాని ఇవన్నీ co-operatives కు పోవాలని ఒక ఆలోచన. కాళోజీ నారాయణ రావుగారి పేరు విని ఉంటారు. ఆయన ఒక కవి. ఆయన ఒకటి చెప్పారు. సంస్థానాధీశులు పోయినారు. సంస్థాధీశులు పుట్టారు. వారి బదులు ఎవరు వచ్చారు అంటే, ఒక సంస్థకు అధికారము ఇచ్చివేసి వారు సర్వం కానేటటు వంటి మనుష్యులను తయారు చేశామని చెప్పారు. అదే పద్ధతి తోటి ఇప్పుడు Neta Co-operative Society, Guntur, Chirala Co-operative Society. ఈ Textile Societies పెట్టారు. ఆ తరువాత రోజే Sugar Factory పెట్టారు. దాంట్లో నష్టం వచ్చిందని చెప్పుతున్నారు. దానికి డబ్బు ఇవ్వాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఎందుకంటే, ఈ గవర్నమెంటు డబ్బు individuals కు పంచి పెట్టడము ఎట్లాగు అనే ఆలోచన తప్పితే అసలు పరిశ్రమ ఏమీ పెడదాము అనే ఆలోచన లేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇంతవరకు industries మీద invest చేసిన మొత్తం 1223 కోట్లు. అందులో ఆంధ్ర దేశం 10 వ వరుసలో ఉన్నది. మొదట ఘర్షప్రదేశ్, బరిస్సా, పశ్చిమబెంగాల్, బీహార్, మద్రాసు, మైసూరు, పంజాబ్, మహారాష్ట్ర, అస్సాం, ఆంధ్రప్రదేశ్, మన తరువాత మిగిలినవారు ఢిల్లీ టాను. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి industries తీసుకొనుటకు చేతకావటం లేదు; మనకు ఇప్పుడు ఉన్నవాటిని నిర్వహించలేకుండా ఉన్నాము. ఇక్కడ ఇండస్ట్రిస్లో రెండు ప్రధానమైన డిపార్టుమెంటులు ఉన్నవి - కంట్రోలు కమోడిటీస్ సప్లయ చేయడం; Weights and Measures కు ఒక కంట్రోలు ఆఫీసు ఉన్నది; ఆ ఆఫీసు చూసే అది ఒక చిన్న జమీందారీ సంస్థ. అక్కడ ఉండే కార్పు ఆఫీసర్లు పిల్లలు బడికి పోవటానికే దానికి వాడుకుంటారు. ఆ క్రింద ఉన్న గదులకు తెక్కలేదు, అద్దాలు లేవు. వారు తీసుకొని వాడుకో వచ్చును. అక్కడ ఎంత అటానమీ ఉన్నదంటే, అంత అటానమీ ప్రజలకు ఉంటే గాంధీగారు కోరిన గ్రామ స్వరాజ్యం, రామరాజ్యం కాదు, గ్రీన్ రిపబ్లిక్ తాళ వచ్చేది. కాని ఇప్పుడు ఎవరికి వచ్చింది? బురాక్రాట్స్ కు, ఆటోక్రాట్స్ కు వచ్చింది. దీని వల్ల ఇండస్ట్రిస్ లో జరుగుతోంది ఏమిటి? ఈ weights and measures కు అనేక మందికి లైసెన్సులు ఇచ్చారు. staff ఉన్నది. వారేమీ చూడాలిని పనిలేదు. కమోడిటీ కంట్రోల్స్ వ్యవహారం ఏ విధంగా జరుగుతోందో, వాటన్నింటికీ లైసెన్సులు ఇస్తుంటే ఏమవుతోందో గానీ, సభ్యులు చాలా మంది చెప్పారు. మొన్న ఒకచోట, మాళాము, పేర్లు చెబితే ఒక

individual ను గురించి చెప్పినట్లువుతుందనుకుంటే, రోజూ చూస్తుంటే రోజూ ఆ individuals మాత్రమే కనబడుతున్నారు. ఒకరికి 120 టన్నుల స్టయిన్ లెస్ స్టీల్ కి పర్మిట్ ఇచ్చారు, దానికి బొంబాయి నుంచి తెచ్చుకొనుటకు transport చాలా రిష్ట వునుకున్నారేమో ఇందాకా తీసుకురాలేదు. బొంబాయిలోనే అమ్ముకొన్నాడు. ఇంద స్టీయల్ ఎస్టేట్స్ పెట్టారు; ఉన్నవారే ఉంటారు; పెరగనివ్వద్దు; పెరగటానికి వీణలేకుండా చేస్తారు. ఫైనాన్ అనే ఆయన ఒక పుస్తకం వ్రాశాడు. ఆయన public enterprise కు వ్యతిరేకి. అయితే ఒకసారింట మరచిపోకూడదు. ఇంద స్టీల్ I. A. S. వారిని Administrative Officers గా చేస్తున్నారు. వారికి ఏమి తెలుసుకుంటే - మెషిన్లను నడిపించుటచేతకాదు; మనుషులను నడిపించుటచేయొచ్చు. అందువల్ల జవాన్లను "నీవు పోలా" అంటే పోకపోతే డిస్మిస్ చేస్తారుగాని ఇంజన్ నడవకపోతే దానిని ఎలా డిస్మిస్ చేస్తారు? అందువల్ల వర్కర్లను డిస్మిస్ చేస్తున్నారు. ఇందస్టీస్ fail అవుతున్నాయి. అందువల్ల ఏమాత్రం కూడ విజ్ఞానం (జ్ఞానం) లేనివారిని అక్కడ ఎందుకు పెట్టారు? అని అడిగారు. దానిలో ఒక రియాలిటీ లేకపోలేదు. మన ప్రభుత్వ ఇందస్టీస్ డిపార్టుమెంటులో ఎంతమంది సెక్రటరీస్ ఉన్నారు. రోజుకు ఒక సెక్రటరీ మారుతున్నాడు. రంగులరాట్నములో బొమ్మతిరిగి వట్టు తిరిగిపోతుంటాడు. డైరెక్టరుఉన్నాడు; డైరెక్టరుకు డైరెక్టు అధికారంలేదు సైక్లాడులాగేవారు ఉంటారు - మీరేమిచేయకూడదు అంటారు; ఇక ఏమిచేస్తాడు ఆయన? ఏమైనాచేస్తే మంత్రిగారు వస్తారు. ఆయనపైన చీఫ్మినిస్టరు. అందువల్ల మొత్తంమీద చూస్తే ఏ ఒక్క ఇందస్టీస్ అయినా జయప్రదంగా సాగుతోందా? సాగక పోతుంటానికి కారణం ఏమిటి? వనిచేయటానికి అనుభవం ఉన్నవారు లేరుగనుక నేషనల్ జేషన్ తీసేస్తామంటారు. నేషనల్ జేషన్ తీసేసి ఏమిచేస్తారు. మళ్ళీ 15 ఏళ్లపర్వరముల తరువాత తీసుకుంటారట. అంద్ర పేపరుమిల్స్ ఇప్పుడు ఇచ్చేస్తారట. మళ్ళీ పంపర్వరాల తర్వాత తీసేస్తారట. అంటే అప్పుడు మళ్ళీ ధరలు పెరిగితే సర్వీస్ తీసుకొని, వారికి డబ్బుఇస్తారు. ఇప్పుడున్నదానికి build up చేయటం చేతకావడంలేదు. ఇందస్టీస్ను ప్రభుత్వం అనమర్చతతో వదులుతుందని చెప్పక తప్పదు. మంత్రిగారిని సానుభూతితో చూడవలసివచ్చేది. ఆయనపోయి అడిగితే నేనేమిచేయలేదు. చివేయలేదు. అంత helpless condition లో ఆ Ministry ఉన్నది; అయితే ఇంజనీర్ల చేసే వర్క్లను ఒకటన్నది. ఆ అధినులోనుంచి కాగితాలు ఎల్లాపోతాయో తెలుసుకుంటామని ఆయన ఉన్నాడు. ఆయనకు తెలియకుండా వదులుదామని ఇందస్టీస్ అడిగి ఉన్నది. అలాంటివిల్ని విషయం చూస్తే ఆ పేర్లు బజారులో అమ్ముటానికి ప్రయత్నించేస్తున్నారు. ఆ డబ్బుపెట్టి ఇందస్టీస్ పెట్టాకామంటున్నారు. కాదు ఈ డబ్బుదానికే ఉప్పుకామంటున్నారు. ఈ రీతంగా ఏ

పాలసీ అవలంబిస్తున్నారు ? ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క అధికారం ఇచ్చి అడ్మినిస్ట్రేషన్ reorganise చేసే ఆలోచన ఉన్నదన్నారు. Regional areas గా చేసి Regional Director పెట్టితే బాగుంటుందని అన్నారు. ఇది చూస్తే ఆచ్చం తుగ్గక్ రాజ్యం జ్ఞాపకం వస్తుంది - దేవగిరి నుంచి ఢిల్లీ, ఢిల్లీ నుంచి దేవగిరి. పంచాయితీ రాజ్యంతో ప్రారంభించారు. దేవగిరిలో ప్రయాణం, మొట్టమొదట ఢిల్లీలో ప్రారంభించారు. అడ్మినిస్ట్రేషన్ సెక్రెటేరియట్ లో ఉండాలని. కాదు, డై రెక్టరేటు ఉండాలన్నారు. లాభం లేదు, మళ్ళీ ఢిల్లీకి పోదామన్నార. అది fail అయినది అన్నారు కో ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు వచ్చేటప్పటికి ఏమి చేశారు ? రీజియల్ ఎఫైర్ అన్నారు అది ఎట్లావున్నది ? అంటే తేలలేదు అన్నారు. అంటే ఎవరికి ఏమీ సంబంధం లేకుండా ఉన్నది. ఒక కాగితం 4 సంవత్సరాల క్రితం కో ఆపరేటివ్ రిజిస్ట్రారు ఆఫీసుకు వెళ్ళింది. రిజిస్ట్రారు (కరియప్ప) ను అడిగితే ఆ కాగితం ఎక్కడ ఉన్నదో తెలియదు అన్నారు. ఏదో పని ఉండి వెళ్ళినప్పుడు ఆ కాగితం ఎక్కడ ఉన్నదని రీజియన్ ల్ డై రెక్టరును అడిగారు. వారు మావద్ద లేదన్నారు. చివరకు ఎక్కడా దొరకకపోతే మళ్ళీ ఇంకొక కాగితం ఇవ్వడం అన్నారు, ఈ విధంగా నడుస్తుంది. ఒక clear conception లేదు, industries మీద interest లేదు; Nationalisation policy అమలు జరపడానికి ఆస్పిరిట్ ఉన్నదంటున్నారా, లేక Nationalisation fail అయిందని చెప్పటానికి అది sabotage చేయడానికి మొత్తం ఈ మెషిన్ వాడుతున్నారా ? ఏ ఇండస్ట్రీని నడిపినప్పటికీ పోయినదని చెప్పితే ఎందుకు ఈ ప్రభుత్వం ? డెమాక్రట్ సోషలిజమ్ మీద రిజిస్ట్రేషన్ ప్యాన్ చేశారు. నేషనలైజేషన్ కావాలన్నారు, ముందు రైస్ మిల్సు నేషనలైజ్ చేయాలన్నారు, కాని ఇక్కడ చూస్తే ఉన్నవన్నిటిని డీ నేషనలైజేషన్ చేస్తున్నారు. డెమాక్రసీని డీ-డెమాక్రసీ : నేషనలైజేషన్ చూస్తే డీ-నేషనలైజేషన్. మరి మనం ఎక్కడికి వెళ్తున్నాం ? ఇక్కడ పరిశ్రమలు నడవవు. ఎవరైనా న్యూపార్ స్టులు తైదరాబాదులో ఖాళీ ఏరియాస్ ఉన్నవని, వాతావరణం బాగున్నదని వస్తే. వారు ప్రభుత్వ ఆఫీసులకు పోతే వెంటనే అక్కడ నుంచి సరాసరి ఢిల్లీకి గాని, మద్రాసుకు గాని వెళ్తున్నారు. ఎందువల్ల మన రాష్ట్రానికి వచ్చే ఇండస్ట్రీస్ అవతలిట పోతున్నాయి ? పింథట్ డ్రగ్స్ ఫ్యాక్టరీ వచ్చిందని సంతోషమా ? దానితో సంతృప్తి పడితే దమ్మిడికి కొరగాము. హెవీ ఎలక్ట్రికల్స్ వచ్చిందని సంతోషమా ? అది కత్తిరించిన హెవీ ఎలక్ట్రికల్స్ వచ్చింది. Marine Engines తయారు చేసేది వచ్చింది అనుకుందామా ? విశాఖ పట్టణం వరకు వచ్చింది అన్నారు, ఆ సముద్రంలో కొట్టుకుపోయి అక్కడ నుంచి వెళ్ళిపోయింది. అటమెటిక్ ఎన్జిన్స్ వస్తుందని చెబుతున్నారు. అడిగితే అది ఆలోచనలో ఉన్నదని అంటున్నారు. చివరకు మహా

ఇల్లెక్ట్రసిటీ దగ్గరకు తీసుకుపోయారు. మనవద్ద తగినంత electricity లేదు; దాన్ని లేదు, పవర్ వాడుకొన్న వాడివద్ద ఉన్నవసూలు చేయటానికి చేతరావటంలేదు. స్కూలులో పిల్లలకు టెక్నికల్ కోర్సెస్ చెబుతున్నారంటున్నారు. కాని ఇండస్ట్రీస్ నుంచి చదువుకున్నవారికి ఉద్యోగంలేదు ఏ స్కూలు ఫైనల్ వారికో, టెక్నికల్ విద్యలేనివారికి ఇస్తున్నారు. కనుక private enterprise ను ప్రోత్సహిస్తారా? లేక ప్రభుత్వమే నిలబడి చేస్తుందా? టెక్నికల్ కోర్సెస్ చదివి వచ్చినవారికి కావలసిన opportunities ఇచ్చి నడుపుతారో ఇవేమీలేవు. ఖాదీబోర్డులో 11 కోట్లు రు.లు ఖర్చు చేశామంటున్నారు. నేను ఖాదీకి అభిమానిని, ఖాదీ బోర్డు ఉండాలనే వాడిని. 1920-1930 ఆ ప్రాంతాల్లో మేమే గ్రామ పరిశ్రమల సంఘం ఖద్దరు సంఘము నడిపాము. ఆ రోజున ఓవర్ ప్యాడ్ చార్జెస్ 5 పర్సెంట్, పది పర్సెంట్ కన్నా వచ్చేదికాదు. ఇప్పుడు ఓవర్ ప్యాడ్ చార్జెస్ 45 పర్సెంట్ నుండి 75 పర్సెంట్ వరకు ఉంది. ఉత్పత్తి ఉండి, ఖర్చు చేస్తే పరవాలేదు. కాని ఉత్పత్తి అక్కరలేదు; ఉన్న డబ్బు ఎవరికివారికి పంచిపెట్టేస్తే చాలు అనుకొంటే లాభంలేదు. దీనికి అధికారులు వెళ్ళి అడిగినచోట్లు ఉన్నవి. ఇక్కడ బాగాలేదని చెప్పిన చోట్లు ఉన్నవి. వారికన్నా అధికార్లు పెద్దవారు ఉన్నారు. అబ్బాయి - ఇది మోట్లాడవద్దు - అన్నారు. పదరి వేస్తున్నాము. ఇచ్చిన డబ్బు వసూలు చేసే స్థితిలో ప్రభుత్వం లేదు. అది సరైన పద్ధతిలో సరిగా నడపరాదా అంటే, అది అటానమస్ బాడీ అంటారు. ఈ ఖాదీ బోర్డు ఆర్ ఇండియా ఖాదీ బోర్డు పోట్లాడుకొంటున్నవి. వస్తుతః పనిచేసేవాడికి అన్ని ప్రతిబంధకాలే. ఎవరైతే పని చేయరో వారిని అడిగేవాడు లేదు. అందువల్ల యీ ఇండస్ట్రీ కావలసినంత అభివృద్ధి కాలేదు. అభివృద్ధి కావలసిన అవసరము ఉన్నది. ఫీజీయం ఇండస్ట్రీలో ఎస్టేట్స్ అని ఒకటి పుట్టిందారు. అయితే ఈ ఎస్టేట్స్ కు కావలసిన సదుపాయాలు, సహాయం చేయటంలేదు. వాటర్ కావాలంటే వాటర్ లేదు. నేను గుంటూరు వచ్చాను; వాటర్ ఇప్పించాను; అని ఒక్కవకనయ్యగారు చెబుతారు. ఎన్నాళ్ళ కిప్పించారంటే? అది ఎన్నాడు ప్రారంభించాడు? ఎంత డెవలప్ అయింది? ఈలోగా కావలసిన డెవలప్ మెంట్ అంతా ఏమయిందని అడుగుతున్నాను. మనకు ఇప్పటికి ఇండస్ట్రీస్ వడిపోవటానికి ప్రభుత్వం పూర్తిగా ప్రయత్నం చేస్తున్నది. అయితే నేను ఏదోకేసే వేరం చేయటానికి ఏలులేదు. మనదే పెజంట్ మెండెడ్. ఇండస్ట్రీలో రేతాగించుండి వచ్చిన వారికి ఇండస్ట్రీస్ గురించి ఆలోచించే మొదట ఎక్కడనుండి వస్తుంది? మనకు రాదుకదా అనుకొంటే, ఇండస్ట్రీస్ సెక్రటరీ ఖాదీకి వెళ్ళడం లేదు. ఎందుకంటే ఖాదీకి వస్తున్నామో తెలుసుకోవాలి. ఇదైతే చేస్తే, మనకు

ఇష్టంలేని వారిని తీసివేస్తాము. ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్, మైనింగ్ కార్పొరేషన్, స్కాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్, హేండ్ క్రాఫ్ట్స్ కార్పొరేషన్ - ఈ కార్పొరేషన్స్ అన్నీ వచ్చాయి. హేండ్ క్రాఫ్ట్స్ కార్పొరేషన్ లో ఏమి జరుగుతున్నదో ఎవరికీ తెలియదు. మైనింగ్ కార్పొరేషన్ వీరు పెట్టటం దేనికి? అది కాంట్రాక్టుకు ఇవ్వటం దేనికి? కాంట్రాక్టుకు ఇచ్చేదానికి - గవర్నమెంటే ఇవ్వరాదా? అది అటానమస్ టాడీ గనుక, అది పంచిపెట్టే డబ్బు గురించి మనం ఆడగటానికి వీల్లేకుండా ఉంది. కాని వారు డబ్బు ఎక్కడనుండి ఖర్చు పెడుతున్నారు? గవర్నమెంటు బొక్కనం - ఎక్స్ చెక్ డ్రా నుండి టాక్సెస్ ద్వారా వసూలుచేసిన డబ్బునుండి ఖర్చు పెడుతున్నారు. దానిమీద అధికారం ఎవరికీ లేదని చెబుతున్నారు. అధికారం లేదని ఉరుకుంటామా అంటే అదీ లేదు. వాటిని రద్దుచేసే అధికారం ఉంది. ప్రెసిడెంట్ ను తొలగించే అధికారం ఉంది. వీరు ప్రెసిడెంట్ గా పెట్టినవారికి ఇండస్ట్రియల్ గురించి తెలుసునా? పాపం, వారికి ఏదీ తెలియదు. వారిని మనం అంటే లాభంలేదు. వారిని గురించి సానుభూతి పడాలి. ఈ కార్పొరేషన్స్ అన్నింటి ప్రెసిడెంట్స్ కు ఇండస్ట్రియల్ గురించి తెలియదు. అందులో వచ్చే ఐ. ఎ. ఎస్. వారికి అసలు తెలియదు. అయితే వాటినుండి కొందరు డబ్బు తీసుకొంటున్నారు గనుక, కొన్ని ఇండస్ట్రియల్ ఉన్నవని వారు అనుకొంటున్నారు. మన రాష్ట్రంలో భవిష్యత్ లో ఇండస్ట్రియల్ అభివృద్ధిచెందే పరిస్థితి ఉన్నదా? ఇప్పుడు ఉన్న ఇండస్ట్రియల్ లో ఎందువల్ల నష్టం వస్తున్నదో విచారించారా? మనకు ఏదైనా ప్రాప్రెక్టివ్ ప్లాను ఉందా? లోకనాథంగారిని మళ్ళీ వేస్తామన్నారు. వారిని మాత్రం వేయవద్దని చెబుతున్నాను. లోకనాథంగారిని ఎంక్వయరీ చేయమని అడగబోతున్నామని నిన్న చెప్పారు. లోకనాథంగారు యాంటీ నేషనలైజేషన్ మనిషి. నేషనలైజ్ ఇండస్ట్రియల్ అన్నీ పాడై పోయాయని వ్యాయటమే అయిన పని. మీరు ఎక్కడైనా చూడండి. వారు ప్రాసెస్ ఎంటర్ ప్రెయిజెస్ అని మూడు పుస్తకాలు ఉన్నవి. ఆమూడు పుస్తకాలలో అతని మనోభావం ఏమిటో తెలిసిపోతుంది. స్టేట్ సెక్టార్ లో ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ కాకుండా; ఇండ్రీవిడ్యువల్స్ నడిపితే ఇండస్ట్రియల్ బాగా నడుస్తాయి; అనిచెప్పే మనిషిని మనం తీసుకువస్తే ప్రయోజనంలేదు. అందువల్లనే మనకు ఇచ్చిన పుస్తకం అంతలావుగా ఉన్నదికాని. అండ్ లో ప్రాప్రెక్టివ్ డెవలప్ మెంట్ గవర్నమెంట్ చేయవలసిన బాధ్యతను నిర్వహించలేక పోయినాడు. ఈ క్రాఫ్ట్స్ మీరు ఎప్పుడెక్కడ ఇస్తున్నారు? ఖాడి ఇండస్ట్రిలో ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ విషయం అట్లా ఉండగా, ప్రొడక్షన్ సైడ్ లో ఒక చిక్కు ఉన్నది. అక్కడ ఉత్పత్తి అయిన సరుకు తయారైన చోటనే ఉంటున్నది. వాటిని ఒక చోట చేర్చి అమ్మడమనేది జరగబోలేదు. అందువల్ల దాని ప్రయోజనం లేకుండాపోతోంది. వాళ్ళు నష్టపడుతున్నారు పరిశ్రమ చేసిన

వాడికి బాధలేకుండా ఉంది. దీనికి కావలసినటువంటిది ఓవర్ హాల్ కేంపెస్ ఆలోచించటం ఉన్నదా? దీనికి కన్సలేటివ్ కమిటీలు వేస్తామన్నారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ లో ప్రతినవ్ జిక్కు గవర్నమెంటు తరపున ఒక కన్సలేటివ్ కమిటీ ఉంది మనకు ఇక్కడ కన్సలేటివ్ కమిటీ ఏదో ఉన్నదన్నారు. వారువచ్చి అడిగింది ఏమిటి? వారువచ్చి ఐదువిమిషాలు రూపుని కన్సల్ట్ చేశాముకదా అని అంటున్నారు. నేవనలై జేషన్ పాలసీకి ప్రభుత్వం ఎందుకు వెనక్కు వెళ్ళాలి? లేకపోతే ఒక ఇబ్బంది ఉన్నదా? ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి పాఠపరిశ్రమలుగాని, హైదరాబాద్ స్టేటులో ఇదివరకు ఉన్నటువంటి పరిశ్రమలుగాని ఇప్పుడు ఉండేటట్లయితే ఇప్పుడున్న గవర్నమెంట్ కు గౌరవంగా ఉండదుకనుక, వాటిన్నింటిని లిక్విడేట్ చేశో, ఇతరులకు అమ్మిపారేశో-తిరిగి కొత్తగా మనపేరున మొత్తము ప్రారంభిద్దామని యీ ప్రభుత్వానికి అభిప్రాయం ఉన్నదా? ఆ ఒక్కమాట చెబితే బాధపడరిపోతుంది. గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీ అక్కడ అమ్మారు. గూడూరులో గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీ ఉంది. మళ్ళీ ఇప్పుడు ఇంకో గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీకి హంగరీతో వీరు మాట్లాడుతున్నారు. ఇది ఏక్కడివ్యవహారము? ఒకటి లిక్విడేట్ చేశాము. మనకు కొనుక్కోటానికి ఏదై కూడ, ఎట్లా వాళ్ళకు పోతుందో అని ఇండస్ట్రీస్ డిపార్ట్ మెంట్ చాలా జాగ్రత్తగా ఆలోచించి, వారికి వెళ్లేంతవరకు వెయిట్ చేస్తూ కూర్చున్నారు. దానిని మనము రేటిఫైచేశాము. ఒక ఇండస్ట్రీ గూడూరులో ఉన్నది అనుకొంటున్నాము. అది పడిపోతున్నదని ఒక వైపున చెబుతున్నాము. మళ్ళీ ఇంకోవైపు హంగరీవారితో మీదగ్గర కొంటాము; రండి. అంటున్నారు. మళ్ళీ ఇంకోదండుగ. ఇవాళ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ లో ఉన్నటువంటి ఎడ్మినిస్ట్రేటర్స్ ఎవరూ ఇండస్ట్రీస్ నడపలేరని తేలిపోయింది. అందువల్ల ఇండస్ట్రీస్ విషయంలో మన రాష్ట్రానికి భవిష్యత్ ఉన్నదా, లేదా, అనేది లక్ష్మీనరసయ్య గారి చేతిలో ఉంది; స్టేటు చేతిలో ఉంది. మంత్రిగారు ఆంధ్రకారంగా వ్యవహరిస్తే ఆంధ్రరాష్ట్ర భవిష్యత్ ఆంధ్రకారం అవుతుంది. మంత్రిగారు ఆంధ్రకారంలో ఉన్నారని నాకు తెలుసు. ఎందుకంటే ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ తో వారికి ఏమీ స్వాతంత్రం లేకుండా ఉంది. అందువల్ల మేజర్ పాలసీలో నేషనలైజేషన్ పాలసీలో వెనక్కు వెళ్ళవద్దు. అక్కడ ఉన్నటువంటి మనుష్యులు చెప్పినంత మాత్రమున మంత్రిగారు సంతృప్తి పడవద్దు. మంత్రిగారు చాలా సంతృప్తిగా ఉన్నారు. అదినాకు సంతోషంగా ఉంది. మనం ఇతర రాష్ట్రాల్లో ఉన్నా చాళాబాగా ఉన్నామని వారు అన్నారు. అయితే కేవలం ఆ సంతృప్తితో మాత్రం ఉంటే ఆంధ్రరాష్ట్ర భవిష్యత్ పోతుంది. ఆ సంతృప్తి మంత్రిలో ఉంటే, ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి ఆంధ్రకార భవిష్యత్ తప్పితే ఇంకోటిలేదు. అందువల్ల సెంట్రల్ లో పోట్లాడి మనకు రావలసిన ఇండస్ట్రీస్ రాబట్టుటానికి శ్రయత్నంచేయాలి. ఏదో కొత్తది - మిగ్ ఫ్యాక్టరీ వస్తుంది అంటున్నారు. . మనకు వస్తాయనుకొన్న.

మేజర్ ఇండస్ట్రియల్ అన్ని ఒక్కొక్కచే మనకు రాకుండాపోతున్నవి. రాయలసీమలో మేఘం రాగానే వర్షం కురుస్తుందనే ఉద్దేశ్యంతో రైతులు పొలాలకు పరుగెత్తుతారు. కాని ఆ మేఘం వెంటనే గాలికూడ వచ్చి, ఆ మేఘాన్ని కొట్టిపారేస్తుంది. ఇక్కడ రైతులకు మిగిలేది ఆగాలి దుమ్ము తప్ప వర్షం ఉండదు. మనకు వచ్చే ఇండస్ట్రియల్ పరిస్థితికూడ అట్లాగే ఉంది. మన మంత్రిగారు ఢిల్లీ వెళ్ళగానే ఏదో ఇండస్ట్రియల్ మనకు వస్తున్నాయని ప్రతికలలో పబ్లిష్ చేస్తారు. అవి వస్తున్నాయని మనమంతా అనుకొంటాము. చివరికి అవి మనకు రాకుండా గాలికి కొట్టుకుపోతాయి. రాలేదండి; అనుకొన్నాముగాని ఫెయిల్ అయిందండి—అని అంటారు. అందువల్ల ఇండస్ట్రియల్ నకు సంబంధించిన ఆప్రత్యేక సంఘంలో నాన్ అఫిషియల్స్ లో ఆబ్జిక్షన్ నుండి కూడ కొందరిని వేస్తేగాని లాభంలేదు. మేము అందులో మెంబర్స్ కావాలనే కోరిక మాకులేదు. మేము స్పష్టంగా చెబుతున్నాము. మాకు ప్రభుత్వం ఇచ్చే డబ్బు అక్కరలేదు. అసలు అక్కడ ఏమి జరుగుతున్నదో తెలుసుకొని బయటకు చెప్పటానికి కూడ వీలేకుండా ఉంది. అది అటానమస్ బాడీ అవటంపట్ల ప్రభుత్వానికి కూడ అక్కడ ఏమి జరుగుతున్నదో తెలుసుకోటానికి వీలేకుండా ఉంది. ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ లో ఒక కాగితం బయటపెడితే అది సీక్రెసీ అవుతుందని—అది బయట పెట్టటానికి వీలులేదు. ఒక్కొక్కరు అఫీసులలో హోల్డ్ చేసుకొని కూర్చున్నారు. ఈ బురాకాగ్రీసీ అంతంకావాలి. డెమాకగ్రీసీ డెవలప్ కావాలంటే, నేషనల్ జేషన్ విజయవంతం కావాలంటే, ఇండస్ట్రియల్ మినిస్టర్ గారు కాస్త ఇండస్ట్రియల్ గా వ్యవహారం చేయవలసిన అవసరం ఉన్నదని చెబుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు ; అధ్యక్ష, గత రెండురోజులనుండి దీనిపై చర్చ జరుగుతున్నది. అటుపక్షంనుండి మాట్లాడిన వారందరియొక్క అభిప్రాయం ఒకటిగానే కనబడుతున్నది. The only conclusion is that the industrial policy of the State Govt. is completely a failure for which the Government and particularly the Minister is responsible. అనే అభిప్రాయానికి తప్పనిసరిగా రావలసి వస్తుంది. ఇండస్ట్రియల్ జరుగుతున్న అవకతవకలను కట్ మోషన్స్ ద్వారా గౌ. సభ్యులు ప్రభుత్వానికి తెలియపర్చటం జరిగింది. ప్రతి ఇండస్ట్రియల్ ఎన్నో అవకతవకల జరుగుతున్నట్లు, అక్కడ కాంతియుత పరిస్థితి లేవట్లు గౌ. సభ్యులు ఇచ్చిన కట్ మోషన్స్ బట్టి, మంత్రిగారు ఇచ్చిన రిపోర్టుబట్టికూడ మనకు కనబడుతున్నది. గవర్నమెంట్, కాంగ్రెస్ పార్టీ తానుచేసిన పాలసీలకే ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వ రంగంలోని అన్ని ఇండస్ట్రియల్ వెనక్కుపోతున్నట్లు స్పష్టంగా అగుపడుతున్నది. ఆంధ్ర షేపర్

మిల్స్ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకొన్న పాలసీ సరైంది కాదని అందరూ ఏకాభిప్రాయానికి వచ్చారు. అజంతా హిమత్ సర్కిల్ గవర్నమెంట్ షేర్స్ అమ్మకం సరైంది కాదని కాంగ్రెస్ సభ్యులే ప్రభుత్వద్వారా చెప్పారు. ఇండిస్ట్రీల్ ఎన్ ట్స్ లో జరుగుతున్న అవకతవకలు, జాప్యం గురించి సభ్యులందరూ చెప్పారు. స్కాత్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ లో, మీడియమ్ ఇండస్ట్రీస్ లో, ఓడోర్లు పైపులుండి స్టాపించబడుతున్న గ్రామీణ పరిశ్రమలలో—వీటన్నింటిలో జరుగుతున్న కార్యకలాపాలు చూసినపుడు మనం తీసుకోవలసిన నిర్ణయం ఒకటి ఉంది ఉన్నది. అది complete గా fail అయినదని చెప్పవచ్చును. Small scale industries, medium industries, ఓడోర్లు పైపులుండి స్టాపించ బడుతున్న గ్రామీణ పరిశ్రమలు, వీటన్నిటి గురించి మనం తీసుకోవలసినది ఒకే ఒక నిర్ణయం అనిపిస్తుంది complete గా failure అని చెప్పవచ్చు. దానిని బట్టి అజంతా హిమత్ సర్కిల్ విషయం తీసుకోండి. ఈ విషయం చాలామంది సభ్యులు ముగిసినారు. అయినప్పటికీ నేను ఒకటి రెండు విషయాలు చెప్పడంలేదు. అజంతా హిమత్ సర్కిల్ గురించి ప్రభుత్వం report లో యిచ్చిన లెక్కలనుబట్టి చూసినట్లయితే 80.81 సంవత్సరంలో మొత్తం అక్కడ ఉత్పత్తి, అయిన అమ్మకం 259.21 లక్షలు దానికి లాభం 9.3 లక్షలు అని చూపించారు. 81-82 లో 274.41 అమ్మకం ఉన్నది. అంటే అమ్మకం పెరుగుతున్నది లాభం మాత్రం 2.55. ఇంత పెద్ద ratio లో తగ్గిపోవడానికి కారణం ఏమిటి? మంత్రిగారు యింకా లో చెప్పలేదు. ఇప్పటి వరకు call attention motion కు యిచ్చిన సమాధానంలో చూసినట్లయితే 81-82 వరకు report లో యిచ్చారు - 82-83 లో 18 లక్షలు నష్టం అని చెప్పారు. ఉత్పత్తి పోయిన సంవత్సరం, అంతకు ముందు సంవత్సరం దానితోపాటుగానే జరుగుతున్నది. ఒకవైపు ఉత్పత్తి సరిగా ఉన్నప్పుడు అమ్మకం హెచ్చుగా ఉన్నప్పుడు, ఒక సంవత్సరం 9.3 లక్షల రూపాయలు లాభం వచ్చినప్పుడు తరువాత సంవత్సరంలో 18 లక్షల వరకు నష్టం వచ్చినది అంటే చాలా విచిత్రం అనిపిస్తుంది. ఏదో గందరగోళం, ఏదో కుంభకోణం తప్పనిసరిగా ఉందని అటువంటప్పుడు share అమ్మకం వచ్చారు. 50 shares అక్కడ కొన్నారు ఈ shares అన్నీ workers కు యిచ్చేయండి. Workers కు దీనిలో directorship లేదు. ఆ workers ను management లో భాగస్వామి కానియండి. ఇది industrial policy లో కూడా ఉన్నది. Central Government యొక్క policy. వాళ్ళకు directorship యివ్వండి. అర్థికంగా అందులో జరుగుతున్నటువంటి విషయాలు ఏమిటో బైటకు రావడానికి అవకాశాలు ఉంటాయి. ప్రభుత్వం ఏరకంగా అది అంగీకరించేటట్లు ఉన్నదో లేదో మంత్రిగారే చెప్పాలి. ఇంక మనం ఏర్పాటు చేసుకున్న పరిశ్రమల సంగతి చూద్దాము,

Praga tools corporation గురించి 61-62 లో 61.66 ఉత్పత్తి, దాని అమ్మకం 72.1, వడ్డం రు. 4,34,873 లు చూపించారు. 62-63 లో 72.22 ఉత్పత్తి, 76.69 అమ్మకం లాభం రు. 34,382 లు. ఇది ఏరకంగా సమంజసమో నాకు అర్థం కావడం లేదు. అదే ప్రకారంగా నిజాం పంచదార ఫ్యాక్టరీ గురించి కూడ మంత్రిగారు లెక్కలు యిచ్చారు. ఉత్పత్తి టన్నులలో చాల బాగా ఉన్నది. అమ్మకం కూడ 60-61 లో 547.17 టన్నులు ఉంటే 61-62 లో 682.89 టన్నులు అమ్మకం చూపించారు. కాని లాభం మాత్రం మొదటి సంవత్సరం 60-61 లో 43.76, 61-62 లో 19.72 అన్న మాట. ఈ విధంగా ఏ ఫ్యాక్టరీ చూసుకున్నప్పటికీ substantial గా loss కనబడుతున్నది. Accounts ఏ పద్ధతులలో చేస్తున్నారోగాని యిది స్పష్టంగా కనబడుతున్నది అదే ప్రకారంగా Hyderabad Chemical and Fertilizers Limited చూసుకున్నట్లయితే 60-61 లో రు. 72.813 లు లాభం వస్తే 61-62 లో రు. 20,090 లు నష్టం వచ్చినదని చూపించారు. Hyderabad Chemical Factory గురించి అనేక సందర్భాలలో యిక్కడ చెప్పడం జరిగింది. అక్కడ చాల దుబారా జరుగుతున్నదని, అక్కడ అసలు ఉత్పత్తి లేదని, అక్కడ ఎవరో ఒకరిద్దరు officers జేబు సంస్థగా చేసుకొని దానిని ఉపయోగించుకుంటున్నట్లుగా కూడ మనం వింటున్నాము. ఈ పరిస్థితులలో మినిస్టర్ గారు ఏమీ చేస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఇది ఒకవైపు రెండవవైపు Central Government ఏర్పాటు చేస్తున్నటువంటివి ఉన్నాయి. పెద్ద పెద్ద ఖాసీ పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతున్నది. Industrial potential పెరుగుతుందని ఆశించాము. Technical staff మనదగ్గర దొరకకపోవచ్చు. Heavy Electricals, Synthetic drugs వచ్చాయి Technical staff అంటే బైటనుంచి తెచ్చుకుంటున్నారేమోగాని, non-technical staff ను కూడ బైటనుంచి తీసుకువస్తున్నట్లుగా తెలుస్తున్నది. ఇక్కడ కొన్ని లక్షల జనానికి industrial potential పెరుగుతున్న సందర్భంలో మంత్రిగారు ఉపేక్షించి ఉండడం ఏమిటి? ఆరకంగా జరుగుతున్నదా లేదా ఒకవేళ జరుగుతున్నట్లయితే మంత్రిగారు తీసుకున్న చర్య ఏమిటి? అవన్నీ కూడ చెప్పాలి వారి రిపోర్టు చూసుకున్నట్లయితే ఇన్ని సంవత్సరాలనుంచి ఇన్ని లక్షల రూపాయలు, ఇన్ని కోట్ల రూపాయలు ప్రధాన మైన ఖాసీ పరిశ్రమలను ఏర్పాటు చేయడం పరిశ్రమలను ఏర్పాటు చేయడం small scale industries మీద పెడుతున్నాము. దాని యొక్క return ఇది. దాని యొక్క పరిస్థితి యిది. దాని యొక్క లాభం ఇది అని హాకీ report లో లేదు. Mid-term appraisal అని ఒక పుస్తకం యిచ్చారు. దానిలో కూడ ఇంత allot చేసినది, ఎంత ఖర్చు చేసినది ఆ రెండు మాటలు తప్ప మిగతా విషయాలు ఏవి వ్రాయలేదు. అటువంటివి నమోదు లకు ప్రభుత్వం యిచ్చే భోగట్టా ఏరకంగాను సహాయకావాలి కాదు. మంత్రిగారు తయారు చేసిన report లో కూడ సరిగ్గా దానిని review చేసుకోని దాని యొక్క ఎన్న

తీసి అందులో వ్రాయలేదు. Industrial Estates కు వద్దాము. Industrial Estates గురించి దాదాపు సభ్యులందరూ మాట్లాడినారు. ఇవాళ మాట్లాడిన సభ్యులందరూ అదే విషయం మాట్లాడినారు. వరంగల్ జిల్లా పరిషత్ లో Third Standing Committee లో ఉన్నాము. ఆ కమిటీలో మేము అడిగాము. Industrial Estates లో జరుగుతున్న పని ఏమిటి? ఎవరెవరికి licence యిచ్చారు. ఎవరికి ఏమి ఉద్బత్తి చేశారు. ఎవరెవరికి ఎంత loan యిచ్చారు. ఆ report అందా మేము అడిగినాము. దానిపైన Community Project Officer, Industries మాకు supply చేశారు. మంత్రిగారికికూడ దీని review వచ్చిఉండాలి. లేకపోయినట్లయితే నేను pass on చేస్తాను. ఈ విషయాన్ని చూడండి. ఎన్నిసార్లు మంత్రిగారు పరిషత్ లో ఉన్నారు. వరంగల్ కు వచ్చినప్పుడు ఈ విషయాలు వారు ఎన్నడైనా అలోచించారా? అక్కడ ఏమి జరుగుతున్నదని అలోచించారా? అలోచిస్తే వారు తీసుకున్న చట్ట ఏమిటి? ఆ చర్య మీ report లో లేకపోవడం ఏమిటి? అని నేను అడగవలసి వస్తుంది. ఉదాహరణకు - Murali Mohan Balaji & Company అని ఒక Industrial unit ఉన్నది దానిలో capping, casing & enamel coated products కొరకు licence యిచ్చారు. loan యిచ్చారు. కాని ఇక్కడ మారు యిచ్చిన remarks లో the unit is not functioning since last four months అని ఉన్నది. అదే ప్రకారంగా Kondur Seshialingam & Sons wire nails గురించి యితనికి అక్కడ permission యిచ్చారు. దానిని గురించికూడ the unit is not functioning since last four months. Vijay & Company, Automobiles Production not started. Bharat Chemical Industries, Toilet soaps and perfumeries వీటన్నిటికీ production not started. దబ్బలు బాగా యిస్తారు అక్కడ బోర్డులు ఉంటాయి. అక్కడ పనిమాత్రం ఉండదు.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : అవి ఒకటి రెండు పైకి చెప్పితే మంచిది. ఎంత యిచ్చారో ఆ information చెప్పండి.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు : అదే చదువుతున్నాను. Laxmi Engineering works ... concrete mixers, bituminous mixers, Galvanising buckets అని యిచ్చారు. దీనిని గురించి కూడ వారు యిచ్చిన remark లో the unit is not functioning అని ఉన్నది. నాదగ్గర మొత్తం information ఉన్నది. ఇవన్నీకూడ నేను చదువుతున్నాను. వరంగల్ జిల్లా ముఖ్య కాలాకాలో splints in veneers అని ఒక factory establish చేయడం కొరకు గవర్నమెంటు ఒప్పుకున్నది. నేను ఆ letter కూడ చదువుతున్నాను.

దానినిగురించి ఎంత డబ్బు ప్రభుత్వం వైపునుంచి పెట్టడం జరిగిందో అర్థం అవుతుంది.

With a view to establish a factory for splints and vencers at Mulug and Government vide their G. O. Ms. No. 1004 Industries Department dated 24-8-1957 have sanctioned the scheme with a non-recurring expenditure of 1,43,000 recurring expenditure of Rs. 23,100/- and working capital of Rs. 50,000/-.

Initially, a site for the construction of a factory building was selected at Pasera village but the P. W. D. has inspected the sites and reported that the soil is loomy and mixed with sand; hence the cost of construction of the building will shoot upto Rs. 90,000/- instead of Rs. 60,000/- originally sanctioned. Hence the construction work was stopped and the Department was in search of a suitable site for the construction of the building.

Meanwhile, orders were placed for the purchase of the required machinery and machinery worth Rs. 58,471.55 was purchased from various firms. A list of machinery purchased for this scheme is shown at annexure I enclosed with this note. అక్కడ నైట్ ఏమీ purchase చేయలేదు: మెషినరీ పర్ చేజ్ చేయడానికి అర్ధర్పు మాత్రం యిచ్చారు: ఆ list of machinery కూడా నా వద్ద ఉన్నది.

The Director of Industries and Commerce, A.P. Hyderabad has contacted the Chief Conservator of Forests for the supply of soft wood for this factory. But the Forest Department has expressed its inability for the supply of required wood 1957 లో ఏర్పాటు చేసిన ఫ్యాక్టరీ ఇండులో యింత డబ్బుపెట్టి ఏర్పాటుచేసిన తర్వాత చివరికి Forest Department wood supply చేయలేదు అంటున్నారు. అదే ప్రకారం In the meanwhile, the Director of Industries and Commerce vide Express Memo dated 20-12-1960 has communicated the decision of the fortnightly meeting of the Director of Industries and

Commerce and the Minister for Small Scale Industries, Government of Andhra Pradesh. It was decided therein that the machinery etc., purchased for the scheme would be sold to a private party subject to the condition that the factory will be established. అని అన్నారు. ఇతర ప్రైవేటుపార్టీకి అమ్మారా? అంటే అదీలేదు. అది అలావున్నది. ప్యాక్టీమాత్రం అక్కడలేదు. డబ్బుమాత్రం వృథాఅయిపోయింది. అదే ప్రకారంగా టెండర్లు పిలిచారు. టెండర్స్ కూడా accept చేయడం జరిగలేదు.

అద్యక్ష. యందులో యింకొక విషయం కూడా వున్నది. The scheme for the manufacture of Katha from sundra wood in Mulug Pilot Project area, Warangal District, was sanctioned through G.O. Ms. No 308 Planning & Local Administration Department dated 7-3-1960 and was subsequently continued in the years 1960-61, 1961-62 and 1962-63. The cost of the scheme is Rs. 54,000/-. చివరకు యేమైనా అంటే The Director of Industries & Commerce was addressed for the appointment of technical staff and the Forest Department was also requested to allot 5,000 sundra trees per annum to the Industries Department for this scheme Forest department have informed that they will not be in position to supply the sundra wood for this Industry.

It is not my invention. These are all the Government paper which have been supplied in the third committee of the Zilla Praishad. ఒక డిపార్టుమెంటుకూ, మరో డిపార్టుమెంటుకు మధ్య పుండవలసిన సామరస్యం యావిధంగా కనబడుతున్నది. అరకంగా అస్కీము పోయింది. అప్రాక్టర్ అలా ఐడిల్ గా పడివున్నది. ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటుకు ఏవస్తువు ఏక్కడవున్నదో తెలియదు. ఏడబ్బు ఏవరిశ్రమకు చెందినదో తెలియదు. ఏవరిశ్రమ ఏక్కడ పని చేస్తున్నదో తెలియదు. ఈ పరిస్థితిలో వున్న ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటుకు కోట్లాది కోట్ల డబ్బు యివ్వడంలో అర్థంకనిపించడంలేదు. ఈ రకంగా నావద్ద యింకా చాలా material వున్నది. Small scale Industries, Khadi Board Industries, Industrial Cooperative Societies ఏవిధంగా పనిచేస్తున్నావో మేము reports తెప్పించుకున్నాము. వాటిలో ఉదాహరణకు కోన్ని చెబుతాను. వరంగలు The Charamadyogi L.C.S. ఇండస్ట్రీయల్ కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ వున్నది. మంత్రిగారు కూడా దానిని చూచివుంటారు. The Society purchased an old tannery building for Rs. 3000 and against the provision of Rs. 11000 for the building, land and well, a total expenditure of

Rs. 15000 has been incurred on raising walls of the existing building by 4 to 6 feet. అదే ప్రకారంగా Tanneries I.C.S. Janagam. This is an oldest society functioning for sometime, sustained huge losses and thereafter became dormant. The society is due to pay over Rs. 6000 to Forest Department towards the lease of bark. An enquiry under S. 42 of the Cooperative Act has been ordered and is in progress. అంటే లిక్విడేషన్ కు అన్నమాట. అలాగే తెదర్ బోర్డు ఏర్పాటు చేశామంటూన్నారు. లక్షరూపాయల ఇస్తాము అంటున్నారు. వాస్తవంగా యాడబ్బు అంతా ఎక్కడికి పోతున్నదో పరిశీలించి చూస్తే తెలుస్తుంది. The Society The Tanners, I.C.S. Matwada: The Society has purchased an old tannery building which has collapsed. The members are not keen to advance the business and showing no response to call from this office. Rs. 1000 are recoverable from ex-Secretary. Efforts are being made to recover. అదే ప్రకారంగా పర్తన్న పేటలో ఒక సొసైటీ ఉన్నది. దానిపై కూడా మొత్తం రూ. 15,129 వరకు అయినది. The Tanners, Wardhanapet ;

The construction of M T. Building has not yet been started. Rs. 1500 for purchase of land has since been released. ఇది దాదాపుగా 50లో అయినది. అంతవరకు లేదు. ఇది మాకు '64 జనవరిలో ఇచ్చిన, లేట్ నెస్టురిపోర్టు. అదే ప్రకారంగా Mahabubabad : Tee Flaying Centre building was constructed against the plan (without foundations). This has since been dismantled and a new building is to be constructed. Rs. 3,393 were released for the purpose. అదే ప్రకారంగా సాయంపేట. The Shoe-Makers, I.C.S. Hanamkonda Warangal : The Society has sustained huge losses and is not functioning satisfactorily. Orders for the supply of ammunition boots to police Dept. were placed but cancelled. పుస్తకాలు కూడా. రావడం లేదు. కాబట్టి పోలీసు డిపార్టుమెంటుకు ఇచ్చాము అంటున్నారు. కార్పెంటరీ సొసైటీలు కూడా ఇదే పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. Either the Society is carpentry or blacksmithy or any leather cooperative society... all the societies are either in dormant condition; they are not functioning or there is difference of opinion or they are under liquidation or Sc. 42 enquiry is being made. ఇవన్నీ ఒక జిల్లాకు సంబంధించిన వుదాహరణలు. మంత్రులు యితర జిల్లాలకు సంబంధించి యింకా అనేకం చెబుతున్నారు.

ఈనాడు చేనేతపరిశ్రమకూడా అదేపరిస్థితిలో వున్నది. నూలుదొరక్క వేల మంది బాధపడుతున్నారు. వరంగల్లు జిల్లాగురించి చెబుతాను. అక్కడ చేనేత సహకారసంఘం వున్నది. అదిలిక్విడేషన్ పరిస్థితిలో ఉన్నది. ఎల్లెందు సహకార సంఘం ఉన్నది funds misappropriate అయిపోతున్నాయి. అదేప్రకారంగా విలకుర్తి సహకారసంఘం ఉన్నది. ఈవిధంగా ఏన్నోసంఘాలు ఫంక్షన్ చేయడం లేదు. పరిశ్రమలో యింటరెస్టు లేనివారిని తీసుకొచ్చి వారికి అధికారం, ఫండ్లుఇచ్చి సూపర్ విజన్ లేకుండా చేయడం మంచిదికాదని మనవిజేస్తున్నాను. ఖాదిబోరు వున్నది నిన్నువివరాలు supply చేశారు. అందులో వారు యేమివ్రాశారు రికవరీస్ కొరకై మేము లాండ్ రెవిన్యూ రికవరీఅక్లు అప్లయ్ చేస్తున్నాం అంటున్నారు. అందులో authorised person ఎవరు? లెక్కలులేవు. You are not going to recover a single pie that has been advanced either to the societies or to the individuals for the promotion of the industries. అనినేను మనవి జేస్తున్నాను. అదేరకంగా యికా ఆనేకస్కీమ్స్ తీసుకురావడం జరుగుతున్నది. ఇవన్నీ సర్వైన్ ఫుల్ గా జరగడంలేదని మనవిజేస్తున్నాను. మంత్రిగారు తమరిపోర్టులో ఈవిషయం ఉదహరించలేదు. కో-ఆపరేటివ్ ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ గూర్చి చెబుతాను. ఒకసారి ఎస్సీమేట్సు కమిటీరిపోర్టు చూడండి. The Committee understands that there is possibility to show less recovery to conceal actual quantities of sugar produced. It is learnt that a difference of 0.1 % in the recovery for 100 tonnes of cane recorded results in one bag of sugar. In other words, if one lakh tonnes of cane is crushed and if 0.1 % is recorded less in recovery, one thousand bags of sugar can be concealed.

వారు ఒక technical expert వేసుకుంటున్నారు. ఆయన సక్రమంగా record చేస్తున్నారోలేదో check లేదు. Estimates committee వారి అగ్రికల్చర్ డిపార్టు మెంటువారు Technical expert ను independent person నుబట్టి చేస్తే తప్ప సాధ్యంకాదని వ్రాశారు. అనేక sugar factories తెస్తున్నాము, sugarను shortage సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు వస్తున్నాయంటున్నారు. సిమెంటుకు shortage. Black marketed సిస్టంబరు షోరులో సిమెంటు కనబడుతుంది. రైతులకు, యితర consumers కు దొరకడంలేదు. sugar దొరకదు. ఎస్సీమేటు కమిటీవారిస్తున్న అభిప్రాయం కరక్టాకాదా. మంత్రిగారు విచారించారా లేదు? ఈ రిపోర్టు క్రిందటి సంవత్సరానిది. sugar factories విషయంలో ప్రభుత్వం nominate చేసిన బోర్డు నిర్ణయాల్లే ప్రధానంగా కనుపిస్తాయి. Members కు voice లేదు. నామినేటుచేసి పద్ధతి తీసేసి members ప్రధానమైన role play చేసేటట్లు చూడవలసి వుంటుంది.

ఇది చాలా అవసరమని మనవి చేస్తున్నాను. ఫర్లి జిల్లా సపయి కావాలన్నా. మేల్లూరకల వితనాలు supply కావాలన్నా అది అవసరం. మంత్రిగారు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. Mining Corporation గురించి చెందు విషయాలన్నాయి. గోద్రాయ గురించి కార్పొరేషన్ కు 2 వ నవంబరు 1961లో లైసెన్సు యిచ్చారు. Tenders పిలిచారు. కొన్ని qualification పెట్టారనుకొండి. అవి అందరి ముందు కాకుండా secret గా open చేశారు. Tender open చేయకముందు పత్రికలలో యిచ్చిన agreement conditions తరువాత లేవు ... varying conditions వున్నాయి. 50 nP. per ton to the contractor towards incentive అని condition పెట్టారు. ఈ విధంగా incentive క్రింద కొన్ని లక్షలు రూపాయలు contractors కు ఇవ్వడం జరిగింది. Draft agreement లో canals మీద transport అవుతాయని. Road ద్వారాకూడా transport కావలసివస్తోంది. అన్నికాలాలోనూ canals లో సీరుండడు కాబట్టి 2.90 per ton అదనంగా ఇవ్వడం జరిగింది Mining Corporation ఏర్పాటు చేసుకొన్నది. ఇందుకనే Industrial Corporation ఏర్పాటు చేసుకొన్నది. Handicrafts యందుకనే మంత్రిగారు ఏమి చెబుతున్నారో అర్థం కాకుండా వున్నది. మంత్రిగారు He is not industrious. He must be industrious. వారు చేస్తున్నది ఏమిటి? ఉత్పత్తి వాస్తవంగా వున్నదా? అది రికార్డు చేశారా? లేకపోతే తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? Industrial estates గురించి ఎన్నోసార్లు వ్రాయడం జరిగింది. అడిగినవారులేరు. కోటానిస్తే బయట అమ్ముకుంటున్నారు. దానిని గురించి ఏమి ఆలోచించారు ఏదైనా ఒకటి పనిచేస్తే raw-material supply చేయడంలేదు. మిగతావాటికీచ్చేది కూడా వరంగల్లు ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేటుకు ఇవ్వడం లేదు. కొత్తగా 20 units స్థాపించబోతున్నారు. Raw material supply చేయరు. ఎక్కడైనా చేస్తే అది black-market లోకి వెళ్లిపోతున్నది. Corruption is rampant. Black-market is prevailing. Machinery ఉపయోగించుకోలేకపోతున్నారు. రాజమండ్రి సేవరు ప్లాంట్ లోనుంచి పడివున్నది. ఇది పెద్ద పరిశ్రమ. పెంజిల్లిలో విశ్వకర్మ సహకార సంఘంలో machinery కొన్నారు. 2 సంవత్సరాలనుంచి తుప్పపట్టిపోయింది. ఉపయోగించలేదు. Extension Officer 700 రూపాయలు తీసుకొని వెళ్లిపోయాడు. 8 నెలలవరకు లేదు. పెద్ద పరిశ్రమం విషయం అట్లాగే యిస్తుంది. Industrial Co-operative Society కూడా అదేవిధంగా వుంటే మంత్రిగారు—How can he claim that his policy towards industrial estates or industries is improved? ఉత్పత్తి విద్యుత్ పోషిస్తున్నా... సంక్రమణ గవర్నమెంటు midterm appraisal వ్రాశారు. 3rd five years plan లో సేసుకున్న targets పూర్తి చేయలేకపోతున్నాము. నిన్న పార్లమెంటులో ఇండస్ట్రీస్ మంత్రిగారు చెప్పినది

పేపర్స్లో వచ్చినది. దానికి కొరతగా ఉండదు. ప్రభుత్వం పెట్టిన డబ్బుమీద returns రావడంలేదు. అది నష్టానియోగం కావడంలేదు. దుబారా జరిగిపోయింది. How the Minister will react, let us wait and see. I hope the Minister will do something in this regard.

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య: అదృక్ష మహాశయా, రెండు రోజులు Industries Demand పైన జరిగిన చర్చలలో గౌ. సభ్యులు పరిమితి పాటించారు. గౌ. సభ్యులు industry లో వారికి ఉన్న అనుభవంలో యితర రాష్ట్రాలలో industries పేరిగిపోతున్నట్లుగా మన రాష్ట్రంలో కూడా ముందుకు పోవాలనే దృష్టితో ఎన్నో విషయాలు చక్కగా చెప్పారు. ప్రభుత్వం యొక్క industrial policy ఈ ప్రభుత్వం ఏయే పరిశ్రమలు ఎక్కడెక్కడ పెట్టుతున్నారనే విషయం కూడా వారు చెప్పారు మొట్టమొదట నేను యిచ్చిన statement లోని మొదటి పేజీలో కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చే industries మన రాష్ట్రంలో ఏవిధంగా స్థాపించబడుతున్నాయనే విషయం చెప్పారు. అది పాత చరిత్ర అన్నారు. కొత్తది చెప్పే బప్పుడు పాత చరిత్ర కూడా కొంత జ్ఞాపకం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉందని చెబుతున్నారు. Heavy Electricals, Synthatic Drugs Factory .... ఈ రెండూ పోయిన సంవత్సరమే స్థాపించబడ్డాయి ఈ సంవత్సరంలో H. M. T. unit కు మొత్తంనే site కూడా hand over చేశాము. పని ప్రారంభం కాబోతోంది. Electronic Transmission Factory కూడా పట్టబోతున్నారు. Public Sector లోనే కాకుండా Private sector లో కూడా కొన్ని పెద్ద పెద్ద industries వస్తున్నాయి దారి సంతోషమైన విషయం విశాఖపట్టణంలో 3 పెద్ద industries private sector లో వస్తున్నాయి. (1) హిందూస్థాన్ పాలిమర్స్. (2) ఈస్ట్ ఏంగ్లియా (3) Fertilizer Factory. ఈ ఫర్టిలైజర్ ప్యాక్టరీకి నుమారు 32 కోట్ల రూపాయలు కావాలి ఈస్ట్ ఏంగ్లియాకు రీ. 7 కోట్లు, పాలిమర్స్ కు రీ. 6 కోట్లు ... యీ విధంగా ప్రయత్నాలు పెక్కుగానే కూడా పెద్ద industries వస్తున్నాయి. అక్కడనేకాక యీ ప్రాంతంలో కూడా డెవలప్ మెంట్ ... యీ విధంగా ఎన్నో వస్తున్నాయి. కొత్తగాడెం ఫర్టిలైజర్ ప్యాక్టరీకూడా finalise అయింది. విశాఖపట్టణం ఫర్టిలైజరు ప్యాక్టరీ finalise అయినట్లే కొత్తగాడెంలో పెట్రోనేడికూడా finalise అయింది, Public, Private sectors లో పెద్ద industries రావడం చాలా సంతోషం. ఈ Projects అన్నీ production లోకి పోతే ఏదీ పందలకొలేదు ancillary industries రావడానికి అవకాశం ఉన్నది. ఈ గవర్నమెంట్ కేంద్ర ప్రభుత్వాలమీద ఒత్తిడి చేయడంలేదు, ఇండస్ట్రీలన్నీ మద్రాసుకో ఎక్కడకో పోతున్నాయి. మన రాష్ట్రానికి రాబట్టుకోవా

లని చెప్పారు. వాస్తవమే. వారు చెప్పిన సలహా మంచిది. ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉన్నాము. వారికి వ్రాయడమే కాకుండా Central Minister ను కలిసినప్పుడు, చర్చించినప్పుడు stress చేస్తూనే ఉన్నాము.

పెద్ద ప్రాజెక్టులు కావాలంటే ఇప్పటికే కేంద్ర ప్రభుత్వం వెనుకంజ వేయడని చెబుతున్నాను. ఇందులో కొన్ని యిబ్బందులు కూడా మనకు ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా power shortage ఉండడంవల్ల పెద్ద ప్రాజెక్టులు వస్తే తగినంత నష్టం చేస్తామనేదా అనే అనుమానం ఉంది. Industries రావడంకంటే కూడా మొదట power బాగా produce చేసుకోవాలని ప్రయోగిస్తే ఇస్తున్నాము. ప్లాన్ లో ఇతర బడ్జెటులకు కొంత Short చెసుకుని ఆడబ్బును Electricity Department కు divert చేసుకొని పవర్ ఎక్కువ produce చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కనుక కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వడంలేదు. మనం వత్తిడిచేయడంలేదనేది విషయం కాదని చెబుతున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎన్ని అయినా ఇవ్వడానికి future లో కూడా తయారుగా వుందని చెబుతున్నాను. గౌరవనభ్యులు ఎప్పుడూ పొరుగురాష్ట్రమైన మద్రాసుతో పోలుస్తుంటారు. ఒకటి జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి. మద్రాసు రాష్ట్రం ఎన్ని సంవత్సరాలుగానో పరిశ్రమలలో ముందుకుపోయిన విషయం జ్ఞాపకం చేసుకోవాలి. మనం ఇప్పుడే ఈ field లోనికిదిగాము. మొన్నమొన్ననే field లోనికిదిగాముల అంత rapid గా పోతున్నామనేదా అంటే జరుగుతున్నది satisfactory అవుతోందో చూడాలి. మొన్ననే ఈ field లోనికి దిగిన మనం చేస్తున్నది మంచి progress అవుతుందని చెబుతున్నాను. Medium industries, small industries, industrial estates గురించి చెప్పారు. ఎన్నో విషయాలపై గౌరవ సభ్యులు బాగా చెప్పారు. Spinning Mills విషయం చెబుతున్నాను. మనకు ఉన్న లేకుండా ఈ ప్లానులో 18 రికమెండ్ చేశాము. Last Year వచ్చాయి కాని ఒకటికూడా రాలేదు, పనిచేయడంలేదని అప్పుడప్పుడు అంటుంటారు. అది వాస్తవంకాదని చెబుతున్నాను. రెండు మిల్సులకు మిగతా ప్రొప్రైటరీ అందరు action తీసుకున్నారు. అవి different stages లో ఉన్నాయి. కొన్ని మూడు నాలుగు నెలల్లో ప్రొడక్షన్ లోనికి పోతున్నాయి. అదేవిధంగా land acquisition లోనో మెషినరీ ఆర్డర్స్ పంపియో satisfactory progress చూపించారనే చెబుతున్నాను. రెండు మిల్సు మాత్రం action తీసుకోలేదు చేస్తారనేదా, చేయకపోతే లై సెన్సు కాన్సిల్ చేసి వేరే కట్టేవాడున్నారు కనుక వారికి ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని చెబుతున్నాము. వారినుంచి రిస్లయ్ వచ్చినతరువాత action తప్పకుండా తీసుకుంటాము. పరిశ్రమలను ప్రారంభించాలంటే సామాన్యమైన విషయంకాదు. పరిశ్రమలలో అనుభవం ఉన్నవారు వారికష్టాలను అర్థంచేసుకుంటారని అనుకుంటున్నాను.

స్పెన్సింగ్ మిల్లు కట్టాలంటే 50 లక్షల కావాలి. ఒక పార్టీ వద్దనే ఉండదు అప్పులు
raise చేసుకోడానికి time వదుతుంది. ప్రభుత్వంకూడా వారికి reasonable time
ఇవ్వవలసి ఉంటుందని మనవిచెస్తున్నాను. ఇక గౌరవసభ్యులు చెప్పిన పాయింట్లు
మీద సమాధానం ఇస్తాను. మొదట శ్రీకృష్ణగారు backward state in a back-
ward country అని చెప్పారు. నేను admit చేస్తున్నాను. పరిశ్రమలలో కాకపోయినా
విగతాకొన్ని రంగాలలో. ముఖ్యంగా వ్యవసాయ రంగాలలో, పనిం ముందుకు
పోయాము. మిగతాకొన్ని రాష్ట్రాలు పరిశ్రమలలో బాగావున్నావేదే రంగాలలో
వెనుకబడి ఉన్నారు. మనరాష్ట్రం వేరేరంగాలలో ముందుకు పోయినప్పు
టికి పరిశ్రమలలో వెనుకబడి ఉన్నది. ఇంకా కూడా మనం ఎట్లా ముందుకు
తీసుకు పోవాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. Per capita income of the state
is very low అన్నారు. నిజమే when compared with other states
it is low. పంజాబుతో compare చేశారు. ఒకవైపు పెద్ద పరిశ్రమలు రావాలని
అంటున్నాము పంజాబుతో పోలుస్తున్నాము. పరిశ్రమలలో బాగా అనుభవం ఉన్న
తమరు కుర్చీలో ఉన్నారు. చాలా సంతోషం. అధ్యక్ష మహాశయా. industrialist లు
ఉన్న difficulties మీరు అర్థం చేసుకోగలరు. పంజాబులో ఒక్క
heavy industry కూడా లేదు. అన్ని small industries ఉన్నాయి. వాటివల్లనే
ఇండియాలో ఏ రాష్ట్రంలోలేని per capita income అక్కడ ఉంది. మనం
large scale Industries కావాలి. per capita ఎక్కువ కావాలని అంటున్నాము. దీహా
రులోదండిగా large scale industries ఉన్నాయి. Per capita income is the
lowest in the country. మనం via media గా పోతున్నాము. మనకు large scale
industries కావాలి. small-scale industries ఎక్కువ కావాలనేది మనరాష్ట్ర
ప్రభుత్వం పాలసీ. large industries కావాలంటూనే చిన్న పరిశ్రమలపై కూడా
stress ఇస్తున్నాము: చిన్న పెట్టుబడులు పెట్టేవారు మనకుదాల మందిపున్నారు.
కొబట్టి వారికి అనకూలంగా ఉండేటట్లుచిన్న పరిశ్రమలు encourage చేయడానికి
ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వారికి incentive ఇవ్వడానికి industrial estates
పెట్టాము. industrial estates చాలా failure. ఇవేటు పని
చేయడంలేదని అన్నారు. అది స్వయం కాదు. ఏ మైనా రోటు పాటు
ఉండవచ్చు: అది వస్తవమే. ఏ industrial estate పనిచేయడంలేదనడం
సరియైనదికాదు. నెలకెత్తేవారావుగారు వరంగల్లు జిల్లాకు చెందినవారు కనుక
వరంగల్లు industrial estate గురించి చెప్పారు. నేనుకూడా స్వయంగా పోయి
చూచాను. రోటుపాటున్నాయి. వాస్తవమే కాని అన్నియూనిట్లు పనిచేయడంలేదంటే
ఒప్పుకోను. వాటినికూడా సరిదిద్దటానికి పూనుకోవాలి. క్రొత్తగా మనం ఈ field

లోనికిపోతున్నాము. Incentives ఇవ్వడానికే industrial estates పెడుతున్నాము. హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు ఏరియాలోనే అన్నీ పెడుతున్నారు. లేదా ఏ విశాఖ పట్టణమో తీసుకపోయి పెడుతున్నారు తప్ప జిల్లాలలో ఏమిలేవని అంటుండడం వల్ల అగ్రికల్చర్ రాష్ట్రం కాబట్టి మనజిల్లాలలో పరిశ్రమలంటే ధియేడు తుంటారు. వారికి పరిశ్రమలలో సమీకరించాలి. కనుక వారిని encourage చేయటానికే Industrial estates ప్రయత్నం పెడుతోంది ఎవరైనా 40, 50 వేల పెట్టుబడితో చిన్న పరిశ్రమలు పెట్టుకోవాలనే ఉద్దేశంతోనే వాటిని ఏర్పాటు చేస్తున్నాము, అక్కడ నిజంగా ఎన్నో లోటుపాట్లున్నాయి. వరంగల్లోనే కాదు; పెద్దది అనుకుంటున్న సనల్ సగర్ కు సంబంధించి కూడా లోటుపాట్లు లేవని చెప్పలేము. Stainless స్టాల్ మార్కెటులో అమ్ముకుంటున్నారని చెప్పారు; వస్తవమే. అది కూడా ఒప్పుకుంటున్నాను. కాని అది కాదు మనకు ఎవరు తెలుసు, దొంగ దొంగ ఇంత మందిలో కనిపెట్టడం వల్ల Capital పెట్టారు కదా పెషిసరీ పెట్టారు కదా అని కొన్ని పస్తువులు మనం ఇస్తున్నాము. దారు వాటిని తీసుకుపోయి ధుర్వినియోగం చేస్తున్నారంటే విచారించమైన పిషయం దీనిని ఆరిట్టడానికి ఎన్నో ఉత్తర్వులు ఇస్తున్నాము; ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇవేకాకుండా పైలట్ ప్రాజెక్టులంటూ కూడా పెట్టామని గౌరవ సభ్యులకు తెలుసును. కేవలం district head-Quarters లోనే కాకుండా చిన్న గ్రామాలను కూడా పరిశ్రమలను ఏర్పాటు పోవాలనే ఉద్దేశంతో కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు మూడు పైలట్ ప్రాజెక్టులను ఇచ్చారు. అందులో స్కీములు కేరాలన్నీ finalise అయినాయి. అవికూడా కొన్ని జిల్లాలలో ప్రారంభించబడ్డాయి గ్రామాలకు కూడా పరిశ్రమలను ఏర్పాటుచెయ్యాలని ఉద్దేశం. ఖాదీబోరు ఉద్దేశం కూడా అదే. ఖాదీబోరులో ఎన్నో లోటుపాట్లన్నాయని Chair table institutions పడబ్బు పోతున్నదే కాని వాను రావడం లేదని చెప్పారు. ఖాదీబోరు గురించి ఒక్కమాట చెబుతాను ఇటీవల non-official chairman ను వేసిన తరువాత బోర్డు చక్కగా పనిచేస్తున్నదని recoveries బాగా చేసినదని మనవి చేస్తున్నాను. Geological survey and master plan, లేదని శ్రీ కృష్ణగారు చెప్పారు. టెక్నోఎక్నామిక్ సర్వే లోకనాథన్ కమిటీ రిపోర్ట్ ఉన్నది. రాష్ట్రంలో ఎక్కడెక్కడ ఏమిచేయాలో ఉంది. ఇక మాస్టర్ ప్లాన్ అంటే ఏమిటో నాకు బోధ పడ్డంలేదు. అన్నా అందులో సమకూర్చారు. మాస్టర్ ప్లాన్ వేతే అవసరం లేదని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ వాఙ్మాల గోపాలకృష్ణయ్య: లోకనాథన్ గారిది పేర్ ప్లాన్ కాని మాస్టర్ ప్లాన్ కాదు.

శ్రీ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : గోపాలకృష్ణయ్యగారి కది పేపర్ ప్లాన్ గా కవబుడ్తోందేమో కాని practical plan అనే మేము తయారు చేశాము. Electricity power impending industries అని శ్రీ కృష్ణగారు చెప్పారు. వాస్తవమే. అందుకే ఎక్కువ మొత్తం ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటుకు కేటాయిస్తున్నాము. లక్ష పదిలక్షల ఖర్చు చేసిన తరువాత electricity సమయానికి అందజేయక పోతే వారు పెట్టిన capital కు interest కు నష్టం అవుతుంది. కనుక అది కూడా చెబుతున్నాము. ఎలక్ట్రిసిటీ రేట్లు కూడా మేము announce చేసినాము. Small industries upto 20 H. P. 5 nP. సబ్సిడీ యిస్తున్నాము. అది చాలదన్నారు. నేను ఒప్పుకుంటున్నాను, చాలదని చెబుతున్నాను. 1 నయాపైసలు చాలు. కాని 20 H. P. కి పరిమితి చేసినప్పుడు అదిచాలదు. సెంట్రలు గవర్నమెంటు కూడా 50 % కంట్రీబ్యూషను యిస్తున్నది. కనుక సెంట్రలు గవర్నమెంటుకి వ్రాసినాము. 70 H. P. వరకైనా raise చేయవలసిందని all L. T. connections కు విస్తరించ వలసినదని సెంట్రలు గవర్నమెంటుకి వ్రాసినాము. Stress చేస్తున్నాము. బహుశా వస్తుందని ఆశవుంది. Small industries కి relief కలుగుతుందని చెబుతోన్నాను. Large industries కి 25 % concession యివ్వడానికి సంకల్పం చేసుకున్నాము. ఆ విధముగా ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో కూడా రేట్లు ఎక్కువగా ఉన్నాయని తెలుసుకొని సబ్సిడీ యివ్వడానికి నిర్ణయం చేసుకున్నాం. వైశాగ్రలో ఉన్న స్టీలు ప్లాంటు గురించి చెప్పినారు కనుక చెబుతున్నాను. స్టీలు ప్లాంటు గురించి ప్రయత్నం ఏమయినది? ఎక్కడికి పోయినదని అడిగినారు. ఇది నాలవ ప్లానులో వచ్చేటటువంటిది. అదికూడా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ప్లానులో కాదు. దానిగురించి కరెస్పాండెన్సు చేస్తున్నాం; ఎక్కడ పెట్టాలి. వాటరు ఏమిటి, ఎలక్ట్రిసిటీ ఏమిటి. Land ఏమిట ఇవన్నీ అలోచన చేసి, సెంట్రలు గవర్నమెంటు ఆఫీసరు వచ్చినారు. మన చీఫ్ సెక్రటరీ, ఇండస్ట్రీస్ సెక్రటరీ పోయి డిస్కషన్ చేసి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చినారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటులో వుంది. నేను సెంట్రల్ గవర్నమెంటులో ఉన్న దానికి సంబంధించినటువంటి మినిస్టరు గారికో మాట్లాడినప్పుడు వారు చెప్పినారు. వైశాగ్రలో నాలుగవ ప్లానులో పెడతామని చెప్పినారు. కనుక హోప్సు ఉన్నాయని మాత్రం చెబుతున్నాను. తప్పకుండా pursue చేస్తాం. విధవకుండా సాధ్యమైనంత వరకు ప్రభుత్వం ఎంత చేయాలో ఈ ప్రభుత్వం అంతే చేస్తుందని చెబుతున్నాను. మెషిన్ టూల్ ఫ్యాక్టరీ ఉంది. బహుశా ప్రాగా టూల్స్ విషయం చెబుతున్నారనుకుంటూ, ఇతర స్టేట్స్ లో నాలుగైదు ఉన్నాయి. మనకు లేవని చెప్పినారు. హిందుస్థాన్ మెషిన్ టూల్స్ లో మెషిను టూల్స్ తయారు చేస్తున్నారు. దానివల్ల కొంత కొరత తీరుతుందని భావిస్తున్నాను. వారు ఇంకొకటి చెప్పారు.

ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను, ఫైనాన్సు కార్పొరేషను, స్టాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషను, మైనింగు కార్పొరేషనులో I. A. S. officers industrialists ఉన్నారు. వేరే ఎవరూ కారని చెప్పినారు. ఈ కార్పొరేషను ఎందుకు పెడుతున్నాం? ఇండస్ట్రియల్ డెవలప్ చేయడానికి. కాబట్టి ఇండస్ట్రియలిస్టులు ఉంటారు. గవర్నమెంటు డబ్బు ఉంది కాబట్టి గవర్నమెంటు I. A. S. officer ఉండాలి. Agriculturist ను వేస్తే ఇండస్ట్రి ఏ విధముగా ఎసుందో అలోచించాలి. ఇండస్ట్రియల్ ఆ అనుభవం ఉన్నవారిని వేయాలి. మనకు ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్ కాబట్టి ఇండస్ట్రియలిస్టులు లేకపోతే ఇంక ఎవరికి వేస్తామో నాకు తోచడం లేదు. జయంతి షిప్పింగు కంపెనీ రివల్లీకు పొర్టి గురించి విశ్వనాథంగారు చెప్పినారు. విశ్వనాథంగారు పెద్దయి. వారు కూడా అదే చెప్పినారు. జయంతి షిప్పింగు కంపెనీకి పేరు కేపిటలు ఏమీ లేదు. దీనికి గ్యారంటీ యివ్వటానికి కార్పొరేషను ఎందుకు ఒప్పుకున్నదన్నారు ప్రభుత్వము తోసివేసినది సంతోషమే. కాని కార్పొరేషను ఎందుకు ఒప్పుకుంది? గవర్నమెంటు అఫీసరు ఏమీ చేస్తున్నాడు? అన్నారు. ఆ విషయం చెబుతున్నాను. కార్పొరేషను వారు ఇది profitable item అనుకున్నారు. Jayanti Shipping Company has an authorised capital of Rs. 5 crores and a subscribed and paid up capital of Rs. 290 lakhs.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : I am sorry. జయంతి షిప్పింగు కంపెనీ కేపిటలు ఉందో లేదో అని నేను అడగలేదు.

Mr. Deputy Speaker : Why not in the end?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : రివల్లీకు పోర్ట్ తప్ప జయంతి షిప్పింగు కార్పొరేషను గురించి వారు షిప్పింగు కంపెనీ పెట్టిన అప్పు సంగతి తప్ప వేరే అడగలేదు.

Mr. Deputy Speaker : Please resume your seat. If you want any thing, you ask him at the end.

Sri Tenneti Viswanadham : Very sorry, Sir. There are certain things which can be reserved and certain things which cannot be reserved. నేను రివల్లీకు పోర్ట్ గురించి అడిగాను. నేను specific గా question వేశాను. పేరు కేపిటలు ఎంత ఉందని ప్రశ్న వేస్తే information లేదని జవాబు చెప్పారు. మీరు chair లో లేరు. స్పీకరుగారు ఉన్నారు. పేరు కేపిటల్ ఎవరు valuation చేశారు. ఎంత, అని specific question address చేస్తే

information జేదన్నారు. అందుచేత నేను చెప్పినప్పటికీ మమ్మల్ని తప్పుపట్టుకోవద్దు. తప్పు తప్పు వారిపైన ఉండని చెబుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker: Possibly you have not heard him.

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య: అధ్యక్ష మహాశయ! A. P. I. D. C. జయంతి షిప్పింగు కంపెనీకి గ్యారంటీ ఎందుకు ఇచ్చినారని అడిగినారు. అదే చెబుతున్నాం. వారికి authorised capital వుంది, షేరు కేపిటలు వుంది, అదే బాకుండా వారు security ఏమి offer చేసినారంటే subscribed and paid up capital 2 crors and 90 lakhs. వారు ఏమి సెక్యూరిటీ ఇచ్చినారు ఎందుకు గ్యారంటీ ఇచ్చినారంటే డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను వారు ప్రాసరు సెక్యూరిటీ ఉండని భావించే ఇచ్చినారు. సెక్యూరిటీ ఏమి ఇచ్చినారంటే

(1) Cash deposit proposed to be made
between August 1963 to January 1964 ... Rs. 75 lakhs.

(2) Mortgage of five liberty ships fully
paid for and unencumbered, with a
book value of ... Rs. 80 lakhs

(3) Collection from freight earnings of
these five ships at the rate of
Rs. 5 lakhs per month from August
1962 to January 1965 ... Rs. 90 lakhs.

(4) Shares held by Dr. Dharmateja in
Jayanti Shipping Co. of the face
value of ... Rs. 50 lakhs.

Total Rs. 295 lakhs.

ఈ విధంగా total 285 లక్షలు సెక్యూరిటీ ఉంది. అడిగినది 254 లక్షలు కనుక వారు అడిగినదానికంటే ఎక్కువ సెక్యూరిటీ ఇచ్చినారని భావించాను. కనుక ప్రభుత్వాన్ని అడిగినారు. వారు ఇంత కేపిటలు లేదు కనుక అడిగినారు. ప్రభుత్వం ఇది ఇండస్ట్రిస్ కి సంబంధించినది కాదు కనుక ఇండస్ట్రి డెవలప్ మెంటు చేయడానికి పెట్టింది. కనుక మీకు అడిగారంటే దీని తో నచ్చుచుంది. ఎందుకంటే clear చేస్తున్నాను. ఇక్కడ తోసిపుచ్చినా ఇంకన్ఫ్యూరర్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను ప్రాసరు సెక్యూ

దిట్టి చూచుకున్నదా లేదా అనేదానికి మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా డిపల్లీకు ఫోర్టి విషయం శ్రీకృష్ణగారు చెప్పినారు. వారు అడిగింది 178 లక్షల గ్యారంటీ. సెక్యూరిటీ ఏమీ యిచ్చినారంటే—

(1) Imported machinery ... cost of machinery Rs. 130 lakhs.
plus Rs. 50 lakhs towards
customs duty.

(2) Land and buildings Rs. 30 lakhs.

(3) Indegenous machinery Rs. 30 lakhs.

ఈ విధముగా 260 లక్షలు సెక్యూరిటీ యిచ్చినారు. వారు అడిగింది 178 లక్షల గ్యారంటీ, దానికి 260 లక్షలు సెక్యూరిటీ యిచ్చినారు.

In addition, the Corporation has also botained the personal guarantee of all the Directors of the Company.

విశ్వనాథంగారికి, శ్రీకృష్ణగారికి అందరికీ తెలుసును. దై రెక్టర్లు ఎటువంటి వారు ఉన్నారో, sound people ఉన్నారో లేదో వారికి తెలుసును. వారి పర్సనల్ గ్యారంటీ ఉంది. సెక్యూరిటీ లేకుండా ఇచ్చింది ఏమీ లేదు. లై సెన్సులను misuse చేస్తున్నారని శ్రీకృష్ణగారు చెప్పినారు. Misuse చేస్తే తప్పకుండా చర్యతీసుకుందాం. లై సెన్సు ఇవ్వడం misuse చేయడానికి కాదు. ఎక్కడనో బజార్లో అమ్ముకొనడానికి కాదు. 18 spinning mills గురించి అపోహలు ఉన్నాయి. జేరం చేస్తున్నారు. అది ఏమీ లేదు. రెండు మిల్సు establish కాలేదు. వాటిగురించి press చేసున్నాం. వారు మంచి విషయం చెప్పినారు. Industrial Manageria personnel cadre పెట్టాలన్నారు. ఎందుకంటే పబ్లిక్ సెక్టరు ఇండస్ట్రీస్లో దీనికి అనుభవేవి వారంతా ఉన్నారు కనుక, దానిగురించి ఆలోచిస్తున్నాం. Industrial management pool తయారు చేసి ఆట సెలలో ఒక సంవత్సరం మో ప్రయోగం యిచ్చి ఇండస్ట్రీలో పెట్టడానికి ఒక ప్రోగ్రాము కూడా ఉందిని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత వారు గుంటూరు ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేటు విషయం కూడా చెప్పినారు. ఒక యూనిటులో సెయిన్ లేస్ లేట్ బాకుతో అమ్ముకుంటున్నారన్నారు. నా దృష్టికి రాలేదు. నేను రెండు మూడు సార్లు ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేటును visit చేసినాను. అప్పుడు చక్కగా పనిచేసేనది. బహుశా మనిషుడు బోయిస్ పుడు చక్కగా పనిచేసి తరువాత చేయదేమో చెప్పలేను. కాని తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటామని చెబుతున్నాను. ఇంక పివర్సు గురించి చెప్పినారు. కోఆపరేటివ్ ఫీల్డర్ ఉన్నవారికే

నష్టం చేస్తున్నారు. Outside the cooperative field ఉన్నవారికి నష్టం చేయలేదని చెబుతున్నారు. ఆ విషయంకూడా చెబుతున్నాను. 370 bales per month cooperative fold లో ఉన్నవారికి నష్టం చేస్తే 1000 bales outside వారికి నష్టం చేస్తున్నాం. ఇంకా ఎక్కువ చేయడానికి నిర్ణయం చేసుకుంటున్నాం. నిన్ను దై రెక్కరుగారితో మాట్లాడాను. Outside the cooperative fold వారికి ఎక్కువ చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. తరువాత రిక్వీజిటానుగా మార్చుతూ Small Scale Industries కి preference యివ్వాలని పంజాబును quite చేశారు. మనకు Small Scale Industries ఎక్కువ కావాలి స్టేటుపాలసీ అదే. పెద్ద ఇండస్ట్రీస్ ఫెటీనా Small Scale Industries ఎక్కువ పెట్టాలని. ఆ ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి ఉందని చెబుతున్నాను. ఇండస్ట్రీస్ కేవలం హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు చుట్టూ పెట్టుకుంటూ జిల్లాలో పెట్టాలని బొంబాయి గురించి చెప్పారు. ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేట్స్ పెట్టడం అందుకే. Sugar Factory గాని Cooperative Spinning Mills గాని ప్రతి జిల్లాలో ఆకడక్కడ spread చేస్తున్నామని చెబుతున్నాను. ఖాదీ కమీషన్ ఖాదీబోర్డు పాలసీ చాలా conflicting గా ఉందని చెప్పినారు. ఏమీ conflict లేదు. కమీషన్ కి బోర్డుకి పాలసీ ఒకటే. కొన్ని యూనిట్స్ లో ఖాదీ కమీషన్ కొంత కార్యక్రమం దై రెక్కా నడిపిస్తున్నది. దానికి ఇదివరకున్న చైర్మనుగారు చాలా సంప్రదింపులు జరిపినారు. ఈ యూనిట్స్ లో ప్రోగ్రాము కూడా మారు ఇవ్వవలసినదని, అదికూడ ఆలోచనలో ఉంది. సత్వరంగా ఖాదీ కమీషన్ వారు నారితున్న పని కూడా అప్పజెబుతారని చెబుతున్నాను.

Mining Corporation utter failure అని రిక్వీజిటానుగా చెప్పారు. Utter failure కాదని మనవిచేస్తున్నాను. Administrative రోపావుండవచ్చు. కాని ఇది Government undertaking. మిగిలిన కంపెనీలకన్న ఇది బాగానే పని చేస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. 8% dividends అప్పుడే declare చేసినది. Utter failure అయితే 8% dividend రాదని మాత్రము మనవి చేస్తున్నాను. ఆఫీసర్లకు training ఇవ్వవలసినదని చెప్పారు.

రాజమండ్రి పేపరుమిల్లుగురించి చెప్పారు. ఇది చాలా ముఖ్యము. టైము అయిపోయిందని తమరు bell కొడితే అసలు సంగతులు మరచిపోతారు. రాజమండ్రి పేపరుమిల్లు నిషేధముతో ప్రభుత్వము తీసుకొన్న నిర్ణయము చాలా మంచిది అని వారు support చేశారు. రాజమండ్రి పేపరుమిల్లు public sector లో వుంచుకోకుండా తీసివేస్తున్నారే అని కొంతమంది సభ్యులు చెప్పారు. నిర్ణయము చేసుకొన్నాము. ఇదివరకు ముఖ్యమంత్రిగారు సంజీవరెడ్డిగారు పెద్దరైస్ విశ్వనా

ధంగారిని, సుందరయ్యగారిని, కె. వి. నారాయణరెడ్డిగారిని సంప్రదించి వారి సలహాలనుకూడ పొందారు. వారు అపోజిషన్ లీడర్లు కనుక, వారిని consult చేశాము. తుది నిర్ణయము ప్రభుత్వానిదే. దీనికి ప్రభుత్వము 8 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి వలసి వుంటుంది. కేవలము 8 కోట్లు ఈ industry కే పెట్టి మిగతా industries నే neglect చేస్తే బాగావుండదు. అందువల్ల పేపరు ఇండస్ట్రీని ఎవరైనా నడిపించు కొంటారని అనుకొన్నాము. ఘననాయకుడైన భవహర్ లాల్ నెహ్రూగారికి అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగా వున్న సంజీవరెడ్డిగారు ఒక letter వ్రాశారు. వారు examine చేసి పొనింగు కమిషన్ వైస్ చైర్మన్ కి పంపించారు. నిర్ణయము తీసుకోవలసినది మన ప్రభుత్వమే అని, distress sale వుండకూడదని మాత్రమే పొనింగు కమిషన్ వైస్ చైర్మన్ గారు చెప్పారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఆ correspondence Table పైన పెడతారా ?

శ్రీ ఎమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఎన్నో secrets వుంటాయి. అది Table పైన పెట్టడానికి ఏటా ఏర్పాటుకొని చెబుతున్నాను. Correspondenceలో వున్నది చెబుతున్నాను. Clear గా పేపర్ లో వచ్చింది నేనుకూడా చెబుతున్నాను. ప్రభుత్వము మైనారిటీ షేర్లు వుంచుకొని జాయింట్ స్టాంక్ కంపెనీకి ఇవ్వవలసిన దని చెప్పారు. 1/3rd shares ప్రభుత్వము వుంచుకొనడము 1/3 shares ఒక పార్టీకి ఇవ్వడము, 1/3 share వల్లిక నుంచి float చేసి పెట్టాలని అనుకొన్నాము. పేపరుమిల్లు జాయింట్ స్టాంక్ కంపెనీ అంటూ ప్రభుత్వము 1/3rd shares తీసుకొంటున్నారు. డబ్బుఅంతా loan గా మారుస్తాము అని అంటున్నారు అని విశ్వనాథంగారు చెప్పారు. కొంచెము వారు పొరపాటు నడిపేటలు వుంది. దానికి కావలసిన 8 కోట్లు ప్రభుత్వమే ఇచ్చి 1/3 share ఎంత ఆవుతుందో అంత ప్రభుత్వము యొక్క share capital పోగా పెట్టుకొనిదిగిరిన డబ్బు అంతా loanగా ఇస్తున్నట్లు వారు అనుకొన్నారు అది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకొకరక ప్రభుత్వము దానిపైన 2 కోట్లు ఖర్చు చెప్పినది, ఈ 2 కోట్లలోను 1/3rd మా share capital పోగా ఏదయితే మిగిలుతుందో అది loanగా మారుతున్నాము అని చెబుతున్నారు. 8 కోట్లు loanగా ఇస్తాము అనికాదు.

Sri Tenneti Vishvanadham : What is the need for giving a loan when you are in need of monies according to your own statement ?

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఇంతవరకు అక్కడ ఖర్చు పెట్టాము. ఇప్పుడు ఇచ్చేది ఏమీలేదు. ఇదివరకు అక్కడ ఖర్చుపెట్టి ఇది వుంది కనుక మెట్రోపాలిటన్ ఇచ్చాము కనుక ఆ balance అంతా interest తో తీసుకొనడానికి వీలున్నది. అది న్యాయము అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఎన్ని instalments లో తీసుకొంటారు?

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఇంతా ఏర్పాటు కాలేదు. Agreement చేసుకొనేదిప్పుడు settle చేసుకొంటారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : మాకు ఇప్పుడు తెలియాలికదా ఇది అమ్మివేసి ఇంకొకదానిని వాడతాము అని అన్నారు. ఇప్పుడు అప్పుఇస్తాము అని అన్నారు ఏ position లో వున్నది. మాకు clear గా చెప్పడము అవసరము కదా.

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఇదివరకు 10 instalment వుంది. కొత్తగా అగ్రిమెంటు ఘాల్టి అయినపుడు తెలుస్తుంది. అర్ధవరకు వచ్చినపుడు ఇన్ స్టాల్ మెంటు, సంవత్సరపు ఇన్ స్టాల్ మెంటు, అనేది తెలుస్తుంది. కనుక ఇప్పుడు చెప్పడానికి వీలులేదు. public అంతా agitate చేస్తే credit అంతా ప్రభుత్వమే తీసుకొంటున్నది. అని విశ్వనాథంగారు అన్నారు. Heavy electricals ని దృష్టిలో పెట్టుకుని చెబుతున్నట్లు వుంది అధ్యక్ష, తమకు జ్ఞాపకము వుండవచ్చు. పోయిన సంవత్సరము బడ్జెటు ఉపన్యాసములో చెప్పాను I thanked the press ; I thanked the members ; I thanked the public for helping the Government. విశ్వనాథంగారికి మరల thanks చెబుతున్నాను. విశ్వనాథంగారు ఢిల్లీవరకుపోయి represent చేశారు. ఎవరు ప్రభుత్వము? ప్రజలే ప్రభుత్వము. వారు తేకపోతే ప్రభుత్వము ఎక్కడనుంచి వస్తుంది: ప్రభుత్వము credit అంటే ప్రజలు credit అని చెబుతున్నాను.

Sri Tenneti Viswanadham : May God bless him Sir.

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : Thanks. ఇంకొక విషయము చెప్పారు. పీఠికాడు. ఇంకొక గౌరవ ప్రభుత్వం చెప్పారు Industrial Department Corporation; అని Small Scale industrial Corporation అని Mining Corporation అని పెడుతున్నారు. ఆ Corporation లో ఒక పక్షము వారినే

తీసుకొంటున్నారు. ప్రభుత్వము అంటే ఒక బండిగా తలవండి అన్నారు. (Bullock Cart తోను, motor తోను పోల్చారు. కాని bullock cart కి రెండు ఎడ్డులు ఉంటాయి. కాంగ్రెసు పార్టీ గుర్తు కూడ రెండు ఎడ్డులే. తమ పాకి చెబుతున్నాను. రెండు ఎడ్డులు నడిపేనే బండి నడస్తుంది. ఒక ఎడ్డు నడిస్తే బండి నిలస్తుంది. అప్పోజిషన్ ను ఒక brake గా తలచాలని చెప్పారు. ఎప్పటికీ brake వేస్తే బండి నడవలేదు. Brakes ను release చేస్తూ వుండాలి. కేవలము కాంగ్రెసు పార్టీ వారినే తీసుకొంటున్నాము అని కాదు ఇప్పుడు పెట్టిన కార్పొరేషన్సులో non-officials కూడ వున్నారు. ప్రతి పక్షము అంటే M. L. A.లు అని వారు అని వుంటారు. శాసన సభ్యులు ఎవ్వరూ కార్పొరేషన్సులో వున్నట్లు లేదు. ఒక్క కార్పొరేషన్ లో తప్ప మిగిలిన వాటిలో లేరని మనవి చేస్తాను. He is also from your side.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : కాంగ్రెసు వైపు నుంచే వున్నారు.

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : వైజాగ్ నుంచి అని place చెబుతున్నాను. Industrial engineers చాలా autocratic గా వున్నారని చెప్పారు. భూమి Vizag industrial estate engineer ను దృష్టిలో పెట్టు కొన్నట్లుగా వుంది. వారు autocrat కాదు. వారు inefficient గా వున్నారు. వారు తెలివినంత వరకు పొగరుబోతు తనం వున్న మనిషి కాదు. చాలా mild మనిషి. అందుచేతనే ఇయనను parent department కి పంపించాము. ఈ విషయము విశ్వనాథంగారు మా దృష్టికి తెచ్చారు. వెంటనే parent department కి పంపించాము. కొంత మంది non-technical people ని కూడ industrial engineers గా పేర్కొన్నారు చెప్పారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఒక్క తెమ్మిన్ క్వాలిఫికేషన్ వున్న వారికి ఎక్కువగా జేయలేదు.

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఎక్కడా వేయలేదు. నేను refer చేసుకొన్నాను.

Sri Tenneti Viswanadham : My information was that one man was only B. Sc. (Chemistry). If my information is wrong, I am sorry; but please enquire.

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : విన్న మా డిపార్టుమెంటును refer చేసి discuss చేశాను. chemical industries వారు, B. Es. ఉన్నారు కాని మిగతావారు లేరని మా డిపార్టుమెంటు వారు చెప్పారు. కాబోనుహల్ ఫో టల్లో బ్రోకర్స్ వున్నారని చెప్పారు. ఎంతోమంది వుంటారు. ఇంకట్టి బ్రోకర్స్ వుంటారా?||

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : అంత light గా త్రోసేయకండి.

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : Light గా త్రోసేయటం లేదండీ.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : మొత్త 300 రూపాయలతో సహా M. L. A. quarters దగ్గర ఒక పెద్ద మనిషిని అరెస్ట్ చేశారు.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వర రావు : బ్రోకర్స్ వున్న మాట వాస్తవం కాదా?

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : బ్రోకర్స్ వున్నారో లేరో. బహుశా క్లాక్ మార్కెట్ చేయటానికో, అఫీషియల్స్ ను ఇన్ ఫ్లూయెన్స్ చేయటానికో వస్తే వచ్చి వుండవచ్చు. నా దృష్టికి అటువంటివి వస్తే అఫీసర్స్ ను warn చేశాను. ఇటువంటి బ్రోకర్స్ వస్తే అఫీసు గుమ్మం కూడా త్రొక్కనివ్వ వద్దు అని చెప్పాను. ఇక్కడ కూడా మెంబర్స్ కు హామీ ఇస్తున్నాను. ఇటువంటి బ్రోకర్స్ వుంటే మేము సహించము. పోలీసులకు handover చేయటానికి కూడా సిద్ధంగా వున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. వారితో మన అఫీసర్స్ కలిపివుంటే వారి మీద కూడా యాక్షన్ తీసికొంటామని చెబుతున్నాను.

విశ్వనాథంగారు ఖాదీ బోర్డులో వున్న మెంబర్స్ ఖాదీమీద నమ్మకం వున్నవారు. ఖాదీ ధరించే వారుగా వుంటే బాగుంటుందన్నారు. ముగ్గురు మాత్రమే అలా వున్నారు కాని మిగిలినవారు లేరని చెప్పారు. వున్న అయిదుగుడు ఎంతో కాలంనుండి ఖాదీ తొడిగేవారు. ఖాదీ మీద నమ్మకం కలవారే. దానితో ఏ మాత్రం సంశయం లేదని చెబుతున్నాను. జవహర్ లాల్ నెహ్రూ letter కోట్ చేశాడు. మంచివారిని చూసి, దానిమీద ఫెయిత్ థుస్ పొంది చూసి చేర్మన్ గా మంచివారిని చూసి ఎన్నిక చేయాలని చెప్పారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : నెహ్రూగారు letter లో in consultation with the Commission అని చెప్పారు. దాని గురించి ఏమైనా చెబుతారా?

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వర రావు : ఛైర్మన్ పివ్ భాగంగా వుంది కనుక ఈ పారి opposition కు ఇస్తారా?

శ్రీ యమ్. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య : దానిని fillup చేసేటప్పుడు ఆలోచిస్తాం. నెహ్రూగారు letter లో చెప్పింది వాస్తవమే. మళ్ళీ వెళ్ళేటప్పుడు వారిని సంప్రదించి మనవి చేస్తున్నాను.

శాంతయ్యగారు లెడర్ విషయం చెప్పారు. ఇదివరకుకన్నా, ఈ సభిని త్వరం బడ్జెటు బాగానే వుంది. Funds కోపరేటివ్ సొసైటీలకు ఇవ్వకుండా ఇండివిడ్యువల్స్ కు ఇవ్వాలని చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం ప్రతి జిల్లాలో కోపరేటివ్ సొసైటీలకు కాకుండా ఇండివిడ్యువల్ గా 200, 300, 400 వారివారి తాహతును బట్టి వారివారి ఇండ్లస్ట్రీని బట్టి చిన్నవారికి చిన్నగా, పెద్దవారికి పెద్దగా కొన్ని వేల రూపాయలు ప్రతి జిల్లాలో ఇచ్చి ఇలాంటి ఇండస్ట్రీస్ ను ఎంకరేజ్ చేస్తున్నాము.

ఇక, సత్యనారాయణ గారు బేరియమ్ కెమికల్స్ గురించి చెప్పారు. దానికి తగిన land వారికి లేకపోవటం వల్ల production అలభ్యం అయినదని చెప్పారు. అది వాస్తవం కాదు. వారికి సఫిషియంట్ లాండ్ ఇచ్చాము. మెష నరీ రావటం అలభ్యం అయింది. 2, 3 మాసాలలో Production లోకి పోతుందని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె. శాంతయ్య (పాలేర్) : లెడర్ విషయంలో ఈ సంవత్సరం బడ్జెటు బాగుందని అన్నారు. కాని కోటి రూపాయలకు బదులు 50 లక్షలు చేశారు. దాని వల్ల ఎక్కువ చేసే అవకాశం వున్నదా ?

శ్రీ యమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఒక్క లెడర్ కు సంబంధించే కాదు Handloom లో కూడా cut చేశాము. ఇవన్నీ cut చేసుకొని మొత్తం Electricity Department కు ఇస్తున్నాము కనుక ఈ Plan లో ఇంతకన్నా అవకాశం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

సరసపు Book get up బాగావుంది. కాని రోపం అంటే జగ్గరిఅన పిగ్గి అన్నారు. వాస్తవంగావున్న bigurs ఇవ్వాము. తాభంవస్తే తాభం అన్నాము నష్టమువస్తే నష్టము అన్నాము. అది జగ్గరి ఎలా అవుతుంది? కనుక ఇందులో జగ్గరి ఏమీలేదని మనవి చేస్తున్నాను. రిపబ్లిక్ పోర్ట్ అని చెప్పారు. దానికి ఇచ్చిన గ్యారంటీ సరైన సెక్యూరిటీ మీదనే ఇచ్చింది.

బారిరెడ్డిగారు ప్రైవేటు ఇండస్ట్రీని Private people కు యిచ్చి ఎంకరేజ్ చేయాలనిచెబుతూ నష్టంవచ్చే industrie ని Private People కు ఇవ్వం జూచి చెప్పారు. తాభం వచ్చే వి ప్రభుత్వం తీసుకోవాలని తెప్పటం మంచిది కాదు Private People కూడా అభివృద్ధి పొందాలనే దృష్టితోనే ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. పాజ్యం సిమెంట్ ప్యాక్ రిలోని వర్కర్స్ కాలనిలో వాటర్ సప్లయ లేదన్నారు. అది ప్రైవేటు ప్యాక్టరీమాకు సరిబంధంలేదు. అయినా నేను విచారిస్తాను.

వాగిరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి సిద్ధగొట్టంలో జీ ఇండస్ట్రీ పెట్టాలని చెప్పారుకాని ఏఇండస్ట్రీ పెట్టాలో చెప్పలేదు. అక్కడ సాకుక్కి ఆరెంజ్ నీబాగావుంది. కాబింగ్ ఇండస్ట్రీ పెట్టాలని వారు సలహాఇస్తే ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

సర్వేశ్వరరావుగారు గోల్డ్ స్మిల్స్ విషయం ఏమీ చెప్పలేదని అన్నారు. వారికొరకు కేంద్రప్రభుత్వం 80 1/2 లక్షలు ఇస్తే అంతకంటే మేము యాలో ఉన్నవారికి అదనంగా 2 1/2 లక్షలు ఖర్చుపెడుతున్నాము. మొన్ననే జిల్లా పరిషత్తులకు అప్పగించాము. మొన్ననే cabinet లో డెసిషన్ చేసికొన్నాము. 5000 చాలదు వేయిరూపాయలవరకైనా రైజ్ చేయాలని, పర్మనెంట్ సెక్యూరిటీపైన వేయిరూపాయలు. రెండు సెక్యూరిటీలపై 3000 ఇవ్వాలని, హారిజన్ పిల్లలకు హ్రస్కూలు చదువేగాక కాలేజీలలో బెక్సికల్ కాలేజీలో కూడా ఉచితవిద్య ఇవ్వాలని విర్తయించాము. హింద్ లూమ్ విషయం చెప్పారు. మొన్ననే సేవర్స్ హాకాము. సెంట్రల్ డ్యూటీ పెరిగింది. మేము వ్రాస్తున్నాము హింద్ లూమ్ ఎనెక్స్ సూపైటీ వారు కేంద్ర ఆర్థికమంత్రిని కలుసుకొన్నారు. వారికి డిల్ అన్యాయం. అరుగుతున్నది. మీరు consider చేయాలని మేము వ్రాస్తున్నాము.

హౌసింగ్ కాలనీస్ విషయం చెప్పారు. ప్రతి సంవత్సరం 35 లక్షలు రిజీటయిస్తున్నారు. అదిచాలదు అని చెప్పారు. ఈ సంవత్సరం 51.50 లక్షలు రిజీటకు ఎలాంటి చేకామని మనవిచేస్తున్నాము. కోవరేటివ్ ఫ్లిప్లింగ్ మిల్స్ ఎన్నో

పెడుతున్నారు కానివాటిని హండిల్ చేసేవారు. ట్రైన్స్ పీపుల్ లేరు అనిచెప్పారు. బడ్జెటు స్పీచ్ లో చూసేటటులా ఇక్కడ ఒక డెక్లొరేషన్ ఇన్ స్ట్రూట్ పెట్టుకొవాలి. ఒకటి మద్రాస్ లో వుంది. మనకు కావలసినది మద్రాసు నుండి తెప్పించుకొంటున్నాము. ఇప్పుడు మన రాష్ట్రంలోనే ఏళ్ళాటు చేసుకోవటానికి సంజ్ఞలు ప్రొవైడ్ చేశాము. ఆ ఇన్ స్ట్రూట్ వచ్చిన తరువాత మనకు కొరత తీరుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఒకేసీగారు నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారంకు ప్రతి సంవత్సరం 10 లక్షలు ఎలాబ్ చేసినా అర్జుపెట్రేక పోతున్నారని చెప్పారు. 1.2 సంవత్సరాలు అర్జు పెట్రేక పోయాము. ఈ సంవత్సరం 10లక్షలు పూర్తిగా అర్జుపెడుతున్నాము. ముస్లిం షిక్సబోర్డుకు డబ్బుఇస్తున్నారు. కాని అదిపని చేయటం లేదన్నారు. అది వాస్తవము కాదు. ప్రేజిడెన్స్ పెట్టుకొని చెప్పటం గాక వాకు స్వయంగాచూడాలి. అక్కడ పని దక్కగా ఇరుగుతున్నది. ట్రైనింగ్ ఇస్తున్నారు. షిక్సబోర్డు దక్కగా పనిచేస్తున్నది. తరువాత వారు చెప్పినారు ఇచ్చేటటువంటి డబ్బును కూడ చివ్విచిన్న వాళ్ళకు ఇవ్వవలసినదని మరి. ఈ ఆన్ ఎంప్లాయిమెంటు చిన్నవాళ్ళకు కాకుండా పెద్దవాళ్ళకు ఉంటుందా ఇది కనుక చిన్నవాళ్ళకు ఇవ్వడానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము అని చెబుతున్నాను. తరువాత రంగదాస్ గారు చెప్పినారు. ఈ ఖరీఫ్ అండ్ సీమెంట్ ఏదైతే ఉన్నదో అది కంట్రిబ్యూషన్ కు పట్టికో దొరకడంలేదు అని చెప్పినారు. కనుక మనకు ఈసీమెంటు మాత్రం కొరత ఉన్నటువంటి విషయం తెలుసుకొని బ్లాక్ మాత్రం అమ్మడం చాల తక్కువ అయినదని చెబుతుఉన్నాను. డిస్ట్రిక్టులోని వారికి 100 బాగు, 200 బాగు వరకు కలెక్టర్ కు ఇవ్వవలసినదని సవర్ ఇచ్చినాము. అంతకుపైగా అయితే డైరెక్టర్ ఆఫ్ కంబోర్ట్ కమోడిటీస్ కు వస్తుంది కనుక సాధ్యమైనంతవరకు ఆ కొరతను తీర్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము, తరువాత రామగోపాలరెడ్డిగారు చెప్పినాడు. మనకు సెంట్రల్ ప్రిజెక్టు ఏక్కువ కావాలన్నారు. అవిషయం ఇది కనీసం చెప్పినాను అదృష్ట మహళయా. కానివారు ఇంకొక విషయం చెప్పినారు. మనకు సెంట్రల్ ప్రిజెక్టు ఇన్ ఫుగర్ చాలతక్కువ ఉన్నది. మహారాష్ట్రకన్న చాల తక్కువ ఉన్నది. సెంట్రల్ ప్రిజెక్టు మనదీకక పోకాని ఈ సర్వేస్ టెజ ఆఫ్ రివరీ ఎంటుకు కూడ అక్కడ తక్కువ ఉన్నది. వారు చెప్పినారు. కాని నాకు ఉన్నటువంటి రిపోర్ట్ ఏమిటంటే ఈ రిపోర్ట్ సుగర్ కంబెట్ తక్కువ ఉన్నదనే, టుటువంటి విషయం చెబుతున్నారు. కాని వారు ఏదైనా ఒక కమిటీని వేసి దానిని ఎగ్జామిన్ చేయవలసినదని చెప్పివాడు. తప్పకుండా అది ఆలోచనచేసి కమిటీని మరి. తప్పనిసరిఅయితే, కమిటీనివేసి మేము దీనిని ఎగ్జామిన్ చేయడానికి ప్రయత్నం

చేస్తామని చెబుతూ ఉన్నాము. వారికి బాగా విషయాలు చెప్పినారు. అధ్యక్ష మహాశయ్య తరువాత నాగభూషణరావుగారు ముఖ్యంగా ఆంధ్రగోపాలానిద్దా గురించి చెప్పినారు. నేను ఇదివరకే కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియన్ మోషన్ లో క్లియరుగా చెప్పినాను. ఓల్డు మిల్లు గురించి మేము ప్రయత్నము చేస్తున్నామని మాత్రం చెబుతూ ఉన్నాను. తరువాత వరంగల్ ఇన్ డస్ట్రీయల్ ఎస్టేట్ విషయం వాడుకూడ చెప్పినారు. సరే హెరీ టేక్సరరావుగారు ఐటమ్ నెంబర్ ఐటమ్ బాగా చెప్పినారు. కనుక అటువంటి బోటుపాట్లు ఉన్నచైతే తప్పకుండా మేము దానిని సరిపెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని చెబుతున్నాను. తరువాత వారు కార్పొరేట్ సొసైటీ విషయం చెప్పినారు. నాగభూషణరావుగారు ఈ సొసైటీ పనిచేయడంలేదన్నారు. కాని అధ్యక్ష మహాశయ్య ఇక్కడ ఉన్నట్లుంటే పిగర్మిన్ ఐటి 66-61 లో ప్రొడక్షన్ 43000 ఉంటే 62-63 లో 66000 వరకు పోయింది. కాని వారు అన్నారు మరి ఎలెక్షన్లు పెట్టలేదని, దానిని గురించి బోడే మేము శ్రీమంత్రిగా చక్క తీసుకొని దానికి మళ్ళీ కొత్త ఎలెక్షన్లు పెట్టి కౌన్సిల్ సొసైటీ పాస్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మాత్రం చెబుతూ ఉన్నాను. తరువాత శ్రీ రాజగోపాల నాయుడుగారు పోర్టుస్లాన్ లో మనకు కాపలసినటు వంటి డబ్బును మన ఇన్ డస్ట్రీస్ కు సేంట్రల్ ప్రాజెక్టు ఇన్ డస్ట్రీస్ కులేవడానికి ప్రయత్నం చేయాలని చెప్పినారు. కనుక నేను చెబుతూ ఉన్నది ఒకటే మనము ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. బాగా వస్తున్నదని ఆశ ఉన్నది. ఈ స్టీల్ ప్లాంట్ వచ్చినచైతే మరి సుమారు అది 1200 ల కొట్ల రూపాయలవరకు పోర్టుస్లాన్ లో దానికి ఖర్చు కావచ్చునని మాత్రం చెబుతూ ఉన్నాను. తరువాత ఇన్ డస్ట్రీయల్ ఎస్టేట్ విషయంలో బ్లాక్ మార్కెట్ పెగ్గ రా ఖర్చుగుతున్నదని చెప్పినారు. నేను ఇదివరకే చెప్పినాను. అధ్యక్ష మహాశయ్య దానిని పరిశీలించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని తరువాత వారి లాం గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఆంధ్ర పేపర్ మిల్స్ గురించి చెప్పినారు. నేను ఇదివరకే చెప్పినాను. ఆంధ్ర పేపర్ మిల్స్ గురించి ఇంకొక విషయం చెప్పినారు అధ్యక్ష మహాశయ్య వారు. ఒకే ఇన్ డస్ట్రీయల్ మిల్లుకు 120 టన్ను స్టైలిన్ లెస్ స్టీల్ ఇస్తే బొంబాయిలో అమ్ముకున్నారని మన పేటకు వచ్చే కొటానే 100 టన్ను మరి ఒకే ఆయనకు 120 టన్ను ఎట్లా ఇచ్చారో నాకు అర్థంకాకుండా ఉన్నది. అదే కాకుండా టిటన్లు లకన్న ఏ ఇన్ డివిడ్యుయల్ కు మేము ఇవ్వలేదు కనుక 120 టన్ను స్టైలిన్ లెస్ స్టీల్ మరి బహుశః ఆ బ్లాక్ మార్కెట్ చేపేటాయన ప్రచందంలో ఉన్నటువంటి అందరిదగ్గర వసూలు చేసుకొచ్చే మరి అమ్ముకొన్నాడేమో తెలియదు. తరువాత ఈ ఇన్ డస్ట్రీస్ లో బాగా ఎక్స్ పీరియన్సు కలిగినటువంటి వారిని పెట్టాలన్నారు. అది వాస్తవమే. చాల మంచిమానకు మరి మేముకూడ ఇన్ డస్ట్రీస్ లో ఆఫీసర్లుకు బాగా ట్రైనింగ్ ఇచ్చి నిమిత్తం ఒకటూలే. భూద తయారు చేస్తున్నామని వారికి ఆ

ప్రొసంగ్ ఇచ్చినట్లుంటే ఆకొద్దత తీసుకుందని చెబుతున్నాను. తరువాత అవి కేషన్స్ ఏవైనా ఇవే అకౌంట్లో మీన్ అవుతాయని చెప్పినారు. వాస్తవమే నాకు కూడ తెలుసు కాస్తా మిస్ అవడంలేదనికాదు. నేను మా అఫీసర్స్ తప్పచేస్తే నేను అది తప్పుకాదని చెప్పడంలేదు. ఎవరైనా నాకు తెలుసును? నాకు ఇన్ ఫ్లెస్సెన్స్ తెలుసు. కాష్టి అప్లై చేస్తున్న ఆఫీసర్లకు బోతే ఎక్స్ట్రాబో వదిలిపెట్టాలి. కాని ఇది చుండునని కాదని చెబుతున్నాను. అప్లికేషన్స్ ఏమ్. ఎల్. ఏ. లు కాని ఎవరు ఇచ్చినప్పటికీ కూడ తప్పుకుండా ఆఫీసులో ఫైల్ ఉండాలని, ఆ పేపర్ ఉండాలని, ఈ ఇన్ ఫ్లెస్సెన్స్ నాకు తెలుసు. నుక దీనికి కొన్ని కట్టుదిట్టాలు చేయడానికి నేను ప్రయత్నిం. చేస్తానని గోపాలకృష్ణయ్యగారికి నేను మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత భాదీబోర్డు ఓవర్ హెడ్ ఛార్జెస్ ఓనుబ్బా ఎంత పెరిగిపోయిందని అన్నారు. కాని అది మాత్రం వాస్తవం కాదని చెబుతున్నాను ఇదివరకు 20 % ఉండే ఓవర్ హెడ్ ఛార్జెస్ కు 25 % ఎందుకంటే ఇప్పుడు మనం బాగా విస్తరించబోతున్నాము కనుక ఈ కార్యక్రమం 25 % ఉన్నది కాని 60-70 % మాత్రం లేదని చెబుతున్నాను. తరువాత అపోజిషన్ వారికి కార్పొరేషన్ లలో తీసుకోవలసినదిగా చెప్పినారు. సరే నేను ఇదివరకే రిప్లయ ఇచ్చినాను విశ్వనాథంగారు కాని తదితరులు కాని వారు చెప్పినట్లువంటి దానికి అద్యక్ష తరువాత వెంకటేశ్వరరావుగారు సరే వారు ఇండస్ట్రీలోని అన్ని విషయాలు ఘాటాడినారు. ఆంధ్ర పేపర్ మిల్సు, అజంజాహి మిల్సు, ప్రాగాటూల్సు, హైదరాబాద్ కెమికల్ ఫెర్టిలైజర్స్, విజామ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ, ఇండస్ట్రీయల్ ఎస్టేట్సు వగైరా అన్ని ఇండస్ట్రీస్ పై బాగా మాటాడారు, నేను ఇదివరకే బహుళ రిప్లయ ఇచ్చినట్లుగా ఉన్నాను. విజామ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ విషయంగానీ, హైదరాబాద్ కెమికల్ ఫెర్టిలైజర్స్-అవ్ కోర్సు-అది మరి కొంత నష్టంగా ఉన్నది. అయితే దానికి కారణం ఉన్నది.

బెల్లంపల్లిలో ఉన్నట్లువంటి దానిని కోల్డ్ చేయడంవల్ల అక్కడ ఉన్నట్లు వంటి షర్కర్స్ కు కూర్చుండి బెల్లం జీతాలు యివ్వడంవల్ల యింతంత నష్టాలు వస్తున్నాయి కనుక మరి వారికి కాంపెన్ నేషన్ యిచ్చి వారిని సంపించేటందుకు నిర్దముగా వున్నాము, వారు కూడా ఒప్పుకుంటున్నారు. ఇది అయిన తరువాత బహుళ అప్పుడు బాగా పెడుస్తుందనే మాకు ఆశ వున్నది. మరి ఫెర్టిలైజర్ ఫ్యాక్టరీ కనుక దానికి బాగా పెట్టాలనేటటువంటి డిజ్ కం ప్రతిష్టానికి వున్నదని చెబుతున్నాను. తరువాత జిల్లా పరిషత్ లో వున్న స్టాండుంగ్ కమిటీ తిబోర్డు అంతా వారు దీనివారు, షుగర్ మిల్స్, సిమెంటు ఫ్యాక్టరీస్, మైసంగ్ కార్పొరేషన్ అన్నిటి గురించి చెప్పారు. అద్యక్ష మహాశయా, సిమెన్స్ పుటికూడా మరి సభ్యులు చాలా మంచి సూచనలు చేసినారు. వారందరికీ నేను ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ ఈ కంట్రీ మోషన్స్ ఏ వై తే

వున్నాయో, అన్నీకూడా ఇంత మంచి శిక్షణ వచ్చినతరువాత వాటి పైస్ చేయ రని ఆశిస్తూ యీ కట్ మోషన్స్ను విత్ డ్రా చేసుకోవలసివదని నేను వారిని ప్రార్థిస్తూ డిమాండును వారు ఏకగ్రీవంగా అంగీకరించాలని మనవిచేస్తూ మీకు సమస్కారాలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు : అధ్యక్ష, ఇప్పుడు చేనేతవారికి రిజేటుకు నంబిందించి వారికి డబ్బు ఎక్కువ చేయలేదని నేనలేదండి. 60 లక్షల రూపాయల దాదాపు 20 నెలలు నుండి వారికి రావాలి. అది ప్రభుత్వం యింతవరకు ముదరా యివ్వలేదు అన్నారు. 60 లక్షల రూపాయలు 20 నెలలబట్టి చేనేత సంఘాలకు అంటే సొసైటీస్కు యివ్వవలసివది యివ్వలేదు. పెండింగుగా వున్నది. అది యివ్వకపోతే సొసైటీస్ సఫర్ అవుతాయని చెప్పినారు. తరువాత ఏలూరు ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటు విషయం గతపారి నీరు లేదని చెప్పాను. ఈ సంవత్సరం యిదే సందర్భంలో యిదే రోజున మళ్ళీ చెబుతున్నాను. ఇదివరలో అక్కడ నీరులేదు ఏర్పాటు చేయమన్నాము, మూడవది స్వర్ణకారుల విషయంలో మన సిటీస్లోవున్న విషయం చెప్పారు. రెండున్నర లక్షలు ఖర్చుపెట్టామన్నారు. మిగతా మసిస్లోలో వున్న స్వర్ణకారుల విషయం అక్కడ ఎంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టాము. ఏమి చేశాము. వాళ్ళకు సదుపాయాలు అనే విషయం పుస్తకాలలో ఎక్కడాకూడా లేదు. ఫిజికల్ టార్గెట్స్, పైనాన్షియల్ టార్గెట్స్ స్పష్టముగా దానిమీద లేవు. పుస్తకాలలో లేదు లేదు లేదు. మరొకసారి చూడండి.

శ్రీ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : అధ్యక్ష మహాశయా, పుస్తకాలలో యీ డిటైల్స్ అన్నీ వ్రాయాలంటే యీ పుస్తకం చాలదు, యెంతపెద్ద గ్రంథం కావాలి. కనుక యీ గోల్డ్ స్మిత్ కు మేము ఎంతెంత చేస్తున్నాము అనేది డిస్ట్రెక్టుకు పంపించినాము. తరువాత వారు రిజేటు విషయం చెప్పినారు. రిజేటు బకాయ ఎంత వున్నదో రిజేటు టాకీలన్నీ తప్పకుండా యిస్తామని చెబుతూ వున్నాను. తరువాత ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటులో నీటి యిబ్బంది విషయం చెప్పినారు. ఆ యిబ్బంది విషయం చెప్పినారు. ఆ యిబ్బంది నాకు కూడా తెలుసు. మరి దానికిబోరుగల్లు అవన్నీ వేసి నీరు సప్లయ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు : అధ్యక్ష, యిప్పుడు యీ ములుగు తాలూకాలో ప్యెంటల్ గురించి ఫ్యాక్టరీని 57లో కడతామని చెప్పినారు. ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు కూడా మరి ఊట సప్లయ చేయవలసివంటి పరిస్థితివచ్చి యీవేళ ఆ ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ ఏమీ కావాలి, కాని ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు ప్రయోజన వ్యక్తులకు యిస్తున్నటువంటి వుడ్ మన గవర్నమెంటుకు యివ్వడా.

శ్రీ సి. బాలిరెడ్డి : లిటోపోస్ ఇండస్ట్రీ పెడతారా అని అడిగి కడప జిల్లాలో వేమవల్లిలో. ఇంతకు ముందు కాంక్షను అయినది దానికేమి చెప్పలేదు.

శ్రీ కె. రాఘవులు : నేను నాలుగు కట్ మోషన్స్ ఇచ్చాను. ఆ నాలుగుకు ఏమీ జవాబు లేదు. వాటికి జవాబు ఇవ్వమని నేను కోరుతున్నాను. వాటిని చదవమంటేకూడా నేను చదువుతాను;

శ్రీ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : చెప్పండి, చెప్పండి.

శ్రీ కె. రాఘవులు : జనగామలో చేస్తేత కార్మికులకు కట్టించినటువంటి గృహాలను గురించి, తరువాత పెంబర్తిలో విశ్వకర్మా సొసైటీ గురించి 700 రూపాయలు ఎక్జిజిషన్ ఆఫీసర్ తెచ్చుకొని ఆయన మళ్ళీ అప్పు అడిగినప్పుడే కేస్ బుక్కులో దఖలుచేసినాడు. దానినిగురించి ఒకటి. తరువాత వరంగల్ జిల్లా జనగామలో ఇండస్ట్రీయల్ సొసైటీలోనే దానిని తీసికొనిపోయి చెక్ చేస్తామని 8 మాసాలయినది ఇంతవరకు మళ్ళీ దానిని ఇవ్వలేదు. ఆ సొసైటీ ఎటా నడుస్తున్నది. ఆ తరువాత జనగామ తాలూకా చేనేత పారిశ్రామిక సొసైటీ వున్నది దానిని సూపర్ సీడ్ చేసి సుమారు 8 మాసములయినది. దానినిగురించికూడా చెప్పాలి.

శ్రీ పి. సత్యనారాయణ (పాలవంచ) : బేరియమ్ కెమికల్ ఫ్యాక్టరీ ఒకటి. రెండు నెలలలో ఉత్పత్తిలోకి పోతుందని మంత్రిగారు నెలవిచ్చారు. సంతోషమే! అయితే ఆ ఫ్యాక్టరీకి కావలసినటువంటి ఇంధన స్థలము, ఇప్పుడు ఫ్యాక్టరీ ఎక్స్‌పాన్షన్ ఏరియా ఉన్నది. దానిని ఇంధనకోసం ఉపయోగించుకుంటున్నారు. దానిని మరి ఇంధన స్థలం కోసం ప్రత్యేకించి కేటాయిస్తున్నారా? ఆ విషయం తెలియ జేయాలి. రెండవది ఏమిటంటే లో టెంపరేచర్ కార్బనైజేషన్ ప్లాంట్ ఏదైతే ఉన్నదో దానిని సింగరేణి కాలరీస్ కు ఇవ్వాలని చెప్పి నేను మనవి చేస్తున్నాను. దాని విషయం ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నదా? మూడవది మైనింగు పరికరాల ఫ్యాక్టరీ సింగరేణి గనుల ప్రాంతంలో ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. అది వర్జిక్ పెక్టరులోనా, లేక ప్రయివేటు పెక్టరులోనా అన్న విషయం చెప్పమని కొరుకున్నాను. ఈ మూడు విషయాలు చెప్పించమని నేను ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్ష, వైట్స్ అండ్ మెజిస్ట్రేటు సంబంధించినటువంటి నిషేధం నేను మాట్లాడినాను. ఈ డిపార్టుమెంటుది కాదేమో

సాక్షి తెలియను. అవుననుకుంటాను. దానికేమీ చెప్పలేదు. అది చాలా మీస్ మేనేజ్మెంట్, వున్నది వ్యవహారం. అది ఏదైనా చెబుతారా? ఆ తరువాత నేను ముఖ్యమంత్రి చేసినది ఏమిటంటే పెకటేరియల్ లోను, డైరెక్టురేట్ లోను రోజుకు నాలుగు రోజులకు ముఖ్యమంత్రి మార్చకండి. అది ఏదన్నా కంటిన్యూయన్ గా షిఫ్టింగ్ మేన్సు పెట్టబడుతుందో వర్తత వున్నదా, లేకపోతే మళ్ళీ మార్చి యింకాకరిస్తే పెడుతూ వుంటారా? అది ఏదైనా కానీ చెబుతారా అని.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య: అధ్యక్ష, యీ చేనేత కార్మికుల విషయంలో విశ్వేశ్వరరావుగారు అడిగినది కాకుండా నాలుగు ధృతులు, రంగుల రసాయనికాల ధరలు అది చాలా ప్రాధాన్యమైనటువంటిది. చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నారు. దానిని గురించి మంత్రిగారు ఏదైనా సెలవిస్తారా? పోతే నెల్లూరులో ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటు ఫైర్ యాక్సిడెంటువల్ల అది తగలబడడం కొంత నష్టం కావడం జరిగింది అన్నారు. అది అసలు ఎందువల్ల తగలబడింది, దానికి ఏమి కారణం? దానికి ఏమీ చర్య తీసుకున్నట్లుగా కనపడదు. అది ఏదైనా సెలవిస్తారా?

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం: అధ్యక్ష, 3.4 ప్రశ్నలు ఉన్నవి. Steel plant విషయమై మనవి చేశాను. Water కు ప్రయత్నం చేస్తున్నారని కూడా తెలిసింది. ఇప్పుడు చిన్ని rivers లో కంటే, గోదావరినుంచి కాలువలు త్రవ్వి water తీసుకువచ్చినట్లుంటే అది చాలా useful గా ఉంటుంది. చాలా పుష్కలంగా ఉంటుంది. utilisation కు వీలుంటుంది. అదేమైనా యత్నం చేస్తున్నారా? రెండవది, Republic Forge విషయమై చెప్పారు. దానికి guarantee ఇచ్చిన రోజు share capital ఎంత అనే point చేసినాము. దానికి security imported machinery అన్నారు. guarantee యిచ్చిన రోజున ఆ imported machinery అక్కడనే ఉన్నదా? ఆ 130 lakhs land, building ను guarantee ఇచ్చిన రోజున ఉన్నదా? మూడవది, Jayanti Shipping Company విషయమై cash deposit అని చెప్పారు - కరువాత mortgage of fire liberty ships అన్నారు. అవి valuation చేశారా? Valuation officers ను పంపించారా? Valuation report ఉన్నదా? ఉన్నట్లయితే Table మీద పెట్టిస్తారా? Collections from freight అన్నారు. అవి ఏమైనా నడుస్తున్నాయా? Strikes వచ్చి అగిపోతున్నాయా అనగా Indian seas లోకైనా వస్తున్నాయా లేకపోతే Greek harbour అటువైపు ఉన్నాయి అనే వదంతేనా, కరువాత ప్రశ్న 50 లక్షలు ఆ ధర్యతేజగారి shares కూడా అందులో ఉన్నాయి. ఈ shares ఏమైనా Stock Exchange మీద ఉన్నాయా?

శ్రీ ఎస్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : అధ్యక్షా, జనగాని Housing Colony విషయం చెప్పారు. అక్కడ నూరు ఇళ్లు ఉన్నమాట వాస్తవమే గాని అందులో 70 ఇళ్లు మాత్రమే ఇప్పుడు occupy అయినాయి. మిగతా 30 ఇళ్లు గాలిపుమారం వచ్చిన కారణాన కొన్ని tin sheds అవి occupy కాలేదు. అవి కొంచెము పరి చేసిన తరువాత occupy అవుతాయి. తరువాత పెండ్లి పొన్నటి విషయం చెప్పినారు. ఆ Extension Officer ఏమిచేశాడని అది విచారణ చేస్తానని చెబుతున్నాను. తరువాత బారెడ్డిగారు లిథోఫోన్ industry విషయం జవాబు చెప్పలేదని చెప్పారు. Central Government వారు ఒక కమిటీని పంపించారు. All over India Famine affected areas ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయి అక్కడ కొన్ని industries suggest చేయవలసిందని పంపించారు. వారు మన రాష్ట్రానికికూడ వచ్చి కర్నూలు కడప ప్రాంతములో ఈ లిథోఫోన్ industry ఒకటి recommend చేశారు. కాని అది Central Project గనుక అది ఎప్పుడు వస్తుందో నేను చెప్పలేను. అది ఇంకా అక్కడనే ఉన్నది. తరువాత సత్యనారాయణగారు బేరియం కెమికల్స్ industry విషయం చెప్పారు. మరి lands ఏమో ఆ factory కొరకు ఇచ్చినారు. పోయి Housing Colony కడుతున్నారు. అది examination లో వున్నది. కాని దానివల్ల ఏమీ ఈ Production delay కాలేదని చెబుతున్నాను. ఆ తరువాత, గోపాలకృష్ణయ్యగారు Weights and Measures department విషయం చెప్పారు. అది నేను కనుక్కంటాను. అక్కడ ఏమి లోపాలు జరుగుతున్నాయో, అక్కడ ఏమైనా లోపాలు ఉంటే సరిదిద్దడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. వేష్యుగారు నూరు దళలు. dyes and chemicals, అవి సరసమయిన దళులలో అందుబాటు కాలాని చెప్పారు. నిజమే weavers చాలా బీదవారు గనుక ఆ విధంగా చేయాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. తరువాత విశ్వనాథంగారు Steel Plant విషయము చెప్పారు. ఆ water అది గోదావరినుంచో ఎక్కడనుంచో వస్తుంది గాని Steel Plant వచ్చేలోపల దానికి కనీసం water supply చేయడానికి మాత్రం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఆ Republic Forge విషయం చెప్పారు. దానికి imported machinery వున్నదా అని. ఆ imported machinery వచ్చినప్పుడే మనము guarantee ఇస్తాము. అది hypothecation అవుతుంది. అది మన దగ్గరే కాదు. ఏ Finance Corporation కైనా, ఏ institute కైనా, ఇదే procedure వున్నది. కాబట్టి ఆ procedure adopt చేస్తున్నాము. మన దగ్గర ఏమీ కొత్తవద్దతి లేదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : ఆ రోజున share capital ఎంత : lands and buildings ఉన్నాయన్నారు. అవి ఎక్కడ వుంటున్నాయి.

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య: Land ఉన్నది అప్పుడే. Buildings తయారైన తరువాత, అవన్నీ కూడా పెడతారు. వారికేమీ loans ఇవ్వడం లేదు. imported machinery వచ్చినప్పుడే, ఆ guarantee వస్తుంది. తరువాత Jayanthi Shipping విషయం చెప్పారు. ఆ cash deposit వారిని ఎంత ఉన్నదని అడిగారు. 75 లక్షలు cash deposit ఇస్తామని చెప్పినారు. తరువాత ఈ Liberty ships ను value చేశారా అంటే ఇదివరకే Central Government చేత అవి అక్కడ value అయి వున్నాయి. దానినే మనము security గా తీసుకున్నాము.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : Central Government value చేశారంటే— ఆ report మన దగ్గర వున్నదా ?

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య : ఆ report నా దగ్గర వున్నదో లేదో నేను చెప్పలేను. కాని value చేయడంబట్టి 80 లక్షలు అని చెప్పడం, లేకపోతే ఎట్లా చెబుతారు. దానినుంచి వచ్చేటటువంటి ఆదాయం కూడా five lakhs per month దానివిబట్టి ఈ security కూడా ఇచ్చినారు గనుక ఇది counter guarantee కనుక ఇది ప్రశ్నమంగా వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం : Shares విషయం చెప్పలేదు. అయితే ఇచ్చిన shares Stock Exchange మీద వున్నాయేమో

శ్రీ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య: తరువాత చెబుతాను.

Mr. Speaker : The question is.

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries by
Rs. 100/-

For not having given any aid to the thousand pillar Temple at Warangal for its renovation.

The Cut motion was negatived.

Mr. Speaker : No to question is the:

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries by Rs. 100/-

For discussing about the slow progress of the mining Corporation of this State.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is,

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries by Rs. 100/-

To discuss the possibilities of opening central stores branches at every district headquarters.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is;

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries by Rs. 100/-

To discuss the failure of Cottage Industries Schemes in the State.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries by Rs. 100/-

To discuss failure to check abuse and waste of funds in Village Industries under the Khadi and Village Industries Board.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is.

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries by Rs. 100/-

To focus the attention of the Government to the Mal-practices and abuse of funds in the Industrial Estate at Nandyal in Kurnool District.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries by Rs. 100/-

To discuss the proposed sale of Azamjahi shares.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries by Rs. 100/-

To discuss the Industrial policy of the Government regarding the poor progress of the fertilisers factories in the State.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries by Rs. 100/-

For abnormal delay regarding the construction of housing colonies to the weavers in the State.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries by Rs. 100/-

To impress on the Government to start Cigarette Factories in the State as the raw material is available in the State.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries by Rs. 100/-

చేనేత కార్మికులు, నూలు రంగు రసాయనములు దొరకక మిల్లు యజమానులతో, పోటీ పడలేక, నిరుద్యోగముతోను, దీన పస్టులతోను, బాధలు పడుచుంటే, మిల్లు యజమానులు అక్రమముగ పెంచు, నూలు ధరను అదుపులో పెట్టి చేనేత కార్మికులకు సహాయము చేయుటలో ప్రభుత్వము విఫలమగుచున్నందుకు.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries by Rs. 100/-

నూలు ధరలు విపరీతముగా రోజురోజుకూ పెరుగుతున్నందు వల్లనూ, బట్ట విడుదల కాకుండా వుంటున్నందువల్లనూ చేనేత పత్రికల గడ్డు పరిస్థితిలో పడి నేత కార్మికుల స్థితి చాలా అద్వాన్నంగా తయారవుతున్న విషయం ఎన్నో ద ఫాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తేబడుతున్న దానికి నరైన పరిష్కార మార్గం కనుగొనలేక పోయి నందుకు విచారము తెలుపుటకై —

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ తెలుగు మరయు ఫర్జిలైజర్సులో జరుగుచున్న దుబారా అదృశ్యమైన మిక్చర్సు గురించి విచారించి కారణ భూతులైన అధికారులపై చర్య తీసుకోనందున

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for industries by Rs. 100/-

వరంగల్లు జిల్లా చేనేత సంఘాలు (జనగా) జనగామా సంఘాన్ని సూపర్
సీడ్ చేసిన దానిని గురించి

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for industries
by Rs. 100/-

వరంగల్లు జిల్లా జనగామా తాలూకాలోని పెంబిర్తి గ్రామములో విశ్వకర్మ
సొసైటీనుండి 700 రూపాయలు ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసర్ పంచాయితీ సమితిలో జమ
చేస్తామని వాడుకొని తిరిగి అడిగినప్పుడు వారు సమితిలో యివ్వక తిరిగి 7 మాసము
లకు సొసైటీలో దాఖలు చేసిన దానిని గురించి

The cut motion was negatived

Mr. Speaker : The question is

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries
by Rs. 100/-

వరంగల్ జిల్లాలో స్థాపించిన ఇంద్రప్రస్థ్ సొసైటీల గురించి జనగామ
తాలూకాలో విశ్వకర్మ సొసైటీలోని రికార్డులను ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసరు తీసుకుపోయి
6 మాసములైనా యివ్వకపోవడం గురించి

The cut motion was negatived

Mr. Speaker : The question is

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries
by Rs. 100/-

జనగామ తాలూకాలో చేనేతవారికి కట్టించిన వాటిలో పారిశ్రామికులు ఎందుకు
నివసించటంలేదో వాటి గురించి చర్చించుటకు—

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries
by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని తోళ్ళ కార్మికుల బ్రతుకు నానాటికి దిగజారుతూ, నిరుద్యోగులై జీవనోపాధి లభించక కటకటలాడుతూ వున్నప్పటికీ, తోళ్ళ పరిశ్రమ ధ్వంసమవుతూ వున్నప్పటికీ ప్రభుత్వం తోళ్ళ పరిశ్రమ - మాస్టర్ ప్లానును అమలు చేయక జాప్యం చేస్తూ వున్నందుకు ఏలూరులో మోడల్ టౌనరీ పథకాన్ని అమలు చేయనందుకూ—

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries
by Rs. 100/-

నిరుద్యోగంవల్లనూ, అధికనూలు ధరలవల్లనూ, రసాయనిక ధరలు పెరగటం వల్లనూ, తయారైన నూలు బట్ట అమ్ముడు పోనందువల్లనూ, మిల్లులతో పోటీ పడలేక నానాబాధలు పడుతూ వున్న చేనేత కార్మికులకు తగు రక్షణ కల్పించనందుకై ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించుటకు—

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is:

To reduce the allotment of Rs. 2,13,93,700 for Industries
by Rs. 100/-

రాష్ట్ర పరిశ్రమల అభివృద్ధి దృష్ట్యా యానాటి బడ్జెట్ కేటాయింపు ఆశాజనకంగా లేనందున

The cut motion was negatived.

DEMAND XLVII - CAPITAL OUTLAY ON INDUSTRIAL

DEVELOPMANT - Rs. 3,69,06,600

Mr. Speaker : The question is

To reduce the allotment of Rs. 3,69,06,600 for Capital Outlay on Industrial Development by Rs. 100/-

To urge the Govt. to instal a sugar factory in Kurnool Dist., in the Cooperative Sector.

The cut motion was negatived.

Mr Speaker : The question is.

To reduce the allotment of Rs. 3,69,06,600 for Capital Outlay on Industrial Development by Rs. 100/-

To urge the Govt to explore possibilities of starting a paper Industry and pig iron industry in Kurnool Dist. in view of the availability of raw materials.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,13,93,700 under Demaud No. XXIV, i. e. Industries and that the Government be granted a sum of Rs. 3,69,06,600 under Demand No. XLVII—Capital Outlay on Industrial Development”.

The motion was adopted and the Grant made.

DEMAND NO. XXVI LABOUR AND EMPLOYMENT Rs. 35,50,000/-

Shri B. V. Gurumurthy : Mr. Speaker, Sir, I beg to move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 35,50,000 under Demand No. XXVI—Labour and Employment”.

Mr. Speaker : Motion moved.

Shri B. V. Gurumurthy : Sir, * Printed Statements are distributed. I would like to make the reply at the end of the speeches by the hon. Members.

Sri B. Dharma Bhiksham : Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour & Employment by Rs. 100/-

20.21.22 ఫిబ్రవరి నెలలో మన రాష్ట్రంలోని 9 వేల కార్మిక నాయకులు, కార్యకర్తలు ఉపవాసదీక్షలు నిర్వహించారు, అధికారాలను తగ్గించాలని, జీతాలు కరువు బిల్లైం పెరగాలని, వ్యాంకులు, ఎగుమతి దిగుమతుల వ్యాపారం. అహారధాన్యాల బోకు వ్యాపారాన్ని జాతీయం చేయాలని కోరిన కోర్కెల గురించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తమ అధీనంలోవున్న వ్యవస్థల్లో అమలుపెట్టుటకు ఇప్పటికి సిద్ధపడకపోవటం గురించి చర్చించుటకుగాను.

Sri B. Dharmabhiksham : Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour & Employment by Rs. 100/-

బొంబాయిలో జరిగిన అఖిలభారత కరువుబిల్లైం బోససు కాన్ఫరెన్సు రూపొందించిన 11 సూత్రాలపై మన రాష్ట్ర (ఎ. పి. టి. యు. సి.) కార్మిక సంఘాలు నడుపుతూ వున్న ఉద్యమాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖాతరు చేయకపోవటం గురించి చర్చించుటకుగాను—

Mr. Speaker : cut motions moved.

Sri P. Narayana Reddy : Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

For not wiping off the unemployment problem in the State.

Mr. Speaker : cut motion moved.

Sri B. Dharma Bhiksham : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

త్రైవిషాక ఒప్పందాలు, కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వ చట్టాలను ప్రభుత్వం తమ కాటర్లో అమలు జరుపకపోవటం గురించి చర్చించుటకుగాను

Mr. Speaker : cut motion moved,

Sri C. Bali Reddi : Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and
Employment by Rs. 100/-

For not extending the Bus route on Pulivendala (పులి
వెండుల-దొరిగిల్లు) Dorigillu Road in Cuddapah District.

Mr. Speaker : cut motion moved.

Sri G. Rama Rao : Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and
Employment by Rs. 100/-

For failure to pay compensations ordered in D. Dis. No.
H2-45716-61 dated 22.3.1963 by the Commission to Workmen's
Compensations, Andhra Pradesh to one Shaik Habibunnisa, native
of Gudivada since 1961.

Mr. Speaker : cut motion moved.

Sri N. Mohan Rao : Sir I beg to move.

To reduce to allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and
Employment by Rs. 100/-

ఎ. జె. మిక్స్ వరంగల్ ప్యాక్టరీలో ప్రసూతి సౌకర్యవత్తుం అమలు జరగక
పోవటంగురించి గర్భిణులకుగాను

Mr. Speaker : cut motion moved.

Sri N. Mohan Rao : Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and
Employment by Rs. 100/-

To protest against the failure of the Govt. in arranging payment of compensation to the victims of silicosis in mica mines in time

Mr. Speaker : cut motion moved.

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

ఎంప్లాయిమెంటు స్టేట్ ఇన్సూరెన్సు ఆక్ట్ సెక్షన్ 10-ఎ ప్రకారం లోకల్ కమిటీలను ఏర్పరచకపోవటంగురించి చర్చించడానికిగాను

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

To criticise the attitude of Govt. in not providing sufficient staff for implementing the Minimum Wages Act for agricultural labourers.

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

1960 నుండి ఎ. జె. మిల్స్ కార్మికులకు ప్రావిడెండుఫండ్ సభ్యులకు ఇవ్వవలసినదాన్ని అందచేయడంలో విలంబన జరుగుచున్నదాన్ని చర్చించడానికిగాను

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

అజంజాహిమిల్సు కార్మికులను 900 మందిని రిట్రెయిన్మెండు చేసినదాన్ని చర్చించడానికిగాను—

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

కనీస వేతనాలచట్టం మీదీ పరిశ్రమలలో అమలు జరపకపోవటం గురించి చర్చించుటకుగాను —

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

To protest against the failure of the Govt. in implementing the Payment of Wages Act to mica miners with regard to timely payment on fixed dates.

Mr Speaker : cut motions moved.

Sri Swarna Venkayya : Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

For the failure of the Govt. to pay compensation of Rs. 453/- to P. Jayaramaiah Mica Mine Works, of Nellore District vide W.C.Act 76/59.

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

To urge on Govt. to settle Provident Fund to Sri Mangalapudi Buddaiah Mica Mine Worker, Nellore District.

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

To urge on Govt. to settle Provident Fund to (1) Sri S. K. Martan Shaih Mica Mine Worker, of Nellore District.

To reduce the allotment of Rs 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

కార్మికుల వేతనములు నూటికి 25 పాళ్ళ పెంచకుండుటయేకాక వారికి న్యాయముగా రావలసిన బోనస్, సెలవులు, విద్య, వైద్య, ప్రావిడెంటుఫండు, గృహ వసతులు కల్పించుటలోను, వారికి అనుకూలముగా ట్రేనింగునల్పించే ఇవ్వబడిన అవార్డులను అటువలెవరుచుటలోను విఫలమగుచున్న ప్రభుత్వ విధానమును నిరసించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలో మైకాగని కార్మికులకు మేనేజిమెంటువారు తెలియజేసిన
తేదీన తప్పనిసరిగా జీతాలు, చెల్లించే ఏర్పాట్లు చేయుటలో ప్రభుత్వము విఫలమగు
చున్నందుకు—

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and
Employment by Rs. 100/-

To urge on Govt. to settle the Provident Fund application
of Sri M. Subbaraudu A. P. No. 338/232, Nellore District.

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and
Employment by Rs. 100/-

To urge on Govt. abnormal delays for payment of
compensation to Mica Workers suffering from Silicans diseases.

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and
Employment by Rs. 100/-

To urge on Govt. for the abnormal delay of the Govt. to
recover an amount of Rs. 1,200/- due to the Mica Workers from
the managements of Kalyanarama Mica Mine, Seetharama Mica
Mine, Sri Rama Mica Mine and Srinivasa Mica Mine, of Nellore
District.

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and
Employment by Rs. 100/-

For the Failure of the Government to provide equal
wages for equal work for both men and women.

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and
Employment by Rs. 100/-

To urge on Govt. to enquire into the irregular
payment made to Sri Narsa Subbaiah by the Srinivas Karpan
Mica Mine management Rs. 550 instead of Rs. 1196/- case
No. 89/60.

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and
Employment by Rs. 100/-

To urge on Govt. to settle Provident Fund to Sri Sanaga Chinnayya Mica Mine Worker, Nellore District.

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

To urge on Government to settle the provident fund application of P. Lakshammamma A. P. No. 326/70 Nityakalyana Mica Mine - Nellore Dist.

To reduce the allotment of Rs 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలో మైకాగని కార్మికులను రిట్రైంబుమెంట్ చేసినపుడు సీనియారిటీ ప్రకారము ఏర్పడిన కాళీలలో మరలా పుద్యోగము కల్పించుచు కొరకు

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

నెల్లూరుజిల్లాలోని, మైకాగని కార్మికుల జీతాలు, నూటికి సూరుపాళ్లు పెంచ కపున్న ప్రభుత్వ విధానమును నిరసించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలోని మైకాగని కార్మికులకు లాభనష్టాల నిష్క్రితం లేకుండా సంవత్సరమునకు ఒకనెల జీతము, టోవన్ క్రింద చెల్లించుటకు తగుచర్యలు తీసుకొ నని, విధానమును నిరసించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

కార్మికులకు ఇండ్ల వసతి కల్పించుటకు కేంద్రమువారిద్వారా సహాయమును పూర్తిగా తీసికొని రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు కార్మికులకు వసతి చూపుటలో జాప్యము చేయుచున్నందులకు—

To reduce the allotment of Rs 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

For the failure of Govt. to implement the Awards passed in favour of works.

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

కార్మికులు కర్మాగారములలో పనిచేయుచు చనిపోయినపుడు, బలహీన మైనపుడు, ప్రమాదమైన దెబ్బ తగిలినపుడు వారికి ఇచ్చు నష్టపరిహారమును ఇచ్చుటలో జాప్యము చేయుచున్నందులకు

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలోని మైకాగని కార్మికులకు 1959వ సంవత్సరము మైన్ యాక్టు అమెండ్మెంటు ప్రకారము టీవ్ విత్ వేజెస్ ప్రకారం కొరత రోజులకు జీతములు చెల్లించాలని కోరుటకు

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలో మైకాగని కార్మికులు జబ్బుచేసి పని చేయలేక నిలబడి పోయినప్పుడు వారికి గ్రాడ్యూటీ యవ్వనలనినది అని ప్రభుత్వము తగు శాసనము చేయమని కోరుటకు—

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలోని మైకాగని కార్మికులకు కనీస వేతనాల చట్టప్రకారము వారంలో 6 రోజులు పనిచేసిన కార్మికులకు ఒకరోజు జీతముమీద నెలపు కట్టివ్వాలి అని కోరుటకు—

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలోని మైకాగని కార్మికులకు నివికాన్ జబ్బుతో బాధపడే కార్మికులను జిల్లా మెడికల్ బోర్డువారు పరీక్ష చేసినందుకు రు. 12-లు చెల్లించమని మెడికల్ బోర్డువారు కోరుతున్నారు. నదరు ఫీజును రద్దుచేయాలి లేక ప్రభుత్వం గాని, వెల్ ఫేర్ ఫండువారుగాని చెల్లించాలి

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలో మైకాగని కార్మికులకు రాజీ అవార్డు ప్రకారం రిటైర్మెంట్‌కు చెల్లించవలసిన గ్రేడ్ అలవెన్సు డబ్బును 1960 జూన్ నుంచి యిప్పటి వరకు చెల్లించుటకు గాను ప్రభుత్వము తగుక్రమి చేయవలయును

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

నెల్లూరు జిల్లాలో మైకాగని కార్మికులకు ల్యాండు రివిన్యూ రిటైర్మెంట్ ఆర్డు క్రింద జిల్లా కలెక్టరువారిని పనులు చేయమన్న నష్టపరిహారపు మొత్తములను వసూలుచేసి వెంటనే చనిపోయినవారి కుటుంబాలకు నష్టపరిహారము చెల్లించుటలో జరుగుచున్న తీరని జాప్యమును నిరసించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

For the abnormal delay of the Govt. to pay compensation of Rs. 2016/- to Sri K. Penchalaiah mica mine worker, of Nellore District vide case No. 10/59.

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

For the failure of the Govt. to pay compensation of Rs. 735/- to K. Lakshmaiah Mica Worker, (Vide case No. W. C. Act 171/59).

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

For the abnormal delay of the Govt. to pay compensation to Srimathy Gunjee Penchalamma, Silicosis diseased mica mine worker, vide case No. 154/59, (Nellore District).

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

For the failure of the Govt. to pay compensation to the Silicosis diseased Mica mine worker, Sri G. China Venkataiah (Vide case No. 877/60), Nellore District.

Mr. Speaker : Cut motions moved.

Sri C. Bali Reddy : Sri, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

To urge the Govt. for spending the amount collected from vehicles taxes to the repairs of the Roads itself.

Mr Speaker : Cut motion moved.

Sri A. Sarveswara Rao : Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

ఐ. ఎన్. టి. యు. సి యూనియన్ ప్రయోజనాలను కాపాడుటకై అవసరమైన మార్గాలను చేపట్టవలెను—

To reduce to allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో గోల్డు కలట్రోల్ ఆర్డరువల్ల నిరుద్యోగులైన స్వర్ణకారులను అందరిమెక్కిస్తామని పూరిస్తూ వారి బ్రతుకుకై కావలసిన కనీస అవసరాలనైనా ఈనాటికీ ప్రభుత్వం తీర్చవలెను

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for labour and Employment by Rs. 100/-

అన్ ఎంప్లాయిమెంటు, అండర్ ఎంప్లాయిమెంటు, అన్ని వర్గాలలోనూ, అసంర్పితలూ, అమితంగా, అవరోధాలు లేకుండా, అభివృద్ధి చెందుతూ ఉన్నందుకు గాను—

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ కార్మికులకు విర్ణయించబడిన కనీస వేతనాలను అమలుపరచుటకు గట్టిగా పూనుకోవలెను

Mr. Speaker: Cut motions moved.

Sri N. Mohan Rao: Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 35,50,000 for Labour
and Employment by Rs. 100/-

నిజామాబాద్ లో 18 రోజులుగా 40 పేల మంది బీడీ కార్మికులు సాగి
స్తున్న సమ్మెగురించి చర్చించటానికిగాను—

Mr. Spaker : Cut motions moved.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్ష Labour Demand లో
Agricultural workers wages విషయం కూడా ఇందులో mention చేయలేదు.
కనుక ఈ subject ఈ Labour Department క్రిందికి వస్తుందా లేకపోతే మరొక
Department క్రిందికి వస్తుందా చెప్పితే, దాన్నిగురించి ఎప్పుడు మాట్లాడవలసి
యంటుందో తెలుస్తుంది.

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : Minimum wages Act ను Labour
Department administer చేస్తుంది. కనుక దాన్ని గురించి మాట్లాడదలచుకుంటే
మాట్లాడవచ్చు. దానికి సంబంధించి నేను సమాధానము చెప్పతాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అది డింట్లో mention చేయక
పోవడానికి కారణం ?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : Minimum wages Act ను సంబంధించి
ప్రత్యేకం ఉండడం సాంప్రదాయం కాదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఈ Machinery ఎవరు imple-
ment చేస్తున్నారు ?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : నేను పదేపదే దాని అలస్యం గురించి చెప్పాను.
ఆ Act pass అయిందిగాని, implement కాలేదు. Implement చేయడంలో
సాధక శాధకాలు వివరించాను. మళ్ళీ వారు ఏదైనా చెప్పితే, సమాధానములో చెప్పు
తాను.

శ్రీ పి. సత్యనారాయణ : అధ్యక్ష, గౌ. కార్మిక శాఖ మంత్రిగారు తమ డిమాండు నోటులో రెండవ పేరాలో ఈ విధంగా చెప్పారు : ప్రజాశాసన ముగా సత్వరంగా దేశంలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి సాధించవలసిన ప్రస్తుత తరుణంలో కార్మిక శాఖకు ఉన్న ప్రాముఖ్యత గురించి దానికి వప్పగించబడిన గురుతర పాత్ర గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసరం లేదు. పారిశ్రామిక పురోభివృద్ధికి దోహదంచేసే పారిశ్రామిక శాంతిని కాపాడవలసిన గురుతర బాధ్యతలను ప్రధానంగా ఈ శాఖమీదనే ఉన్నవి. కార్మికులకు న్యాయాన్ని చేకూర్చే ఉద్దేశంతో చేసిన శాసనాలు అన్నింటినీ ఈ శాఖ అమలు జరుపుతుంది—అని చెప్పారు. అంటే ఈ కార్మిక శాఖమీద పెట్టిన గురుతర బాధ్యతలు గుర్తించినట్లు వారికి చేసిన వివిధ శాసనాలు సమగ్రంగా అమలుజరుపు తున్నట్లు కార్మిక శాఖ మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. దానికి నేను విషయ పూర్వకంగా “లేదు” అని ప్రారంభంలో చెప్పవలసి యున్నది. గత సంవత్సరం ఇదే డిమాండు మీద అనేక విమర్శలు చేయడం జరిగింది. ఆ విమర్శలను చూపుతూ పెట్టకొని ఈ సంవత్సరం ఈ డిమాండును ప్రతిపాదించారు అంటే—

(Quorum Bell)

గత సంవత్సరం చేసిన విమర్శలు చాల భాగం గమనంలోకి తీసుకోలేదని, వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని తగిన remedial measures తీసుకోలేదనే విషయం నేను ఈ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాదు, పారిశ్రామిక వివాదాలను మరింత త్వరితంగా పరిష్కరించి పారిశ్రామిక శాంతిని కాపాడటానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోబడ్డాయి—అని ఒక స్టేటుమెంటు చేశారు. కాని ఈ స్టేటుమెంటులో అక్కడ actualగా ఉన్న పరిస్థితి ప్రతిబింబించటం లేదు. పారిశ్రామిక సంబంధాలు అన్నాయి. అభివృద్ధి ఏ రకంగా జరుగుతుందో కూడ అంతేలు ఇచ్చారు. గత సంవత్సరం 85 సమ్మెలు జరిగి 76,671 పని దినాలు నష్టపడితే ఈ సంవత్సరం 80 సమ్మెలు జరిగి 1,59,747 పనిదినాలు నష్టమయినదని చెప్పడం జరిగింది. అంటే సమ్మెల సంఖ్య 85 నుంచి 80కు పెరిగింది. అనగా 15 సమ్మెలు అదనంగా జరిగాయి. నష్టమయిన పనిదినాలు 71,671 నుంచి 1,59,747కు పెరిగినవి అంటే దాదాపు రెట్టింపు పని దినాలు నష్టమైపోయినవి. ఆ విధంగా చూస్తే పారిశ్రామిక శాంతిని కాపాడటానికి కార్మికశాఖ ఎంత సమర్థవంతంగా చర్య తీసుకొన్నదీ ఈ అంకెలను బట్టి అర్థంచేసు కోవాలి. పారిశ్రామిక శాంతిని కాపాడటానికి, కార్మిక సమస్యలను పరిష్కరించడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోలేదని స్పష్టంగా కనబడుతుంది. కనుక కార్మిక శాఖ వైఫల్యం చెందిందని చెప్పవలసి యున్నది. ఇక అత్యవసర ఉత్పత్తి సంఘాలు—Emergency Production Committees అని కాగితాలమీద ఉన్నవి. వీటి పరిశ్రమలో కూడ ఈ కమిటీస్ పనిచేయుటలేదు. కొన్నిచోట్ల కార్మిక సంఘాలు భారవ

తీసుకొన్నప్పటికీ అక్కడ ఉండే స్థానిక యజమానులు, ఆ సంస్థను నిర్వహించే అధికారులు ఆ కమిటీని సమావేశపరచడానికి నిరాకరిస్తున్నారు. కారణం ఏమంటే... వారి నిర్వహణలో ఉండే అప్పులు, అసమర్థత, బయట పడుతాయని, ఆ కమిటీ చూసి చీకటి నివ్వడం లేదు. అందుకే ఇవి పనిచేయుట లేదు. ఇక్కడ గవర్నమెంటు ప్రెస్ లోని కార్మిక సంఘం 21 నెలల క్రితం ఆ ప్రెస్ సమర్థవంతంగా నిర్వహించడానికి అనేక సూచనలు చేస్తూ ఒక పెద్ద మెమోరాండం ఇచ్చింది. అది ఇచ్చిన 21 నెలల తరువాత కూడా దానిమీద ఎలాంటిచర్య తీసుకోబడలేదనే విషయం ప్రశ్నిత్రుల సందర్భంలో తెలుసుకున్నాము. ఆ గవర్నమెంటు ప్రెస్ ను బాగా పని చేయించి ఎక్కువ ఉత్పత్తి తీసుకురావడానికి అనేక సూచనలు చేశారు. రాజధానిలో ఉన్న మన ప్రభుత్వం నిర్వహించే గవర్నమెంటు ప్రెస్ లోనే ఇలాంటి పరిస్థితులు ఉంటే, ప్రయివేటు వ్యక్తుల యాజమాన్యంలో ఉండే సంస్థలలో ఏ విధంగా జరుగుతుందో ఊహించవచ్చు.

ఇప్పుడు ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్న సందర్భంలో ధరలను అరికట్టుటకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక పథకం ఆలోచించింది. త్రైమాసిక సమావేశాలు జరిపారు. ఏ పరిశ్రమలు అయినా సరే 100 మంది కార్మికులు ఉంటే Fair price shops తప్పక తెరవాల్సి అంగీకరింపబడింది. దానిని గత డిశంబరులో అమలు జరప న్నది ఉండేది. కాని ఆ విషయంలో ఏ పరిశ్రమకూడా ముందుకు రాలేదు. సమావేశంలో అంగీకరించినదానికి నెలల తర్వాత అమలుచేయకపోతే మరొకసారి కేంద్ర కార్మిక మంత్రి సమావేశం జరిపి ఈ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 28 లోపల తప్పక ఈ Fair price shops తెరిపింపజేస్తామని చెప్పారు. మన రాష్ట్రంలో ఒకే ఒక Fair price shop open చేసుకొన్నామన్నది రిపోర్టులో వ్రాసుకొన్నాము. 82 వాడకం ద్వారా సహకార స్టోర్సు ఏర్పాటు చేసుకొన్నామని వ్రాశారు. ఈ 82, emergency ప్రకటించిన తరువాత వచ్చినవా : ఆంతేకాదు, ఇవి అంతకు ముందునుంచి వున్నవి, కార్మికులకు రిలీఫ్ కోసం ఏర్పాట్లు చేయాలనుకొని ధరలు అదుపులో పెట్టడానికి ఉపయోగించే Fair price shops ఏర్పాటు చేసుకోలేకపోతున్నాము. ఎమర్జెన్సీలో కార్మికులు ఎక్కడైనా గత్యంతరంలేక నమ్మించేస్తే అప్పుడు ఎమర్జెన్సీని ఉల్లంఘిస్తున్నారని వేరెత్తి చూపెట్టడానికి ఎమర్జెన్సీ పనిచేస్తోంది తప్ప కార్మికులకు చేయవలసిన సౌకర్యాల విషయంలో చర్యలు తీసుకొనుటకు పూనుకొనుటలేదు. మాత్రేటు ప్రాంతాలు మొదలైన వాటిల్లో పనిచేసే హమాలీల పరిస్థితుల గురించి పరిశీలన జరపటానికి ఏర్పాటైన త్రైమాసిక సంఘం దాని నిధానం పూర్తి చేసినట్లు భావించబడుతోంది. ఆ కమిటీ నివేదిక త్వరలో ఆందుకుండుని ఆశించబడుతోంది. ఈ కమిటీని ఏర్పాటుచేసి రెండుసంవత్సరాల్లా నది, నిధులు కార్మికశాఖ సమర్పించిన నోట్సులో

ఇవే మాటలు ఉన్నవి. మళ్ళీ 1964లో కూడ ఇదే పరిస్థితిలో ఉన్నాము, రెండు సంవత్సరముల నుంచి ఇంకా భావించబడుతోంది, ఆశించ బడుతోంది. అనే శబ్దాలలో ఉన్నాము గాని వాస్తవానికి ఆ కమిటీ రిపోర్టు finalise చేయించటం గాని. అవసరమైన చర్యలు తీసుకొనటంగాని ఇంతవరకు జరుగుటలేదు. ఈ కమిటీలు ఏర్పాటు చేసినప్పుడు వాటిరిపోర్టు సంవత్సరాల తరబడి అందకపోవటం, అందినా పరిశీలనలో ఉన్నవని చెప్పడం, ఇవన్నీ చూస్తే వాటిని ఏ ఉద్దేశంతో ఏర్పాటు చేశామో ఆ ఉద్దేశం సాధించుకుంటున్నామా అంటే, లేదని కనబడుతోంది. కాంట్రాక్టు లేబర్ గురించి, వారి వర్క్మింగ్ కండిషన్ గురించి పరిశీలించటానికి, కాంట్రాక్టు లేబర్ కు సౌకర్యాలు కల్పించటానికి సంవత్సరం క్రితం ఒక కమిటీ వేశారు. ఆ కమిటీ ఒక సారి కూడ కలవలేకపోయింది, కారణం ఏమంటే. ఆ కమిటీకి నియమించిన చైర్మన్ వైజాగ్ లో ఉంటారు. అఫీసు హైదరాబాద్ లో ఉన్నది. వారు హైదరాబాదుకు రావాలంటే వైజాగ్ నుండి హైదరాబాదుకు రైలు ప్రయాణం ఖర్చులు వారి జేబులోనుంచి పెట్టుకోవాలి. హైదరాబాద్ నుండి బయటకు వెడితేనే వారికి ప్రయాణభత్యాలు ఎలవెన్నులు ఇస్తారు కాని.....

మిష్టర్ స్పీకర్ — సభరేపు ఉదయం ఎనిమిదన్నర గంటలకు వాయిదా వేయడమైనది.

The House then adjourned till Half past Eight of the clock on Tuesday 12-41 P. M. the 24th March 1964.

APPENDIX
STATEMENT
OF
SRI B. V. GURUMOORTHY
Minister of Labour and Transport
ON THE DEMAND FOR GRANTS FOR THE
DEPARTMENT OF LABOUR AND EMPLOYMENT

Sir,

I rise to move the Demand No. XXVI, concerning the Departments of Labour and Employment.

The Budget Estimates for 1964-65 provide for a gross demand of Rs. 35.50 lakhs as against Revised Estimates of Rs. 31.30 lakhs for the year 1963-64. This demand includes a provision of Rs. 7.42 lakhs on Plan schemes to be implemented during 1964-65.

The Labour Department serves the interests of working class in multitude of ways. The responsibilities of the working class have been increasing day by day during the present National Emergency. The importance and increasing role assigned to the Labour Department in the present day context of planned and speedy industrial development of the country, hardly needs any special emphasis. It is this Department which is mainly charged with the onerous duties of maintaining and ensuring industrial peace which paves the way for industrial progress. Various legislative measures aimed at giving a fair deal to the workers in the matter of working conditions, better wages and better opportunities for employment are being administered by this department.

Employment Department is an important Department which not only serves to bring together the demand and supply of employees but also throws useful information on several aspects of employment situation particularly in respect of special categories.

Plan schemes provide mostly for the strengthening of the staff, labour welfare and education of workers and establishment of Exchange for Handicapped; University Employment and Guidance Bureaux, etc.

I shall now deal with some of the important activities of the Labour, Factories and Employment Departments.

INDUSTRIAL RELATIONS.

The Industrial Truce Resolution adopted by the Central organisations of employers and employecs in November, 1962 had a favourable impact on the labour management relations in the State; especially in the first half of 1963 there was a marked improvement in the General Labour situation. The industrial relations machinery in the State was fully geared to meet the requirements of the Emergency and all necessary steps were taken to deal with Labour disputes with the greatest expedition and to help maintain industrial peace.

During the year 112 industrial disputes were settled in conciliation by the industrial relations machinery, out of a total number of 204 disputes taken up for conciliation. Besides these, settlement outside conciliation was brought about in 93 cases through the intervention and good offices of the Conciliation Officers. Fifty-eight cases were referred for adjudication to the Industrial Tribunal and Labour Courts. In five cases, the parties agreed for voluntary arbitration—3 under section 10-A of the Industrial Disputes Act and 2 under clause (iv) of Para II of the Code of Discipline. Besides these in two other cases the parties agreed to refer the issues in dispute to the Commissioner of Labour and others for their informal arbitration, and to abide by their decisions.

A scrutiny of the awards of Industrial Tribunal and Labour Courts received during the year indicates that in about 30 cases parties settled their disputes mutually outside the Courts.

The number of strikes and mandays lost were 80 and 1,59,747 respectively during the year, as against 65 and 71,671 in the previous year.

There are however two important Industrial Disputes where in retrenchment in a large scale was involved. One relates to the mass retrenchment of nearly 700 employees in the I. L. T. D. Company in Andhra area. Inspite of joint meetings convened by the Commissioner of Labour and the Minister of Labour and Transport, the dispute could not be settled and ultimately it was referred for adjudication with the understanding that the parties would negotiate further for an out of Court settlement.

In the Praga Tools Corporation also a similar trouble arose as a result of an agreement between the majority union and the management under which 92 workmen are proposed for retrenchment. The retrenchment in terms of the agreement did not, however, take place as some of the affected workmen filed a writ petition and obtained stay of operation of the agreement.

EMERGENCY PRODUCTION COMMITTEE

The Government constituted an Emergency Production Committee at State Level to secure implementation of production part of the Industrial Truce Resolution, i.e., to consider measures for increasing productively, reducing costs and avoiding wastage. The Committee has so far met seven times and attended to many problems put forth by the undertakings. On the recommendation of the committee, the Andhra Pradesh Productivity Council has undertaken studies in Absenteeism in several enterprises in the State. In view of the efforts made by the Committee, several enterprises in the State have been provided with adequate supply of raw material such as cement, steel, etc., electricity and also foreign exchange to import foreign machinery required by them to maximise production.

Emergency Production Committees are also constituted in enterprises engaged in production of defence requirements and essential goods. These Committees consist of representatives of workers and managements, and hold meetings at the regular intervals to explore ways and means to increase production, minimise costs and avoid wastage. Though the Emergency Production Committees have been started consequent on the proclamation of the National Emergency, Government of India have

recently decided to widen the base of Emergency Production Committee movement and make it a permanent machinery. So far 69 enterprises have formed Emergency Production Committees in the State. In view of the decision to widen the base of Emergency Production Committee Movement it is proposed to form Emergency Production Committees in all Progressive enterprises employing 100 or more workers. As a result of formation of Emergency Production Committees there has been considerable decrease absenteeism in a number of industrial establishments and increase in production and productivity.

CONSUMERS' CO-OPERATIVE STORES FOR INDUSTRIAL WORKERS.

With a view to provide foodstuffs and essential consumer goods at reasonable prices to industrial workers and to achieve price stabilisation it has been decided that all industrial establishments employing 300 or more workers should open Consumers' Co-operative Stores. The Standing Committee on Industrial Truce Resolution appointed by the Government of India has decided that Consumer's Co-operative Stores should be opened immediately and in case there is delay in opening of these stores, Fair Price Shops should be opened by the end of 29th February, 1964. All establishments employing 300 or more workers in the public as well as in the private sector have been directly contacted by the Labour Department to implement the decision. Labour Department is pursuing further action to cover all the Industrial establishments. Necessary amendments to the Payment of Wages Act have also been issued to enable the employers to recover costs of goods supplied to the workers through Consumers' Co-operative Stores/Fair Price Shops from their wages. So far 32 Consumers' Co-operative Stores and one Fair Price Shop have been formed in this State.

TRIPARTITE COMMITTEE.

The Tripartite Committee set up by the Government to probe into the working conditions of hammals employed in the market areas, etc., in the State is understood to have completed its enquiry and the report of the committee is expected to be received shortly.

The Committee constituted to enquire into the working conditions of contract labour employee in various industries in the State, could not proceed with the work owing to certain difficulties expressed by the Chairman. The Committee has therefore been reconstituted with another person as Chairman and it is expected that the new Committee will complete the work soon.

STATE IMPLEMENTATION MACHINERY.

The two Evaluation and implementation Committees at State level constituted earlier one for the public sector and the other for private sector—and the two Local Committees for Guntur and Visakhapatnam areas, are functioning. Each of the Local Committees at Guntur and Visakhapatnam met once during 1963. During 1963–1964, 55 cases of non-implementation of awards and agreements and 26 cases of recognition of Unions under the Code of Discipline were received. The Implementation machinery has brought about implementation of awards and agreements in 39 cases and finalised matters relating to recognition of Unions in 7 cases.

RECOMMENDATIONS OF WAGE BOARDS.

The recommendations of Wage Boards for Cement, Sugar and Textile Industries have been implemented by the managements to the satisfaction of the workers. Of the 6 establishments engaged in Jute Industry, 2 have implemented the interim recommendations of Central Wage Board, while the management and the worker's Union in one establishment entered into an agreement for implementing the recommendations in a phased programme. Other managements are being persuaded to give effect to the recommendations.

INTER-UNION CODE OF CONDUCT.

There is a Committee to deal with cases of inter-union rivalry under the Code of Conduct.

WORKMEN'S COMPENSATION.

Government have agreed to provide necessary funds for the supply of artificial limbs to the workers incapacitated by industrial accidents in deserving cases as part of their rehabilitation

programme. Accordingly, the Government have initially allotted a sum of Rs. 10,000 for this purpose. The scheme is being presently finalised in consultation with the authorities of the Military Hospital Poona.

During the year 1963 there have been 683 claims filed with the Commissioner for Workmen's Compensation including the claims pending for disposal under the workmen's Compensation Act. Out of these, no less than 534 cases have been finally disposed of, leaving 149 cases at various stages of enquiry at the close of the year.

Out of Rs. 9,03,284-13 nP. received as compensation for payment to the dependents of the deceased or to the injured workmen, from the employers in public and private sectors under the Workmen's Compensation Act, a sum of Rs. 6,62,383-15 nP. has been disbursed to the parties concerned during 1963.

LEGAL AID TO WORKERS.

During the year legal assistance at State cost was given to the workers in 6 cases to enable them to conduct their cases before the Commissioner for Workmen's Compensation.

TRADE UNIONS.

There were 526 trade unions in the beginning of the year 1963. During the year, 130 new unions were registered, and the registration of 79 unions was cancelled due to non-submission of annual returns. Thus the number of trade unions at the close of the year was 577.

The Department is taking a strict view in regard to submission of accounts, etc. Action against the office-bearers of unions for non-submissions of correct returns, etc., is also being taken.

INDUSTRIAL EMPLOYMENT (STANDING ORDERS) ACT.

Under the industrial Employment (Standing Orders) Act, 1946, 17 establishments submitted draft standing orders for certification, during the year 1963. At the beginning of the year 22

draft standing orders were pending, making the total draft standing orders to be certified 39. Of these, 17 were certified during the year leaving 22 pending at the close of the year. The number of modifications to certified, standing orders received was one, and the modifications pending at the beginning of the year were six, making a total of seven. Four modifications were certified leaving three pending at the end of the year.

LABOUR WELFARE.

All new schemes proposed for the Annual Plan 1963-64 had to be given up owing to the difficult ways and means position of the Government. A sum of Rs. 3.39 lakhs was, however, provided in the budget for 1963-64 exclusively for the continuing schemes and the staff appointed in the first year of the end of December, 1963 against the budgeted amount.

In the Annual Plan 1964-65 Rs. 7.05 lakhs have been included for the schemes of the Labour, Factories and Boilers Department. Two Labour Welfare Centres are proposed to be established in the State with a provision of Rs. 2.05 lakhs. In addition, 4 Workers' Education Classes will be opened in select factories for illiterate workers. The administrative machinery will be further strengthened by the addition of some staff and the staff appointed during the first year plan will be continued.

LABOUR NEWS AND STATISTICS.

'The Andhra Pradesh Labour Bulletin' which was revived in October, 1961, continued to be published regularly. It is a monthly journal containing among other things a brief review of the industrial relations in the State, Labour Laws embodying the latest amendments; notifications of both State and Central Governments relating to labour enactments, review of consumer price index numbers as also statistical information on industrial disputes, agreements, awards, trade unions, work stoppages, etc. The Bulletin also contains news about Employment position, Workers' Education, Employees State Insurance Scheme, Employees Provident Fund Act, etc. From 1963, new features like glimpses of industrial awards, agreements and current labour

programme. Accordingly, the Government have initially allotted a sum of Rs. 10,000 for this purpose. The scheme is being presently finalised in consultation with the authorities of the Military Hospital Poona.

During the year 1963 there have been 683 claims filed with the Commissioner for Workmen's Compensation including the claims pending for disposal under the workmen's Compensation Act. Out of these, no less than 534 cases have been finally disposed of, leaving 149 cases at various stages of enquiry at the close of the year.

Out of Rs. 9,03,284-13 nP. received as compensation for payment to the dependents of the deceased or to the injured workmen, from the employers in public and private sectors under the Workmen's Compensation Act, a sum of Rs. 6,62,383-15 nP. has been disbursed to the parties concerned during 1963.

LEGAL AID TO WORKERS.

During the year legal assistance at State cost was given to the workers in 6 cases to enable them to conduct their cases before the Commissioner for Workmen's Compensation.

TRADE UNIONS.

There were 526 trade unions in the beginning of the year 1963. During the year, 130 new unions were registered, and the registration of 79 unions was cancelled due to non-submission of annual returns. Thus the number of trade unions at the close of the year was 577.

The Department is taking a strict view in regard to submission of accounts, etc. Action against the office-bearers of unions for non-submissions of correct returns, etc., is also being taken.

INDUSTRIAL EMPLOYMENT (STANDING ORDERS) ACT.

Under the industrial Employment (Standing Orders) Act, 1946, 17 establishments submitted draft standing orders for certification, during the year 1963. At the beginning of the year 22

draft standing orders were pending, making the total draft standing orders to be certified 39. Of these, 17 were certified during the year leaving 22 pending at the close of the year. The number of modifications to certified, standing orders received was one, and the modifications pending at the beginning of the year were six, making a total of seven. Four modifications were certified leaving three pending at the end of the year.

LABOUR WELFARE.

All new schemes proposed for the Annual Plan 1963-64 had to be given up owing to the difficult ways and means position of the Government. A sum of Rs. 3.39 lakhs was, however, provided in the budget for 1963-64 exclusively for the continuing schemes and the staff appointed in the first year of the end of December, 1963 against the budgetted amount.

In the Annual Plan 1964-65 Rs. 7.05 lakhs have been included for the schemes of the Labour, Factories and Boilers Department. Two Labour Welfare Centres are proposed to be established in the State with a provision of Rs. 2.05 lakhs. In addition, 4 Workers' Education Classes will be opened in select factories for illiterate workers. The administrative machinery will be further strengthened by the addition of some staff and the staff appointed during the first year plan will be continued.

LABOUR NEWS AND STATISTICS.

'The Andhra Pradesh Labour Bulletin' which was revived in October, 1961, continued to be published regularly. It is a monthly journal containing among other things a brief review of the industrial relations in the State, Labour Laws embodying the latest amendments; notifications of both State and Central Governments relating to labour enactments, review of consumer price index numbers as also statistical information on industrial disputes, agreements, awards, trade unions, workstoppages, etc. The Bulletin also contains news about Employment position, Workers' Education, Employees State Insurance Scheme, Employees Provident Fund Act, etc. From 1963, new features like glimpses of industrial awards, agreements and current labour

literature have been introduced in the Bulletin. With the incorporation of additional features, the Bulletin is gaining more popularity among trade unions, universities, industrial concerns *etc.* At present there are about 325 subscribers as against 260 in the last year.

Survey of labour conditions in select industries like Sugar, Cement, *etc.*, has been taken up. Collection of the preliminary data has almost been completed. The data are being processed and reports are under preparation.

BIFURCATION OF FACTORIES UNIT

Government have issued orders bifurcating the Factories Unit and transferring the following non-technical Acts to the Labour Unit:—

1. Andhra Pradesh (Telangana area) Shops and Establishments Act 1951.
2. Andhra Pradesh (Andhra area) Shops and Establishment Act, 1948.
3. Minimum Wages Act, 1948.
4. Motor Transport Workers Act, 1961.
5. Payment of Wages Act, 1936 (in respect of non-factory concerns).

The transfer has been effected from 1st November, 1963. The whole idea of transfer was better administration and to relieve the Factories Unit of the burden of non-technical Acts so as to concentrate more on the Technical Acts.

With the bifurcation, one post of Deputy Chief Inspector of Factories has been diverted from the Factories Unit and redesignated as Chief Inspector of Establishments. This officer is now in-charge of administration and enforcement of the above Acts.

ADMINISTRATION OF FACTORIES ACT.

The total number of factories as on 1st October, 1963 is 5,613. As many as 305 factories were registered during the year 1963.

The standards of welfare and safety are comparatively better in case of newly established factories and in so far as the old factories are concerned. the Department has been taking necessary steps for improving the working conditions by insisting on the occupiers to make necessary alterations with regard to lay-out of machinery and Provision of Proper lighting and ventilation. The number of accidents registered considerable decline-number being 3,015 in the year 1963 as against 3,080 during the year 1962.

Besides, to promote industrial safety, hygiene and productivity the State Government have accorded sanction for establishment of an Institute of Industrial Safety and Productivity at Hyderabad. The Institute would become a Centre where demonstrations would be given in modern technique of machine, guarding safety Practice, industrial lighting, ventilation and effects of occupational hazards. It is the aim of the Government to conduct training courses in Industrial Safety and Occupational hazards with the cooperation of the industrialiste and workers so that the number and severity of accidents may be minimised.

During the year the Department has accorded approval of plans in respect of 691 factories including the extensions and additions to the old factories. A sum of Rs. 3,11,060-50 nP. was realised towards the licence fees fram factories and preparation of plans during the year 1963 as against Rs. 5,09,050-53 nP. for the year 1962.

During the year 1963, 9,715 inspections were conducted as against 7,923 for the year 1962. In the case of persisting defaulters, as a last resort, the Department had instituted legal proceedings against 118 factories and realised Rs. 28,643 by way of fines for various violations of the Factories Act. Now the response from the managements to the instructions issued by the Inspectors of Factories with regard to safety and other welfare measures as a result of the stringent enforcement of the law quite encouraging.

MATERNITY BENEFIT ACT.

The Government of India have enacted the Maternity Benefit Act in 1961. Prior to this Act, the State Government were having 2 separate Acts, *viz.*, the Madras Maternity Benefit Act applicable to Andhra region and Hyderabad Maternity Benefit Act for Telangana region. The State Government have brought the Maternity Benefit Act, 1961 into force in the whole State of Andhra Pradesh from 1st May, 1962. The Act now in force is more comprehensive and confers more liberal benefits on women workers in factories.

SHOPS AND ESTABLISHMENTS ACT.

At present there are two different sets of Acts of legislation in force, *viz.*, Andhra Pradesh (Andhra Area) Shops and Establishments Act, 1947 in Andhra area and the Andhra Pradesh (Telangana Area) Shops and Establishments Act, 1951 in Telangana area. The Government have taken up integration of these Acts for purpose of uniformity. Recently the Government of India have communicated their observations on the revised draft bill sent to them, which is now under examination.

The Shops and Establishments Act is mainly designed to help employes in Shops and Establishments who are normally not well organised. The number of Shops and Establishments covered by the legislation is 1.30 lakhs as on 1st January, 1964. The Shops Act is applicable to all major Panchayats and Municipalities in the Andhra region of the State while in Telangana region the Act is made applicable to places of commercial importance. The proposal for extension of the provisions of the Act to certain Class I Panchayats, and other places, in Andhra region were deferred by Government during 1963 as it involved additional expenditure for enforcing machinery. There are a good number of places of commercial importance, which have been recently notified either as Municipalities or Class I Panchayats and the Andhra Pradesh Shops and Establishments Act has to be extended to those places.

MOTOR TRANSPORT WORKERS ACT, 1961.

The Andhra Pradesh Motor Transport Workers Rules, 1963 were issued in march, 1963.

This is a new legislation and the work of Registration of Motor Transport Undertakings is in progress. So far 189 undertakings have been registered and Licence fees realised.

MINIMUM WAGES ACT, 1948.

Besides the 14 employments included in the Schedule to the Minimum Wages Act, for which minimum wages have already been fixed, steps are being taken to constitute Minimum Wages Committees in respect of the four employments (*viz.*, Salt Pans, Printing Presses (including Litho and Offset printing), Metal Foundries and General Engineering Workshops and automobile Engineering Workshops) added to the Schedule under section 27 of the Minimum Wages Act.

Proposals for adding the following employments to Part I of the Schedule under Minimum Wages Act are under examination :—

1. Wood Working establishments.
2. Handlooms.
3. Shops and Establishments other than. Hotels, Restaurants and Cinemas.
4. Cotton Carpet Weaving Establishments.
5. Marketing Societies, Consumer Co-operative Stores and Co-operative banks.

The term of the non-official members of the State Minimum Wages Advisory Board, constituted has expired by 2nd August, 1963. The matter of re-constitution of the Board is under correspondence with the Employees Unions and Employers' Associations.

Of the 14 employments in respect of which minimum wages were fixed, except in respect of the employment in agriculture, the minimum wages in all other employments are being

enforced by the Department. It is under consideration of the Government to entrust the work of the enforcement in respect of employment in Agricultural also to the Labour Department.

The Departmental officers have been strictly enforcing the provisions of the Act. The minimum wages fixed by the Government in respect of all the employments are being paid to workers by their employers. Wherever any violations were noticed in respect of the non-payment of the minimum wages, the department has been taking prompt action in filing claim petitions before the Authority appointed under section 20 of the Act for issuing necessary direction for payment of minimum wages to workers. During the year, 1963, 159 claim petitions were filed before the Authority.

DEPARTMENT OF EMPLOYMENT.

The Department of Employment in Andhra Pradesh consists of a Directorate at the State headquarters, 21 Employment Exchanges (two at Hyderabad, one in each district) a project Exchange at the Nagarjunasagar Project Dam-site, a special Exchange for the Physically Handicapped at Hyderabad, two University Employment Information and Guidance Bureaux, one at Waltair and the other at Hyderabad in the Osmania University, and nine Employment Information and Assistance Bureaux located in the various Development Blocks. Besides, the scheme of Employment Market Information Vocational Guidance and Occupational Information which have State-wide jurisdiction are operating with State Units attached to the Directorate.

The scope of the service rendered by the Department in the earlier years was confined only to placement activities. This has now been widened and extended to cover such fields as collection of employment market information both in the Public and private sectors, occupational research and analysis and imparting vocational guidance and employment counselling to young candidates at the Exchange and the Schools. All these schemes aim at proper and maximum utilisation of man-power for the rapid economic development of the State.

The total expenditure on the Organisation is shared between the Central and State Governments in the ratio of 60:40.

A special exchange for the physically handicapped persons was established at Hyderabad in September, 1962. This Exchange Co-ordinates efforts on a State-wide basis to place in employment blind, deaf, dumb and orthopaedically handicapped persons. This Exchange is assisted in its work by a Board of Medical Experts and an Advisory Board. So far 100 physically handicapped persons have been placed in employment.

The second University Employment Information and Guidance Bureau in the State was opened at the Osmania University, Hyderabad in September, 1962. This Bureau registers highly qualified applicants and guides the students of the alumni in the right choice of careers.

An Employment Exchange was opened at Secunderabad by decentralising the activities of the Regional Employment Exchange, Hyderabad. This Exchange deals exclusively with the submission and placement of unskilled applicants while extending registration and renewal facilities to all persons residing in Secunderabad and suburban areas.

The scheme of Employment Market Information in Private Sector was extended to the remaining four districts of Telangana, viz., Adilabad, Medak, Mahabubnagar and Karimnagar, thus completing the coverage.

GENERAL EMPLOYMENT SITUATION.

The Employment Exchanges in the State registered as many as 2,24,339 persons as against 1,97,629 last year and placed in employment 28,536 persons as against 26,078 in the previous year. The total number of vacancies received by the Exchanges during the year was 38,608 as against 35,841 last year. There were 1,34,041 on the Live Registers of the Exchanges as on 31st December, 1963 awaiting employment assistance as against 1,18,577 in the previous year. While these figures indicate a rise in the new Employment avenues generated during the year,

the overall unemployment position remained unaffected due to the steady influx of fresh entrants into the Labour Market. It is however anticipated that with the acceleration of plan schemes during the 4th and 5th years of the Third Plan period, the rate of growth of new employment opportunities would be stepped up appreciably to meet the growing needs of employment seekers.

STATE AND DISTRICT COMMITTEES ON EMPLOYMENT.

A State Committee on Employment under the Chairmanship of the Minister of Labour is attached to the Department to advise it on all matters relating to employment. Similarly District Committees are functioning under the Chairmanship of the Collectors at each of the District Exchanges. These Committees are charged with the responsibility of developing the employment potential in the concerned district and their recommendations are referred to Government for approval and implementation. During the year under review the State Committee on Employment held 2 meetings and the District Committees held 21 meetings.

The Sub-Committee constituted to examine the fairness in submissions made by the Exchanges held 49 meetings in all at the various districts.

These Committees exercise vigilance powers and are intended to maintain the integrity and efficiency of the Employment Exchanges.

As a concrete measure to popularise the Employment Service the Employment Officers have been instructed to invite members of Parliament, Members of Legislature, Press Representatives and prominent employers in the respective jurisdictions to visit the Exchanges in order to know the actual working of the Exchanges and the procedures followed by them and to offer suggestions for improving their efficiency. Quite a few of these important persons have visited the Exchanges and it is hoped that these visits would eliminate certain misconceptions about the functioning of the Employment Exchanges.

EMPLOYMENT MARKET INFORMATION.

The coverage of this scheme in the private sector was completed during 1962. It now covers the entire State both in the Public and Private Sectors. Employment data is collected on a quarterly basis and reports published. In addition to this, the Employment Market Information Units are collecting returns relating to annual census of central Government employees and apprenticeship facilities available in Central Government establishments. Currently the Employment Market Information Units, are engaged in collecting information regarding the employment status of ex-trainees of Industrial Training Institutes and construction of employment norms.

The Employment Market Information Unit is also closely watching the effective implementation of the Employment Exchanges (Compulsory Notification of Vacancies) Act, 1959.

VOCATIONAL GUIDANCE SCHEME.

Under the Vocational Guidance Scheme, Employment Counselling is given to all candidates registered with the Exchanges and special talks are arranged for students, in the various academic institutions. The State Vocational Guidance Unit is publishing a monthly magazine entitled "World of Work" which contains useful information about current vacancies and training facilities for the benefit of unemployed persons.

OTHER ACTIVITIES.

1. The administration of Industrial Training Institutes in the State has been transferred to the control of the Director of Employment with effect from 1st January, 1964. It is expected that with this integration of Employment and Training Wings under one control, there would be smooth and efficient co-ordination in dealing with the various unemployment problems arising in the State.

2. As an incentive to encourage recruitment to the Defence Services during the present emergency, the Employment Exchanges are observing priority in registration and placements for widows, wives and grownup children of Defence personnel.

JAI HIND

_____

